

Krisztus egyházának istentiszteleti alkalmai és közösségi élete

I. rész

Biblia-tanulmányok

2007/3.

*Krisztus egyházának
istentiszteleti alkalmai
és közösségi élete*

Krisztus egyházának istentiszteleti alkalmai és közösségi élete

*„A Te kegyelmedről elmélkedünk
ó Isten, a Te templomod belsejében.”
(Zsolt 48,10)*

*„Az igazságot követve szeretetben,
mindenestől fogva növekedjünk abban,
aki a Fej, a Krisztusban, akiben az egész
test szép renddel egyberakotván
és egybeszerkesztetvén – az Ő segítségének
minden kapcsával és minden egyes tag
saját mértéke szerinti munkásságával
– teljesíti a maga felépítését és növekedését
szeretetben.” (Eféz 4,15–16)*

A tanulmányokat összeállította:
VANKÓ ZSUZSA

A Biblia-tanulmány elektronikus változata
az interneten a www.ekonyv.hu/kerak címen olvasható

**Kiadja a Keresztény Advent Közösség megbízásából
a Bibliaiskolák Közössége**

1121 Budapest, Remete u. 16/A

Telefon: 06-1/391-0181, fax: 06-1/391-0182, mobil: 06-20/379-6020

honlap: www.bibliakiado.hu

e-mail: bik@bibliakiado.hu

Felelős kiadó: *Szigeti Gábor*

Sorozatszerkesztő: *Egerváriné Árvai Márta*

Nyomdai előkészítés: *Bibliaiskolák Közössége*

Nyomtatás: *Reménység Alapítvány (Nágocs)*

ISBN 978-963-7493-31-7

ISSN 0865-3119

Tartalom

Bévezetés	7
<i>I. tanulmány – 2007. július 7.</i>	
<i>A</i> szombatnap az „Úr napja” és „szent gyülekezés napja”	9
Függelék az I. tanulmányhoz	18
<i>II. tanulmány – 2007. július 14.</i>	
<i>Az</i> istentisztelet helye, az „imádság háza” – Viselkedésünk Isten házában	22
Függelék a II. tanulmányhoz	33
<i>III. tanulmány – 2007. július 21.</i>	
<i>A</i> szombatnapi istentisztelet	39
Függelék a III. tanulmányhoz	51
<i>IV. tanulmány – 2007. július 28.</i>	
<i>A</i> közös ima az istentiszteleteken, és az imaórák fontossága, áldása	65
Függelék a IV. tanulmányhoz	76
<i>V. tanulmány – 2007. augusztus 4.</i>	
<i>A</i> vallástételi és keresztségi istentisztelet	81
Függelék az V. tanulmányhoz	88
<i>VI. tanulmány – 2007. augusztus 11.</i>	
<i>Az</i> úrvacsorai istentisztelet (I.)	92

<i>VII. tanulmány – 2007. augusztus 18.</i>	
<i>Hz</i> úrvacsorai istentisztelet (II.)	104
<i>Függelék a VI-VII. tanulmányhoz</i>	112
<i>Áhítatok minden napra</i>	
<i>Június</i>	123
<i>Augusztus</i>	124
<i>A Spalding Alapítvány nyári akciós könyvajánlata</i>	125

Bevezetés

Szombatiskolai tanulmányunk ebben a negyedévben kivételesen eltér a nemzetközi közösség által követett témától. A tanácsadó bizottság azért döntött így, mert a 2006-os országos küldöttgyűlésen több küldött is tolmácsolta gyülekezete kérését, hogy egységesíteni kellene az istentiszteleti rendet, illetve biblikus megvilágításba helyezni néhány ezzel kapcsolatos kérdést. Az egységes, biblikusan megalapozott, jó rend kialakítására való törekvés mindenképpen helyénvaló az alábbi bizonyágtétel szerint is:

„Az istentisztelet idejére, helyére és módjára vonatkozóan szabályokra van szükségünk. Semmivel nem szabad tiszteletlenül és közömbösen bánnunk, ami szent és az istentisztelethez tartozik.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, VI. köt., 366–367. o.)

Nem akartunk felszínesen és formai módon foglalkozni ezzel a témával. Azt láttuk helyesnek, ha nem csupán egy bizonyos rend kialakítását és egységessé tételét tűzzük ki célul, hanem a témával kapcsolatos bibliai kijelentések megvizsgálása alapján átgondoljuk, hol, miben szorul reformációra az istentiszteleti gyakorlatunk. A tanulmányi bizottság keretében folytattunk erről megbeszélést, és bizony rádöbbenünk arra, hogy a Szentíráshoz való hűség és a felkészülés a késői esőre több kérdésben is reformációra kötelez bennünket.

Ebből az következett, hogy a gyülekezeteket is be kell vonni a biblikus alapokról folytatott gondolkodásba, hogy ennek nyomán az Isten Igéje iránti hűség jegyében és személyes meggyőződés alapján fogadhatjuk el mindnyájan a reformációs javaslatokat. Ezért a szombatiskolai tanulmányok a bibliai alapok végiggondolásához adnak vezérfonalat, a hozzájuk kapcsolódó függelékek pedig az ebből fakadó gyakorlati következtetéseket vonják le, illetve összegzik.

Hangsúlyozzuk, hogy a függelékeket nem a szombatiskolai megbeszélésre szántuk, hanem egyéni elolvasásra, átgondolásra, illetve testvér-

gyűléseken való megbeszélésre, több függelékét összevonva egy-egy alkalomra. A szombatiskolai istentiszteleten kizárólag magát a tanulmányt beszéljük meg, mert a tartalma nagyon fontos a lelki alapok lerakásához. Nem szabad az időt elvenni vagy a gondolatmenetet kisiklatni azzal, hogy a függelékben található gyakorlati kérdésekről nyitunk megbeszélést a szombatiskolai csoportokban.

A tanácsadó bizottságban később olyan döntés is született, hogy a negyedév végén rendkívüli gyülekezeti küldöttgyűlést, valamint gyülekezeti vének, vezetők és diakónusvezetők értekezletét kell összehívni, hogy a bevezetendő gyakorlati reformokkal kapcsolatban közös meg egyezésre jussunk. A függelékben foglalt javaslatokat tehát most még csak átgondolásra szántuk. A szükséges változások bevezetésére a közös tanácskozás és döntés után kerül sor.

Sokkal nagyobb jelentősége van istentiszteleteink, közösségi életünk és alkalmaink megújulásának, mint ahogy első hallásra gondolnánk. Hiszen a szombatok, ezen belül a szombati istentiszteletek azért adat- tak, hogy „megtudjuk”, azaz tapasztalatból megismerjük, hogy „*az Úr a mi megszentelőnk*” (Ezék 20,12). Közös istentiszteleteink azonban csak akkor munkálhatják hatékonyan a megszentelődésünket, ha teljesítjük a feltételeket ahhoz, hogy az Úr valóban jelen legyen a Szentlélek által. Istentiszteleteink megújulása evangelizációs küldetésünk szempontjából is igen fontos, hogy a hozzánk betérők ténylegesen tapasztalhassák: az „*imádság házában*” (Lk 19,46) vannak, és „*közöttünk van az Úr*” (1Kor 14,25).

A szombatnap az „Úr napja” és „szent gyülekezés napja”

Két fontos kifejezéssel különbözteti meg a Szentírás a hetednap szombatot a hét többi napjától: ez a nap „*az Úr napja*” és „*szent gyülekezés napja*”. E két kifejezés jelentését szeretnénk feltárni ebben a tanulmányban.

I Miért nevezi a Szentírás a szombatot az „Úr napjának”?

2Móz 20,8. 10/a • „Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt... A hetedik nap az Úrnak, a te Istenednek szombatja.”
Ésa 58,13/a • „Ha... a szombatot... az Úr szent és dicsőséges napjának hívod...”

A hetedik napi nyugalomnap arra rendeltetett, hogy Istennek adjuk, Őneki szenteljük. Ez azt jelenti, hogy jelenlétében időzünk, teljességgel Vele közösségben töltjük a szombatnapot. Ha ebbe belegondolunk, mindjárt látjuk, hogy Isten lebecsülése, megbántása az, ha elveszünk a Neki szánt időből, ha késve, kapkodva kezdjük ezt a napot, vagy lerövidítjük a végét, és az is, ha szombaton hétköznapi ügyek felé fordul a figyelmünk, sőt még a beszélgetésünk is. Mintha egy tiszteletre méltó vendég érkezését úgy várnánk, hogy még a takarítással és az étel készítésével kapkodunk, amikor megérkezik, napközben pedig magára hagyunk őt, a saját dolgaink után látnánk, és siettetnénk a távozását.

Időről időre át kell gondolnunk a szombatnap rendeltetését és jelentőségét, mert könnyen hanyaggá és élettelené, szokásszerűvé válhat a szombatünneplésünk. Sajnos okkal beszélhetünk „*laodiceai szombatünneplésről*”. Szent elhatározást kell tennünk szombatünneplésünk megújítása érdekében, és Isten segítségét kérnünk ahhoz, hogy a szükséges reformokat ténylegesen megvalósítsuk.

Mit ér az elméleti tudásunk arról, hogy a szombat a hiteles istentiszteleti nap, ha ünneplésünk gyakorlata méltatlan, kellő tisztelet és igaz szeretet nélküli szertartás csupán? Hogyan lehet hiteles a bizonyoságtévésünk a szombat végidőben betöltött hűségjel szerepéről, ha mi magunk nem az Úr „*szent és dicsőséges napjaként*” tartjuk meg ezt a napot?

2 Miért „méltó” az Úr arra, hogy egész életidőnk hetedrészét Őneki szenteljük?

2Móz 20,8. 11 • „Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt... Mert hat napon teremtette az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megnyugodott. Azért megáldotta az Úr a szombat napját, és megszentelte azt.”

Jel 4,11 • „Méltó vagy, Uram, hogy végy dicsőséget, tisztességet és erőt, mert Te teremtettél mindent, és a Te akaratodért vannak és teremtettek.”

„Kötelességünk tisztelni Istent, s ez azon a tényen alapszik, hogy Ő a Teremtő, és minden teremtmény Neki köszönheti létét... A szombatnak mint a teremtés emlékezetének az a jelentősége, hogy állandóan élénk tárja, miért illeti imádat Istent: mert Ő a Teremtő, és mi a teremtményei vagyunk. A szombat tehát az istentisztelet alapzata, mert ezt a nagy igazságot olyan hatásosan tanítja, ahogyan egyetlen más intézmény sem... Isten tiszteletének igazi alapja nemcsak a hetedik napon, hanem mindenkor a Teremtő és teremtményei közötti különbségben rejlik. Ez a fontos tény soha nem avulhat el, sohasem szabad elfelejtenünk. Isten azért alapította a szombatot az

Édenben, hogy örökre az emberek lelkébe vésse ezt az igazságot. Örök igazság, hogy Isten a teremtőnk, ezért imádjuk Őt, és a szombat ennek örök jele és emlékezete.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 389–390. o.)

A mennyei lények mélyen tisztelik Istent, mert tudják, hogy csakis az Ő akarataért és szeretetéért lettek megteremtve és tartatnak fenn (1Kor 8,6; Kol 1,15–17). Ezt érzékelté János apostol, amikor bepillantott a mennyei világba. Csupán mi emberek nem fogjuk fel, mi nem értékeljük kellőképpen, hogy minden, amink van és ami örömet szerez nekünk, s úgyszintén mi magunk is „*az Ő akarataért vagyunk és teremtettünk*”. Azt sem vesszük igazán valóságnak, hogy Isten tart fenn minden életet a Földünkön folyamatosan a teremtés óta, a bűn lázadása ellenére is: „*Ő ad mindenkinek életet, leheletet és mindent... Mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk.*” (Ap csel 17,25. 28/a) Szemléletes hasonlattal mutat rá az ember Teremtője iránti közönyére és hálátlanságára a következő ige: „*Az ökör ismeri gazdáját, és a szamár az ő urának jászlát. Izráel nem ismeri, az én népem nem figyel reá!*” (Ésa 1,3; vö. 30,9)

„*A föld nem a természetben rejlő »eredeti« erő által hozza meg évről évre termését, s nem valamely öserő készletű keringésre bolygónkat a Nap körül. Földünk irányításában szünet nélkül a végtelen hatalom keze tevékenykedik. Isten folytonosan gyakorolt hatalma tartja forgásban a Földet. A menny Istene szüntelenül munkálkodik. Hatalmának köszönhető a növények virágzása, hatalma által rügyez ki minden levél, virágzik ki minden bimbó... Az emberi test nem gép, amely ha megindul, »magától« folytatja munkáját: a szív dobog, lélegzet lélegzetet követ. Istenben élünk, mozgunk és vagyunk. Minden lélegzet, minden szívverés az örökké jelen lévő Isten hatalmának bizonyítéka.*” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, VIII. köt., 260. o.)

3 *Hogyan tesz tanúságot a Szentírás arról, hogy – eredeti rendelkezése szerint – a szombatnap örömmünnp?*

Jób 38,4. 7 • „Hol voltál, mikor a földnek alapot vettem? Mondd meg, ha tudsz valami okosat!... Mikor együtt örvendeztek a hajnalcsillagok, és Isten minden fiai vigadoztak.”

Zsolt 149,2 • „Örvendezzen Izráel az ő Teremtőjében, Sionnak fiai örüljenek az ő királyukban!”

Zsolt 92,1–2. 5–6 • „Zsoltárének szombatnapra. Jó dolog dicsérni az Urat, és éneket mondani a Te nevednek, ó Felséges!... Mert megvidámítottál engem, Uram, cselekedetteddel, kezdednek műveiben örvelezem. Mely nagyok, Uram, a Te műveid, igen mélységesek a Te gondolataid!”

Ésa 58,13 • „Ha a szombatot gyönyörűségnek hívod, az Úr szent és dicsőséges napjának...”

Jézus kijelentése szerint „*a szombat az emberért lett*” (Mk 2,27), azaz Isten ajándékkal adta az ember számára, hogy megpihenjen heti munkája után, s örömet lelje Teremtőjében és az Ő teremtett műveiben. A Jób könyvéből idézett igék bizonyára az első szombatra utalnak, amikor az angyalok és az összes értelmes teremtmények Istennel együtt örültek ő új alkotásának.

Vizsgáljuk meg, milyen a mi szombatünneplésünk. Komor és szokásszerű? Milyen hangulat és lelkiállapot jellemoz minket szombatnapon? Fáradt, kedvetlen, esetleg keserű, panaszkodó? Gondolunk-e arra, hogy ezzel lebecsüljük Isten ajándékát, kegyelme sokféle megnyilatkozását, és megbántjuk Őt? Tudatosan fordítuk tekintetünket a hálaadásra okot adó dolgok felé a szombat beköszöntével. Tudatosítsuk azt, hogy a rosszat, a bűnt és következményeit nem Ő teremtette, nem okolhatjuk ezekért, sőt inkább hálát adhatunk neki, hogy mindezek ellenére megnyilatkozik szabadító és fenntartó kegyelme.

Másként is igyekezzünk nyilvánvalóvá tenni, hogy a szombat örömmel számunkra: legyen virág otthon és az istentiszteleti helyen, ünnepi öltözetünket is készítsük elő már pénteken. Az étkezés is legyen ünnepi, de nem túl bőséges és megterhelő. (Sokszor megfigyelhető a gyülekezeti közös étkezéseknél, hogy nagyon hétköznapias ételek kerülnek az asztalra, igénytelen terítéssel, amolyan „éppen csak együnk valamit”, „intézzük el a legkevesebb gonddal” jelszóval. Inkább ritkábban rendezzünk közös ebédet a gyülekezetben, de akkor az ünnephez illő együttes étkezés legyen.)

A legfontosabb azonban, hogy lelkünket hálaadásra hangoljuk. Ne engedjük meg, hogy fásult fáradtság vagy komor hangulat tartson a fogóságában. Kérjünk szeretetteljes és vidám lelkületet Istentől. Ha ügyelünk erre – mindenekelőtt a szombat örömnépén –, akkor a hétköznapokon is könnyebb lesz megtartanunk az elégedettség, a hála és az öröm lelkületét.

Áldásunkra lesz, ha a természetben is töltünk egy kis időt szombaton. Próbáljunk legalább egy felszabadult séta erejéig figyelni a természet csodáira, a belőlük áradó békességre, szépségre és harmóniára. *„A gyerekek elméjében a szombat gondolatát össze kell kapcsolnunk a természet szépségével! Boldog az a család, amely az istentisztelet helyét réten át, tó partján vagy ligeteken keresztül közelítheti meg, mint ahogyan Jézus és tanítványai is a természetben igyekeztek a zsinagóga felé. Boldog az az apa és anya, aki gyermekeit Isten Igéjéből és a természet nyitott könyvéből taníthatja, s összegyűlhetnek a zöld fa alatt, a friss, tiszta levegőn, hogy tanulmányozzák a Szentírást, és dicséretet énekeljenek a mennyei Atyának.”*

*„Neveljük szívünket és nyelvünket Isten páratlan szeretetének dicsőítésére! Szoktassuk lelkünket bizakodásra, és maradjunk mindig a Golgota keresztről sugárzó fényben! Sohase feledkezzünk meg arról, hogy a mennyei Király gyermekei vagyunk, a seregek Urának fiai és lányai! Nála mindig megpihenhetünk. »Az Istennek békessége uralkodjék a ti szívetekben... és háladatosak legyetek.« (Kol 3,15) Terheinket, bajainkat elfeledve dicsőítsük Istent, amiért nevének dicsőségére élhetünk... Amikor valaki a hogyléted felől érdeklődik, ne próbáld valami szomorú dologgal sajnáltatni magad, ne beszélj kishitűségedről, fájdalmaidról és szenvedéseidről! A Kísértő gyönyörködik az ilyen szavakban, őt dicsőíted a lehangoló dolgok említésével. Ne mondogassuk, hogy Sátán le fog győzni minket nagy erejével! Sokszor kiszolgáltjuk magunkat neki azzal, hogy a hatalmát hangoztatjuk. Ehelyett inkább Isten nagy hatalmáról beszéljünk... Hirdessük Jézus Krisztus páratlan szeretetét, beszéljünk dicsőségéről! Az egész mennyet érdeklé az üdvösségünk. Isten megbízta angyalait, ezerszer ezer és tízezerszer tízezer követét, hogy szolgáljanak az üdvösség örököseinek. Óvna bennünket a gonosztól, és visszazorítják a sötétség hatalmát, amely az elpusztításunkra törekszik. Nincs-e okunk minden pillanatban a hála, még ha viszontagságos is az utunk?» (Ellen G. White: *Előttem az élet/Nevelés*, 249. o.; *A gyógyítás szolgálata/A nagy Orvos lábnyomán*, 175–176. o.)*

4 Miért fontos komolyan venni a IV. parancsolat munkaszünetre vonatkozó rendelkezését?

2Móz 20,10 • „A hetedik nap az Úrnak, a te Istenednek szombatja: semmi dolgot se tégy azon, se magad, se fiad, se leányod, se szolgálád, se szolgálóleányod, se jószágod, se jövevényed, aki a te kapuidon belül van.”

2Móz 16,23 • „Ő pedig mondta nékik: Ez az, amit az Úr mondott: A holnap nyugalom napja, az Úrnak szentelt szombat. Amit sütni akartok, süssétek meg, és amit főzni akartok, főzzétek meg, ami pedig megmarad, azt mind tegyétek el magatoknak reggelre.”

Ésa 58,13–14 • „Ha megtartóztatod szombaton lábadat, és nem üzöd kedvtelésedet szent napomon, ha a szombatot gyönyörűségnek hívod, az Úr szent és dicsőséges napjának, ha megszenteled azt, dolgodat nem tevén, foglalkozást sem találván, hamis beszédet sem szólván, akkor gyönyörűséged lesz az Úrban, akkor én hordozlak a föld magaslatain, és azt művelem, hogy Jákóbnak, atyádnak örökségével élj, mert az Úr szája szót!”

A munkaszünetnek eszközi jelentősége van: a munka szüneteltetése értelem szerű feltétele annak, hogy igazán Istennek szentelhessek ezt a napot, és felszabadult örömmünnepként tarthassuk meg. Ebben a mivoltában azonban igen fontos a munkaszünet komolyan vétele, a „*semmi dolgot ne tégy e napon*” rendelkezés betartása. Isten szava és törvénye iránti tiszteletünket is kifejezzük azzal, hogy mellőzzük a hétköznapi munkavégzést, és mindenféle, a szombatnap rendeltetésével ellentétes „*kedvtelést*”, időtöltést, szórakozást is. „*Mózes – mialatt a hegyen tartózkodott – utasításokat kapott egy szentély megépítésére, amelyben különleges módon nyilatkozik meg majd az Úr jelenléte... [Ezzel összefüggésben] Isten harmadszor is utasítást adott a szombat megünneplését illetően... »Megtartsátok azért a szombatot, mert szent az tinéktek. Ha valaki munkát végez azon, annak lelke irtassék ki az ő népe közül.« (2Móz 31,13–14) Parancsot kaptak arra, hogy építsenek sátrat Isten szolgálatára. Isten dicsősége lebegett a szemük*

előtt, és mivel nagy szükségük volt egy helyre, ahol imádkozhatnak Őt, a nép arra a következtetésre jutott, hogy szombatban is dolgozhatnak az építkezésen. Ezért előre figyelmeztetést kaptak, hogy elkerüljék ezt a tévedést. Még az Istennek végzendő munka szent és sürgős volta sem lehetett indok arra, hogy megsértsék az Ő szent nyugalomnapját.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 327–328. o.)

5 *Milyen kijelentéseket találunk a Szentírásban arra vonatkozóan, hogy a szombat nemcsak egyéni, hanem közösségi ünnep is?*

3Móz 23,3 • „Hat napon át munkálkodjatok, a hetedik napon nyugalomnak, szent gyülekezésnek szombatja van.”

Lk 4,16 • „[Jézus] Názáretbe ment, ahol felneveltetett, bement szokása szerint szombatnapon a zsinagógába, és felállt olvasni.”

Lk 4,31 • „[Jézus] lement Kapernaumba, Galilea városába, és tanította őket szombatnapokon.”

Ap csel 13,44 • „A következő szombatban aztán majdnem az egész város egybegyűlt az Isten Igéjének hallgatására.”

Ap csel 16,13 • „Szombatnapon kimentek a városon kívül egy folyóvíz mellé, ahol az imádkozás szokott lenni, és leülvén, beszélgettek az egybegyűlt asszonyokkal.”

Úgy tűnik, már a legelső szombat is közösségi ünnep volt (Jób 38,4. 7). Milyen természetes, hogy mi emberek – mint Isten teremtményei és megváltottai – együtt adjunk hálát Istennek, együtt örüljünk Teremtőnk és Megváltónk láthatatlan, de valóságos jelenlétében. Ezáltal az Istennel való közösség öröméhez a testvéri közösség öröme is társul. Jézus Krisztus úgy szólt követőiről, mint az Ő „családjáról, házanépéről” (lásd: Lk 8,21; Mt 24,44). Mennyire természetes, hogy e tágabb családdunkkal is ápoljuk a kapcsolatot, összejövünk velük szombatról szombatra, és együtt ünnepeljünk! Minél szorosabb a személyes kapcsolatunk Istennel, annál szorosabb lesz köztünk a testvéri közösség köteléke is, annál

inkább öröm és kiváltság lesz számunkra a találkozás és együttlét a testvéreinkkel.

6 *Mit jelent, mit foglal magában az a kifejezés, hogy a szombatnap „szent gyülekezés napja”?*

Ésa 6,1–5 • „Amely esztendőben meghalt Uzziás király, láttam az Urat ülni magas és felemeltetett székben, palástja betöltötte a templomot. Szeráfok álltak felette: mindegyiknek hat-hat szárnya volt: kettővel orcáját fedte be, kettővel lábait fedte be, és kettővel lebegett. Kiáltott egy a másiknak, és mondta: Szent, szent, szent a seregek Ura, teljes mind a széles föld az Ő dicsőségével! Ekkor megrendültek az ajtó küszöbei a kiáltó szavától, és a ház betelt füsttel. Akkor mondtam: Jaj nékem, elvesztem, mivel tisztátalan ajkú vagyok és tisztátalan ajkú nép közt lakom, hisz a királyt, a seregek Urát látták szemeim!”

Ésa 1,12–13. 16–17 • „Ha eljöttök, hogy színem előtt megjelenjétek, ki kívánja azt tőletek, hogy pitvaraimat tapossátok? Ne hozzatok többé hazug ételáldozatot, a jó illattétel utálat előttem, újhold, szombat s ünnepre felhívás: bűnt és ünneplést el nem szenvedhettek... Mosódjatok, tisztuljatok meg, távoztassátok el szemeim elől cselekedeteitek gonoszságát, szűnjétek meg gonoszt cselekedni! Tanuljatok jót tenni, törekedjétek igazságra, vezessétek jóra az erőszakoskodót, pártoljátok az árvák és özvegyek ügyét.”

Mal 1,6 • „A fiú tiszteli atyját, a szolga is az ő urát. Ha én atya vagyok, hol az én tisztességem? És ha én úr vagyok, hol az én félelmem? – ezt mondja a Seregek Ura.”

Ésa 56,2. 7 • „Boldog ember, aki... megőrzi a szombatot, hogy meg ne fertőztesse azt, és megőrzi kezét, hogy semmi gonoszt ne tegyen... Szent hegyemre viszem fel ezeket, és megvidámítom őket imádságom házában. Egészen égő és véres áldozataik kedvesek lesznek ol-táromon.”

Milyen fontos és sokatmondó meghatározás: „szent gyülekezés”. Nyilvánvaló, hogy ha a hétköznapokon szentségtelenül élünk, akkor szombatnap ientisztéletünk sem lehet „szent gyülekezés”. Úgyszintén nem lehet szó szent gyülekezésről, ha rendetlen az összejöveteli hely, tiszteletlen a résztvevők megjelenése és magatartása, s akkor sem, ha élettelen, szokászerű és képmutató kegyeskedéssel terhelt az ientisztélet.

„Amint Ésaiás próféta Isten dicsőségét szemlélte, gyengeségének és méltatlan voltának tudata megrémítette és lebénította. Így kiáltott fel: »Jaj nekem, elvesztem, mert tisztátalan ajkú vagyok és tisztátalan ajkú nép között lakom, hisz a királyt, a seregek Urát látták a szemeim!« Ésaiás eddig mások bűneit kárhoztatta. Most viszont ugyanazon ítélet alatt állónak látta meg magát, mint amit másokra kimondott. Eddig meg volt elégedve istenimádásában a hideg, élettelen szertartásossággal. Nem is tudott erről, míg az Úr ezt a látomást nem adta neki. Milyen jelentéktelennek is tűnt a bölcsessége, amikor a szenthely szentségét és fenségét szemlélte. Mennyire méltatlan is volt! Mennyire alkalmatlan a szolgálatra...

Az Ésaiásnak adott látomás Isten utolsó napokban élő népének állapotát ábrázolja. Nekik is előjoguk, hogy hit által szemléljék a szentélyben folyó tevékenységet. »Megnyilatkozott a mennyben Isten temploma, és megláttatott a szövetség ládája.« Amint hit által betekintenek a szentek szentjébe, s látják Krisztus munkáját, ráébrednek, hogy ők is tisztátalan ajkú nép, olyan nép, melynek ajkáról gyakran hangzik el hiábalóság. Képességeik, tulajdonságaik nem szentelődtek meg, és nem az Úr dicsőségére használják őket. Van okuk kétségbeesni, amikor látják a gyengeségük, méltatlan voltuk és Krisztus dicső jellemének tisztasága, szépsége közti ellentétet. De ha ők is, mint Ésaiás, szívükre veszik azt a benyomást, amit a szentélybe pillantva nyertek, ha megalázzák szívüket Isten előtt, akkor van reménység számukra. Az ígért íve a királyi szék fölött feszül, s az Ésaiásért elvégzett belső lelki munkát értük is elvégzi az Úr, aki meghallgatja a megtört szívből fakadó könyörgést.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 81–82. o.)

---

*Az e heti adomány
az ifjúsági és gyermekosztályt támogatja*

Milyen gyakorlati változásokra van szükség?

Az alábbiakban Ellen G. White írásaiból idézünk.

1. Ha komolyan vesszük az Úr szavát és közeli eljövetelét, akkor komolyan vesszük az alábbi reformációs felhívást is

„A szombatot sokkal szentebbnek kell tekinteni, mint ahogy ezt sok állítólagos szombatünnepelő teszi. Nagyon kevésre becsülik Istent azok, akik a szombatot sem a törvény betűje, sem pedig szelleme szerint nem tartják meg. Isten ezért reformációt kíván a szombatünnepelés terén.” (Bizonyágtételek a gyülekezetnek, egykötetes régi kiadás, 205. o.)

2. Lelkiismeretesen ügyeljünk a szombat kezdetére és végére!

„Naplemente előtt gyülekezzenek egybe a család tagjai Isten Igéjének olvasására, éneklésre és imára. Ezen a téren (...) sokan hanyagok. Be kell ezt ismerniük önmaguk és Isten előtt, s újból erőfeszítéseket kell tenniük azért, hogy a család minden tagja készen legyen az Istentől megáldott és megszentelt nap méltó fogadására.” (Bizonyágtételek a gyülekezeteknek, Gyarmati–Böszkiadás, 218–219. o.)

„Sokan hanyag módon a szombat kezdetéig halogatják apróbb teendőiket, amelyeket az előkészület napján kellett volna elvégezniük. Ennek nem volna szabad így lennie. Amikor a szent idő beköszönt, hagyjunk minden munkát végezetlenül a szombat végéig.” (Válogatott bizonyágtételek, II., 207. o.)

3. A szükséges előkészületek pénteken

„A családi körben kell kivívni az első győzelmeket. Itt kell kezdetét vennie a szombatnapra való előkészületnek... Habár egész héten át is készülnünk kell a szombatra, mégis a pénteki nap az előkészület különleges napja...

Pénteken be kell fejezni minden előkészületet a szombatnapra: ellenőrizzük, hogy elő van-e készítve az étel, rendben van-e a ruházatunk, kitisztítottuk-e a cipőket, s mindenki végzett-e a tisztálkodással. Mindezt meg lehet valószínűsíteni. A szülők magyarázzák meg gyermekeiknek mindezek célját és rendeltetését, s engedjék, hogy a gyerekek is részt vegyenek az előkészületben... Ahol csak lehetséges, a munkaadók engedjék el alkalmazottaikat péntek déltől, hogy legyen idejük az előkészületre, és így nyugodt lelkülettel köszönthessék az Úr napját.” (I. m., 216–219. o.)

A szombatnap előkészületét következetes rendszerre kell fejlesztenünk a családban. (Például a heti háztartási munka megfontolt beosztásával, hogy péntekre ne maradjon semmilyen nehéz háztartási munka vagy nagy bevásárlás, hanem csak a főzés és az utolsó simítások a takarításnál.) Gondos tervezés nélkül nem lehet megvalósítani a pontos, nyugodt szombatkezdést. E nélkül viszont a szombat kezdetét béke és áldás helyett nyugtalanító zűrzavar, egymás közötti feszültség, ingerültség jellemezheti, ami teljesen ellentétes a szombat nyugalomnap és örömnappel rendeltetésével.

4. Mit tegyünk félre a szombat kezdetétől?

„Naplemente előtt félre kell tennünk minden világi munkát, újságot és könyvet... Még mielőtt a szombat megkezdődne, testünket-lelkünket el kell vonnunk a világi foglalatosságoktól.” (Bizonyágtételek a gyülekezeteknek, Gyarmati-Bösz-kiadás, 216–219. o.) Értelemszerűen a rádiózással és a tévénézéssel is ki kell egészítenünk a fenti felsorolást.

5. Milyen kísértést kerüljünk el szombat reggel?

„Ne tékozzátok el az értékes szombati órákat az ágyban! Szombat reggel már korán legyen ébren a család, mert ha későn kelnek, akkor lázas kapkodás lesz a reggelizéskor és a szombatiskolára készülődéskor, sietnek, türelmetlenkednek, és szentségtelen érzelmek lopóznak be a családba. Az így megszenségtelentett szombat teherré válik, amelyet inkább félelemmel, semmint örömmel várnak.” (I. m., 219–220. o.)

Mindannyian küzdünk a fáradtsággal. Ez sajnos örökös terhünk. A szombat reggeli egy-két óra tovább alvás azonban nem oldja meg ezt a problémát. Elveszítjük viszont a szép, nyugodt, rohanás nélküli készülődését, örömet, és a jó lelkiismeretet. Inkább kérjünk jókedvet, frissességet, testi-lelki erőt, szeretetet e napra már péntek este és szombat reg-

gel is. Isten meghallgatja kérésünket. Gondoljuk ezt végig, és változtassunk helytelen szokásainkon!

6. Mit tehetünk még a szombatnapi lelki nyugalom elnyerése érdekében?

„A készülődés napján egy további feladat is megérdemli a figyelmünket. Ezen a napon kell minden nézeteltérést elrendezni mind a családban, mind a gyülekezetben. Engedjétek eltávolítani szívetekből a keserűséget és a haragot. Valljátok meg egymásnak bűneiteket, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok!”

„Isten az Ő szombatját a hat munkanap végére helyezte, hogy az emberek megálljanak, megpihenjenek, és legyen idejük arról elmélkedni, mennyit haladtak előre az Isten országára való felkészülésben az elmúlt héten, annak tudatában, hogy törvényszegő nem léphet be oda. Minden szombaton számoljunk el önmagunkkal, hogy felismerhessük: lelki hasznot vagy kárt hozott-e nekünk az elmúlt hét.” (Bizonyosságtételek a gyülekezeteknek, Gyarmati–Böszkiadás, 216–219. o.)

7. A szombatnapi utazásokról

„Attól tartok, hogy igen gyakran olyankor is utazunk szombaton, amikor ezt elkerülhetnénk... Esetleg valóban szükségessé válhat a szombatnapi utazás a gyülekezetekhez, amelyeknek az üzenetet visszük, vagy amelyeknek a segítségünkre van szükségük. De amennyire csak lehetséges, az ilyen esetben is előre szerezzük be a jegyünket és az utazáshoz szükséges egyéb dolgokat. Ha hosszabb útra indulunk, igyekezzünk úgy elkészíteni az útitervünket, hogy ne szombatnapon érkezzünk meg úti célunkhoz. Ha kénytelenek vagyunk szombaton utazni, akkor igyekezzünk elkerülni az olyan emberek társaságát, akik világi dolgokra terelnék a figyelmünket. Istennel foglalkozzunk gondolatainkban, Vele beszéljünk lelkünkben. Isten azt kívánja tőlünk minden időben és minden helyen, hogy a szombat tiszteletben tartásával bizonyítsuk hűségünket iránta.” (I. m., 223. o.)

8. Szombatnapi ételek otthon és a gyülekezetben

„Legyenek az ételek egyszerűek, de ízletesek és ízlésesek. Gondoskodjunk valamilyen különlegességről, amelyben a család nem mindennap részesül.” (I. m., 220. o.)

Gyakran megfigyelhető a gyülekezeti közös étkezéseknél, hogy egészen hétköznapias ételek kerülnek az asztalra, igénytelen tálalással, amo-

lyan „éppen csak együnk valamit”, „intézzük el a legkevesebb gonddal” jelszóval. Inkább ritkábban tartsunk közös ebédet a gyülekezetben, de akkor az ünnephez illő legyen a közös étkezés. Nincs szükség nagy költségre, és kerüljük a tobzódást is, ugyanakkor kedvvel, gondosan készítjük el az ételeket, mint akik igazi ünnepnapnak tartják a szombatot.

9. Milyen munkát kell elvégezni szombaton is?

„Szombaton több kegyelmet kérnek Istentől, mint máskor. Különleges figyelmét kéri, legbőségesebb áldását sóvározzák. Isten nem várja meg a szombat végét, mielőtt ezeket a kéréseket teljesítené. A menny tevékenysége sohasem szünetel, tehát mi se restüljünk meg a jó cselekedetekben... Az embernek is van elvégzendő feladata ezen a napon. Az élethez szükséges dolgokat el kell végezni, a betegekről gondoskodni kell, az ínségben lévőknek segítséget kell nyújtani. Bűnt követ el, aki elhanyagolja a szenvedés enyhítését szombatnapon. Isten szent nyugalomnapja az emberért lett, tehát a szombat szellemével összhangban áll az irgalmasság. Isten nem kívánja, hogy akár csak egyetlen óráig is szenvedjenek a teremtményei, amikor ezt enyhíteni lehetne szombatnapon csakúgy, mint más napokon.” (Jézus élete, A szombat c. fejezet)

Az istentisztelet helye, az „imádság háza” – Viselkedésünk Isten házában

Közismert, hogy az ószövetségi templom egyszerűségében is a menny dicsőségét tükrözte, és Isten rendelése szerint igen tiszteletteljes magatartást kellett tanúsítani minden iránt, ami a szenthellyel és a szentély szolgálataival függött össze. Mi érvényes ebből az újszövetségi korszakra vonatkozóan, annak tudatában, hogy az újszövetség temploma a mennyben van, ahol Krisztus a közbenjáró pap? (Zsid 8,1–2; 9,24) Egyértelmű, hogy az újszövetségi istentiszteleti helyek már nem az áldozatbemutató és a bűnrendezés helyei, mint az ószövetségi templom volt. Mindazonáltal Isten jelenlétével tiszteli meg ezeket a helyeket és összefüggéseket, amelyek ezáltal a Szentlélek emberi szívekben végzett különleges munkájának színhelyeivé válnak. Ez azonban csak akkor valósul meg, ha komolyan vesszük az Isten jelenlétére vonatkozó ígéreteket, és az istentiszteleti helyet „szent hajléknak” (2Móz 25,8) tekintjük.

I *Mi teszi „Isten házává” az istentisztelet helyét, és mi következik ebből?*

Mt 18,20 • „Ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.”

1Kir 9,3 • „Mondta [Salamonnak] az Úr: Meghallgattam imádságodat és könyörgésedet, amellyel könyörögtél előttem. Megszenteltem e házat, amelyet építettél... ott lesz az én szemem és szívem mindenkor.”

2Móz 3,4–5 • „[Az Úr szólította Mózes], mondván: »Mózes, Mózes!« Ő pedig felelt: »Ímhol vagyok.« Ekkor mondta: »Ne jöjj ide közel, oldd le a te saruidat lábaidról, mert a hely, amelyen állsz, szent föld.«”

Zsolt 5,8 • „A Te kegyelmed sokaságából házadba mehetek, leborulok
szent templomodban a Te félelmedben.”

A szó igaz értelmében vett istentiszteletről akkor beszélhetünk, ha Isten láthatatlanul bár, de valóságosan jelen van az összejövetelen Lelke által. Ha ezt komolyan vesszük, akkor az istentisztelet helyét szent helynek fogjuk tekinteni. Ez kifejezésre jut az istentiszteleti hely és környéke illő külső rendjének megteremtésében és a résztvevők magatartásában is.

„Sokakban nem élnek szentebb gondolatok Isten háza iránt, mint bármilyen más, közönséges hellyel kapcsolatban... E tekintetben alapos változásnak kell végbemennie gyülekezeteinkben... Ezt a feladatot eddig nagyon elhanyagoltuk.”

„Jó volna, ha mind az idősek, mind a fiatalok átgondolnák azoknak a szentírási kijelentéseknek az értelmét, amelyek arról szólnak, hogyan tekintsünk az Isten különleges jelenlétével megtisztelt helyre. »Oldd le a te saruidat lábaidról – parancsolta Isten Mózesnek az égő csipkebokorból –, mert az a hely, amelyen állsz, szent föld.« (2Móz 3,5) Jákób, miután látomásban látta az angyalt, felkiáltott: »Az Úr van e helyen, és én nem tudtam... Nem egyéb ez, hanem Istennek háza és az ég kapuja.« (1Móz 28,16–17)

A menny Istene nem olyan, mint a pogányok istenei, amelyeket kézzel csinált templomokba zártak. Lelke által mégis találkozik népével, amikor összegyűlnek a tiszteletére szentelt házban... Megtisztelti jelenlétével népének összejöveteleit. Megígérte, hogy amikor együtt keresik Őt – beismerve bűneiket és imádkozva egymásért –, Lelke által találkozik velük. De azoknak, akik istentiszteletre gyűlnek össze, minden gonoszságot el kell vetniük. Ha nem lélekben és igazságban, ha nem a szentség szépségében imádják Istent, akkor semmi hasznuk nincs abból, hogy összejönnek. Róluk mondja az Úr: »Ez a nép szájával közelget hozzám, és ajkával tisztel engem, szíve pedig távol van tőlem. Hiába tisztelnek engem...« (Mt 15,8–9) Akik Istent imádják, azoknak »lélekben és igazságban« kell Őt imádniuk, »mert az Atya is ilyeneket keres az Ő imádóiul«. (Jn 4,23)» (Ellen G. White: Bizonyágtételek a gyülekezetnek, 208–210. o.; Próféták és királyok, 32–33. o.)

2 *Hogyan határozta meg Jézus az istentiszteleti hely rendeltetését egy prófétai igét idézve?*

Mt 21,13/a • „Mondta nékik: »Meg van írva: az én házam imádság házának mondatik.«”

Vö. Ésa 56,7 • „Szent hegyemre viszem fel ezeket, és megvidámítom őket imádságom házában. Egészen égő és véres áldozataik kedvesek lesznek oltáromon, mert házam imádság házának hívatik minden nép számára!”

1Kor 14,24–25 • „Ha bemegy egy hitetlen vagy avatatlan... arcra borulva imádja az Istent, hirdetvén, hogy bizonynal Isten lakik tiköz-tetek.”

Általában főként a tanítás és a testvéri találkozás helyének tekintjük az istentiszteleti helyet, és ennek megfelelően gyakran úgy viselkedünk, mintha egy előadóteremben vagy klubhelyiségben lennénk. Az idézett igék rámutatnak tévedésünkre. Az istentisztelet helye mindenekelőtt „*az imádság háza*”, az istenimádás, az istendicsőítés helye, ahol Isten az Ő „*szent hegyére*” akar felvinni minket, azaz szent jelenlétébe kíván felemelni, és ezáltal áldást, örömet árasztani ránk. Ez azt jelenti, hogy nem mi vagyunk a főszereplők Isten házában, az igehirdető sem, hanem Isten maga, aki láthatatlanul, de valóságosan jelen van, ha hisszük ezt, és hozzá méltóan viselkedünk. Bizonyos, hogy Isten sokszor a tiszteletlen külső körülmények és viselkedés miatt nem lehet jelen az összejövetelen. Ki tudja számba venni, mennyi áldást veszítettünk el ezáltal?

„*Alapos változásra van szükség a gyülekezetben. Isten gyakran fordítja el arcát azoktól, akik istentiszteletre gyűlnek össze, az istentisztelethez való egész viszonyulásuk miatt, a ruházat, a magaviselet és az Isten-imádás tiszteletlensége következtében. Nem készültünk fel arra, hogy belépjunk a mennyei udvarokba, ahol minden tiszta és szent... Azoknak, akik elfogadták a mennyei eredetű igazságot, kifinomultabbá, megszenteltebbé kell válniuk. Nem engedhetünk meg magunknak semmilyen hanyagságot ezen a téren!*”
(Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, V. köt., 491–500. o.)

Annak is jelentősége van, hogy Isten háza mindenki számára, „*minden nép számára*” az imádság háza. Felelősek vagyunk minden betérő vendégért. Felelősek vagyunk azért, hogy tapasztalhatja-e, megérezheti-e Isten jelenlétét, készíthet-e nyírt az imádkozásra és az istenimádásra.

3 *Milyen legyen az istentisztelet épülete, helyisége és környezete?*

2Móz 25,2. 8 • „Szólj az Izráel fiainak, hogy szedjenek nékem ajándékokat minden embertől, akit szíve hajt erre... és készítsenek nékem szent hajlékot, hogy közöttük lakozzam.”

1Krón 29,1–3. 5/b, 9 • „Mondta Dávid király az egész gyülekezetnek [az elvégzendő templomépítésről]: »...A munka nagy, mert nem emberé lesz az a ház, hanem az Úr Istené... Az én Istenem háza számára bőségesen szereztem aranyat... ezüstöt... rezet... vasat... fákat... mindenféle drágaköveket, márványköveket is bőséggel. Ezenfölül, mivel nagy kedvem van az én Istenem házához, ami [személyes] kincsem, aranyam és ezüstöm van, odaadom az én Istenem házának szükségleteire, azok mellett, amelyeket szereztem a szent ház számára... Ha valaki még adni akar szabad akaratára szerint, töltsen meg az ő kezét ma, és adjon, amit akar, az Úrnak...« És örvendezett a sokaság, hogy szabad akaratukból adtak, mert tiszta szívükből adakoztak az Úrnak. Dávid király is nagy örömmel örvendezett.”

Agge 1,2–5 • „Így szól a Seregek Ura, mondván: Ezt mondja e nép: Nem jött még el az idő, az Úr háza építésének ideje! Az Úr pedig így szól Aggeus próféta által, mondván: Ideje-e néktek, hogy ti mennyezetes házakban lakozzatok, holott ez a ház romban áll?”

5Móz 23,14 • „Legyen azért a te táborod szent, hogy ne lásson tekőzted valami rútságot, és el ne forduljon tőled.”

„[Aggeus próféta idején a babiloni fogságból hazatértek] *több mint egy évig csak mellékesen foglalkoztak a templomépítéssel, és majdnem abba is*

hagyták. A nép otthon maradt, és igyekezett földi jóléthez jutni. Helyzetük azonban siralmas volt. Hiába dolgoztak, ahogy csak tudtak, nem mentek semmire... [Az Úr] visszavonta áldásait, mert önzően használták a bőkezű ajándékokat... Aggeus ezt a szívhez szóló kérdést intézte a csüggedtekhez: »Ideje-e néktek, hogy ti mennyezetes házakban lakozzatok, holott ez a ház romban áll?« ...Miért törödtök csak a saját házatokkal, az Úr házával pedig nem? ...Mit nyertetek azzal, hogy magatoknak szolgáltatok? Az Úr templomát elhanyagoltátok, mert féltetek a szegénységtől, és ez a nem-törődömség rátok hozta azt, amitől féltetek.»

„Isten megparancsolta Izráel fiainak, hogy áldozataik hibátlanok és szepőtlenek legyenek, a nyáj legjavából valók. Ha házat építesz az Úrnak, ne kicsinyeld le azt csonka áldozataiddal! A legjobbat hozd Isten épülő házába, mindannak a legjavát, amid van. Viseld szíveden, hogy az imádság háza rendeltetésének megfelelően szép legyen.»

„Boldogok azok, akiknek van szentélyük, istentiszteleti összejöveteli helyük. Legyen az akár fenséges, akár egyszerű, legyen városban vagy a hegyek barlangjaiban, ha ezzel a legjobbjukat ajánlották fel Mesterüknek, akkor az Ő jelenléte szenteli meg azt a helyet, szent lesz az a Seregek Ura számára.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 355–356. o.; *Bizonyságtételek*, I. köt., Az imádság házai c. fejezet; *Bizonyságtételek a gyülekezeteknek*, Gyarmati–Bösz-kiadás)

Nézzünk körül a gyülekezetünkben! Ne tűrjünk meg semmilyen rendtelenséget vagy hiányosságot sem az istentiszteleti helyen, sem annak környezetében! Gondolkodjunk el, mivel tehetnénk szebbé, Isten jelenlétehez illőbbé az istentiszteleti helyet? Hasonlítsuk össze otthonaink színvonalával, és kérdezzük meg, vajon a tőlünk telhető legjobbat ajánlottuk-e fel az Úrnak?

4 *Milyen viselkedés és megjelenés jellemezze azokat, akik Isten házát Isten jelenléte helyének tekintik, illetve azt kívánják, hogy Ő ott valóban jelen legyen?*

Hab 2,20 • „Az Úr az Ő szent templomában, hallgasson előtte az egész föld!”

Zsolt 46,11/a • „Csendesedjetek, és ismerjétek el, hogy én vagyok az Isten!”

Préd 5,1–2 • „Őrizd meg lábaidat, amikor az Isten házához mégy, mert hallgatás végezt közeledned jobb, hogynem a bolondok módja szerint áldozatot adni. Mert ezek nem tudják, hogy gonoszt cselekszenek. Ne gyorsalkodjál a te száddal, és elméd ne siessen valamit szólni Isten előtt, mert az Isten mennyben van, te pedig e földön, azért a te beszéded kevés legyen.”

2Móz 19,10–11 • „Az Úr pedig mondta Mózesnek: Eredj el a néphez és szenteld meg őket ma meg holnap, és mossák ki a ruháikat, s legyenek készek harmadnapra, mert harmadnapon leszáll az Úr az egész nép szeme láttára a Sínai-hegyre.”

A megfelelő külső formák nem helyettesíthetik a belső tartalmat, mégsem szabad lazán venni, lebecsülni a tiszteletadás külső megnyilvánulásait. Az Isten iránti mély tisztelet és szeretet természetes módon megkívánja a hozzá illő kifejezési formát. S a külső formák nagyobb mértékben befolyásolják a jelenlévők lelkivilágát, mint azt felszínes véleményalkotással esetleg gondolnánk.

„Az a szentség, amelyet a földi szenthelynek tulajdonítottak egykor, megtaníthatja a keresztényeket arra, hogyan tiszteljék azt a helyet, ahol Isten találkozik népével. Nagy változás történt, de rossz irányban.”

„Sokaknak fogalmuk sincs arról a rendről, tisztaságról és illő magaviseletről, amelyet Isten vár el mindazoktól, akik imádni kívánják Őt... Azzal a tudattal menjünk mindig az istentiszteleti összejövetelekre, hogy ott Istennel és angyalaival találkozunk majd... Amikor belépsz az istentisztelet helyére, kérd az Urat, hogy távolítson el a szívedből minden gonoszsgot. Azt hozd csak magaddal Isten házába, amit Ő megáldhat. Imádkozz, hogy áldást nyerj az élet Igéjét hirdető személy által. Minden igyekezetteddel azon légy, hogy áldást kaphass. Isten mindenkit megáld, aki ilyen lelkiülettel érkezik az istentisztelet helyére. Az istentisztelet egész ideje alatt komolyság és szent áhitat uraljon minket, mintha a Mindenható látható jelenlétében volnánk.”

„Ne tőrjünk meg a közönséges beszédet Isten házában, sem az istentisztelet előtt, sem utána... Ha egyeseknek várakozniuk kell az istentisztelet megkezdéséig, őrizték meg az áhitatot csendes elmélkedés által, és emeljék fel

szívüket Istenhez imában... Elő kell készíteni a lelket Isten igéjének hallására, hogy az Úr szava a szívünkig hatoljon, és hatása maradandó legyen... Tolongás és hangos beszélgetés nélkül távozzanak a jelenlévők, tudva azt, hogy Isten látja őket, s úgy kell tenniük mindent, mint akik tudják, hogy az Ő személyes jelenlétében vannak. A kijáratoknál ne gyülekezzenek össze csoportokban, hogy beszélgessenek, elzárva az utat mások előtt. Isten háza környezetét szent ünnepélyességgel kell körülvenni. Ne legyen régi barátok találkozóhelye vagy mindennapi gondolatok kicserélésének színhelye. Ilyesmi nem tartozik Isten házába... Csaknem mindenkinek oktatásra van szüksége arra vonatkozóan, hogyan viselkedjék az Úr házában.

Olykor egy kisgyermek annyira leköti a hallgatók figyelmét, hogy a drága isteni mag nem talál talajra, ahol kikelve gyümölcsöt hozhatna. Máskor fiatal emberek oly csekély tiszteletet tanúsítanak Isten háza iránt, hogy a prédikáció alatt állandóan beszélgetnek. Ha láthatnák Isten angyalait, akik feljegyzik viselkedésüket, akkor szégyenkeznének és félnének...

Senki se jöjjön aludni Isten házába, mert az alvóknak nem a gyülekezetben van a helyük... Ha világi foglalatosságunk közben nem álmosodunk el, mert azt érdeklődéssel végezzük, szabad-e vajon kevesebbre becsülnünk az örökkévaló célokat szolgáló istentiszteletet, mint életünk múltó ügyeit?... Az egész menny ünnepli a szombatot, mégpedig nem közönyös és semmittevő módon. A lélek minden képessége legyen éber ezen a napon, hiszen Istennel és a mi Üdvözítőnkkel, Jézus Krisztussal szeretnénk találkozni.

Sokan oktatást igényelnek arra vonatkozóan is, hogyan jelenjenek meg a szombati istentiszteleten. Ne járuljanak Isten elé közönséges munkaruhában... Öltözködjünk tisztán és csinosan, de mellőzzük a cicomázást és az ékszereket. Isten gyermekei kívül és belül egyaránt tiszták legyenek!" (Ellen G. White: Bizonyágtételek, V. köt., 491. o.; Bizonyágtétel a gyülekezetnek, 208., 224–225., 218–210. o.)

5 Milyen legyen a magatartásunk a belső szobában mondott egyéni imádság során és az istentiszteleten mondott közös imánál is?

Zsolt 95,6 • „Jöjjetek, hajoljunk meg, boruljunk le, essünk térdre az Úr előtt, a mi Alkotónk előtt!”

Lk 18,9–13 • „Némelyeknek pedig, akik elbizakodtak magukban, hogy ők igazak... [Jézus] ezt a példázatot mondta: »Két ember ment fel a

templomba imádkozni, az egyik farizeus, a másik vámszedő. A farizeus megállván, ily módon imádkozott magában: Isten! Hálát adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi emberek, ragadozók, hamisak, paráznák, vagy mint ím e vámszedő is. Böjtölök kétszer egy héten, dézsmát adok mindenből, amit szerzek. A vámszedő pedig távol állván, még a szemét sem akarta az égre emelni, hanem a mellét verte, mondván: Isten, légy irgalmas nékem bűnösnek!»

2Krón 6,13 • „Salamon [a templom felszentelésénél] ...térdeire esván az egész gyülekezet előtt, kezét az ég felé kiterjesztette.”

Mt 26,36. 39 • „Akkor elment Jézus velük egy helyre, amelyet Getsemánénak hívtak, és mondta a tanítványoknak: »Üljetek le itt, míg elmegyek és amott imádkozom...« És egy kissé előremenve arca borult, könnyörögven.”

„Jézus, a mi példaképünk »térde esván, imádkozott« (Lk 22,41). Tanítványairól olvashatjuk, hogy ők is »térde esve« imádkoztak (Ap csel 9,40). Pál ezt mondta: »Mehajtom térdeimet a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja előtt.« (Efész 3,14) Dániel »háromszor napjában térdeire esett, könyörgött és dicséretet tett az ő Istene előtt« (Dn 6,10). Isten iránti őszinte tiszteletre az Ő végtelen nagyságának érzete és jelenlétének tudata készítet.”

„Mind a nyilvános, mind a magánjellegű áhitaton kötelességünk meghajtani térdünket Isten előtt, amikor kéréseinkkel fordulunk Hozzá. Ez a magatartásunk kifejezi Istentől való függésünket... Helyénvaló-e, hogy a farizeusokhoz hasonlóan állva imádkozunk annak a világoasságnak a fényében, amelyet Isten a tiszteletadással kapcsolatban elénk tárt?... Ne tekintsük-e ezt úgy, mint az önelégültség jelét?... Lássuk meg, hogy az önigazult farizeus volt az, aki nem alázattal és tisztelettel járult Isten elé, hanem büszke önelégültségében állva számolt be az Úrnak jó cselekedeteiről... Ne álljatok fel farizeusi módon imát küldeni Istenhez! Ne bízzatok saját erőötökben! Ne támaszkodjatok magatokra, hanem térdeljete le gyakran Isten előtt, és imádjátok Őt!...”

Amikor Isten imáadására összegyűlünk, ügyeljünk arra, hogy térdünket meghajtsuk előtte. Hadd tanúsítsa ez, hogy a teljes ember, test és lélek

egyaránt aláveti magát az igazság Lelkének... Az Isten iránti tiszteletteljes lelkület készíti az embert, hogy ne magabizóan, hanem Közbenjárójába vetett hit által, szent és istenfélő módon közelítsen Alkotójához... Az irgalom számolyánál esedező embernek, aki kegyelemre szorul, térdet kell hajtania Isten előtt...

Az emberek egyre kevesebb tiszteletet tanúsítanak Alkotójuk nagysága és fensége iránt. Isten azonban megszólít bennünket az utolsó napokban. Hallhatjuk hangját a viharban és a forgószeleiben. Hallunk a szerencsétlenségekről, földrengésekről, árvizekről, és mindent elsöprő pusztító elemekről. Hallunk a háborgó óceánban elsüllyedt hajókról. Isten megszólítja azokat, akik eddig visszautasították elismerését... Amikor hallhatóvá lesz az a halk és szelíd hang, mely a sziklákat helyükről kimozdító szélvihar nyomában jár, mindenki takarja el orcáját, mert Isten igen közel jár!... Saját átszegzett kezével rejtje el a sziklahasadékban az alázatos keresőt, míg az leborulva hallgatja, mit mond szolgájának az Úr.”

„Az igehirdető... az istentisztelet előtt boruljon le csendes imára, és buzgón kérje Isten segítségét... Istennek ajánlja magát, mielőtt a gyülekezet elé merne lépni... Aki féli Istent, hajtsa le fejét az igehirdető csendes imája alatt, és odaadóan könyörögjön vele együtt azért, hogy Isten tisztelje meg az összejövetelt jelenlétével, s kölcsönözzön erőt az igazság emberi ajakról hangzó hirdetéséhez. Amikor az összejövetel elkezdődik a közös imával, mindenki hajtson térdet a szent Isten jelenlétében, és minden szív csendes áhítattal emelkedjék Őhozzá.” (Ellen G. White: *Proféták és királyok*, 31. o.; *Szemelvények*... II. köt., 294–297. o.; *Bizonyágtételek*, V. köt., 492–493. o.)

6 *Isten ma mindannyiunkat reformációra hív istentiszteleti magatartásunkat illetően. Milyen igei felhívásokat kell a szívünkre vennünk?*

Jer 7,1–5. 7 • „Ez az a beszéd, amelyet az Úr szólt Jeremiásnak, mondván: Állj az Úr házának ajtajába, és kiáltsd ott e beszédet, és mondjad: Halljátok az Úr beszédét mind, ti Júdabeliek, akik bementek ezeken az ajtókon, hogy imádjátok az Urat! Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Jobbítatok meg útjaitokat és cselekedeteiteket, és veletek lakozom e helyen! Ne bízzatok hazug beszédekben, mondván: Az Úr temploma, az Úr temploma, az Úr temploma ez! Mert csak ha

valóban megjobbítjátok a ti útjaitokat és cselekedeteiteket... akkor lakozom veletek ezen a helyen.”

Jn 2,17 • „Megemlékeztek pedig [Jézus] tanítványai, hogy meg van írva [a Messiásról]: A Te házadhoz való féltő szeretet emészt engem.”

Jel 14,7 • „Féljétek az Istent, és néki adjatok dicsőséget, mert eljött az Ő ítéletének órája! Imádjátok azt, aki teremtette a mennyet, a földet, a tengert és a vizek forrásait!”

Bárcsak mi is féltő szeretettel viseltetnénk Isten háza iránt! *Hogyan is hirdethetnénk hitelesen a világnak a hármasszangyalis üzenet első felhívását, ha istentiszteleti helyeink és istentiszteleti magatartásunk nem azt tükrözi, hogy mi is megértettük és szívünkre vettük e felhívást? Nem tölthetjük be tehát küldetésünket anélkül, hogy reformációval valószínűsítsük meg ezen a téren. De más okból sem lehet mellékes részletkérdésként kezelni a szükséges istentiszteleti reformot. Isten jelenlétének, áldásának feltétele a mi helyes istentiszteleti magatartásunk. Isten Lelkének valószínűs jelenléte nélkül viszont a szombatnapok nem lehetnek megszentelődésünk hatékony eszközei, ahogyan Isten megígérte (Ezék 20,12). Ezt az áldást nem veszíthetjük el!*

Istent Úrnak és királynak nevezi az Írás, mivel csak emberi fogalmakat használhat, emberi nyelven szólhat hozzánk. De nem szabad elfelejtenünk, hogy Isten erkölcsi jelleme és uralma alapvetően különbözik a földi uralkodókétól. Erre utalt Jézus, amikor a következőket mondta tanítványainak: „A pogányokon uralkodnak a királyaik, és akiknek azokon hatalmuk van, jötevőknek hívatnak... Én azonban olyan vagyok köztetek, mint aki szolgál.” (Lk 22,25. 27)

Istent nem valamiféle földi, emberi dicsőségvágy készíti, amikor felszólít minket, hogy „néki adjuk a dicsőséget”. Nincs semmi szüksége a mi dicsőítésünkre, amint az adományainkra sem (lásd: Jób 35,5–8; Zsolt 50,9–12). Isten hatalma vagy jelleme oldaláról nézve is nyilvánvaló, hogy semmit sem adunk Teremtőnknek a dicsőítésünkkel. Az emberi fogalom szerinti dicsőítést Ő egyáltalán nem igényli, sőt el sem fogadhatja (lásd: Mal 1,10).

Megtanulhatjuk a mennyei lények istentiszteletéből, milyen az igaz istentisztelet. Ők belső meggyőződésből fakadóan, a hála, a tisztelet és a szeretet mintegy feltartóztathatatlan kifejezésekként adnak dicsőséget Istennek (lásd: Jel 4,9–11; 5,11–13). Ismételten ez a kulcsszó hangzik fel dicséretükben: „mélto”. Azért adnak dicsőséget Istennek, mert méltó rá, mert ez megilleti Őt, mert ez az igazságos magatartás a Teremtő iránt. Isten méltó a legmélyebb hódolatra, mert Ő teremtett mindent, az Ő akaratából léteznek az értelmes, szabad választási képességgel felruházott lények, köztük mi, emberek is. Isten méltó arra, hogy dicsőség adassék neki, mert végtelen bölcsessége minden alkotásában tükröződik. Legfőképpen pedig szeretete és igazságossága, tökéletes jelleme folytán méltó a legnagyobb, legmélyebb tiszteletre.

Jelenések könyve 5,11–13 szerint az ember és a Föld megváltása nyomán „új ének” fakad a mennyei lények ajkán. A „Bárányt”, a helyettes áldozattá lett Isten Fiát dicsérik, és az Atyát, aki a megváltás tervét elgondolta, s aki ugyanúgy kimondhatatlan áldozatot hozott azáltal, hogy odaadta Fiát a világ megmentéséért. Mennyivel inkább okunk van nekünk, a bűn hatalmából megváltott embereknek arra, hogy „Istennek adjuk a dicsőséget”!

.....
*Az e heti adomány
az ifjúsági és gyermekosztályt támogatja*
.....

1. A gyülekezeti helyiség, épület és környezete

A tanulmányt olvasva észre fogjuk venni, mi minden szorul változtatásra vagy javításra egy-egy adott helyen annak érdekében, hogy imatermünk, gyülekezeti házuk is tanúskodjék arról: az *élő Istent* imádjuk, aki iránt a legmélyebb tisztelettel és szeretettel viseltetünk.

Elszomorító, ha az udvar nyíratlan füve, gondozatlan virágágyás, avagy bármi más, ami rendetlen és elhanyagolt, vagy igénytelenség és ízléstelenség az épületen illetve az imateremben és környezetében Isten iránti tiszteletünk és szeretetünk alacsony fokáról tanúskodik. Egyszerű, de tökéletesen tiszta, pedáns, derűs, jó ízléssel díszített, tiszteletet, nyugalmat és szépséget árasztó imaterem és gyülekezeti ház – ez illik a Biblia által kinyilatkoztatott élő Isten tiszteletéhez. Kerüljük a mesterkéltséget, túlzó díszítéseket, és a templomi jelleg utánzását. A természet lelket felemelő, békét és harmóniát sugárzó egyszerű szépsége legyen a mintánk és a mércénk a gyülekezeti házak és termek kialakításánál.

2. Áhítatos, tiszteletteljes csend és magatartás az istentiszteleten és az imateremben

Halogathatjuk-e a szükséges reformációt e tekintetben, ha elolvassuk a következő bizonyosságtételeket?

„A prédikációk hatástalanságának legtöbb esetben az az oka, hogy az imádkozók közönyösen viselkednek Isten házában... Az egész istentisztelet alatt komolyság és szent áhítat uraljon minket, mintha a Mindenható látható jelenlétében volnánk...

Kedves testvérek! Akartok-e gondolkozni ezen, és megvizsgálni magaviseleteteket Isten házában, valamint azt, hogy milyen erőfeszítéseket tesznek gyermekeitek oktatása és példaadásotok által a tisztelet ápolása érdekében? (...) Nagyon is igaz, hogy az Isten háza iránti tisztelet kialakítóan van...

Nem ez az oka vajon annak, hogy családjainkban hiányzik a komoly istenfélelem? (...) Isten pontos szabályokat és útbaigazításokat adott őszö-
vetségi népének. Nem ugyanaz a hatalmas Isten-e Ő, aki az egek egein uralkodik? Nem volna-e helyes számunkra, ha tanulmányoznánk a rendelkezéseket, amelyeket Isten adott az izráelitáknak, hogy mi is követhessük példájukat az Isten háza iránti tisztelet kinyilvánításában? (...) Nekünk még több okunk van arra, hogy Isten házában tiszteletteljesek legyünk... Ha a gyülekezet vezetői, a prédikátorok és a nép, az apák és anyák nem gondolkodnak helyesen mindezekről, hogyan várhatnánk ezt a tapasztalatlan gyermekektől?” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek a gyülekezeteknek*, Gyarmati-Bószkiadás, 202–206. o.)

Vannak gyülekezeti tagok, akik arra hivatkoznak, hogy a csend azért nem valósítható meg, sőt nem is lehet kívánatosnak tekinteni, mivel nem vagyunk idegenek egymásnak, és arra is szükség van, hogy egymással beszéljünk. Az ilyen érvelés valójában azt árulja el, hogy az istentiszteleti együttléteken kívül alig tartjuk a kapcsolatot egymással. Ezt a hiányosságot nem lehet és nem helyénvaló az istentiszteleti helyen folytatott beszélgetésekkel pótolni, ahol a láthatatlanul jelen lévő Istennek kell a középpontban állnia, nem pedig a társas kapcsolataink ápolásának.

Az áhítatos csendet megőrizve természetesen üdvözölhetjük egymást mosollyal, kézfogással, fejbólintással. Továbbá beszélgethetünk is egymással, a szombatnap rendeltetéséről el nem feledkezve, de az istentiszteleti helyen kívül. Még itt is ügyeljünk azonban arra, hogy ne az imaterem bejáratához közel tegyük ezt, nehogy hangos beszéd hallatsszék be. Az istentiszteleti helyiségben csak a legszükségesebbéről váltunk szót egymással, azt is halkán, suttogva.

Valaki említette, hogy talán még ez sem helyes, a következő bizonyágtétel szerint: „*Ha egyéb helyeken nem vétkes dolog is a suttogás, nevetgélés és beszélgetés, az összejövetel házában, ahol az Urat imádjuk, ne legyen ez megengedett. Gondolatvilágunknak fel kell készülnie Isten Igéjének befogadására, csak így lesz annak kellő súlya és megfelelő hatása ránk. A gondtalan, hangos nevetés és suttogás (...) nemegyszer megcsúfolta már Isten és angyalait.*” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, V., 492. o.) Az idézett sorokból kitűnik, hogy a „gondtalan”, oda nem illő dolgokról való suttogás az, amit Ellen G. White kárhoztat az istentiszteleti helyen. Mindenesetre suttogva sem fogunk sokat beszélni egymással Isten házában, ha valóban csak arról ejtünk szót, ami szükséges és odatartozó, ha megértjük

és a szívünkre vesszük, hogy Isten jelenlétében, az imádság házában, az istenimádás helyén vagyunk.

Ha elfogadjuk azt, hogy Isten jelenléte helyén tiszteletteljes csendnek és áhítatnak kell uralkodnia, akkor bármilyen szűkös is az előszoba, bármennyire kevés is a külön helyiség számos gyülekezeti házunknál, megtaláljuk a megoldást arra, hogy az istentiszteleti termen kívül beszélgesünk egymással.

Az istentisztelet áhítatának megteremtéséhez szükséges még, hogy ne késsünk el az istentiszteletről. Munkahelyről vagy más fontos helyről nem késünk el. Istent kevesebbre becsüljük? Milyen szép lesz egy olyan gyülekezet, ahol a szombatiskola és a szombati istentisztelet kezdése előtt egy-két perccel már tiszteletteljes csendben ül mindenki a helyén! Él-e bennünk olyan tisztelet Isten iránt, és vágyakozunk-e annyira elnyerni az Ő jelenlétét és áldását az istentiszteleten, hogy önfegyelmet gyakorolva megvalósítjuk ezt a célt?

Kisgyermekkel a sor szélén, a kijáráshoz közel foglaljunk helyet. Mihelyt a gyermek zavarni kezd másokat, késedelem nélkül menjünk ki vele, és ha megnyugodott, térjünk vissza ugyanarra a sorszáli helyre. Ezáltal a kisgyermek is megérti, hogy az istentiszteleti helyen zajongani nem szabad. Az istentisztelet kezdete előtt vigyük el a gyermeket vécére, itassuk meg, hogy ne legyen oka a nyugtalanságra, ezáltal is tudatosítsuk benne, hogy az istentisztelet során üljön nyugodtan, ne kérkedjék ki. Szívélyesen bátorítsuk és figyelmeztessük már otthon, hogy az istentiszteletre, a jó Isten és angyalai láthatatlan jelenlétének helyére megyünk, ahová mi nagyon szeretünk járni, és ahol mindannyiunknak szépen és jól kell viselkedni. Bizonyos ideig tartó szoktatás után a kisgyermek nyugton tud maradni. Hasznára válik, ha csendesesen nézelődik, ha átérzi az istentisztelet áhítatát. A nagyobbak már megértenek egyes részleteket a felnőtteknek szóló igehirdetésből is. Fontos, hogy mindig szívélyesen, soha ne ingerülten készítsük a gyerekeket a helyes istentiszteleti viselkedésre, ugyanakkor határozottan és következetesen. Soha ne hagyjuk a kisgyermeket sétálni a sorok között, mert ez megzavarja az áhítatot, eltereli a figyelmet, másokból pedig rosszallást vált ki.

A teremdiakónusok mindig szívélyesen, kedvesen, de állhatatosan és következetesen figyelmeztessék a hangosabban beszélőket, akár csak egy tapintatos mozdulattal. Nagyrészt az ő kitartó, de tapintatosan végzett szolgálatukon múlik, hogy megvalósul-e a csend az imateremben.

3. Isten iránti hódolatunk kifejezése a közös istentiszteleti imádságnál

Megszoktuk, hogy a legtöbbször állva imádkozunk az istentiszteleteken, és mindeddig elkerülte a figyelmünket, hogy ezen a téren is reformációra van szükség gyülekezeteinkben. A tanulmányban foglaltakból megérthettük, hogy nem mellékes kérdésről van szó, mert tükrözi és befolyásolja az istentiszteleten résztvevők – gyülekezeti tagok, gyermekek, fiatalok és vendégek – Istenről alkotott felfogását.

A gyülekezetben tartott, evangelizációs istentiszteleteken nyilván nem szabad ráerőltetni a vendégekre a letérdepelést, mivel náluk nincs belső tartalma, alapja ennek. A szombat délelőtti istentisztelet (a szombatiskola és a délelőtti ige hirdetés) azonban – még ha vendégek vannak is jelen – elsősorban a megkeresztelt tagok közös istenimádásának az alkalma, amelyen a közösség hitének, Isten iránti mély tiszteletének kell tükröződnie. A konkrét reformokat az őszi küldöttgyűlést és értekezletet követően vezetjük be gyülekezeteinkben. Addig is érleljük lelkünkben, hogy miért szükséges mélyebb tiszteletet kifejeznünk Isten iránt a gyülekezeti istentiszteleteken elhangzó közös imáknál.

Egyértelmű, hogy az étkezés előtti imánál, vagy az élet forгатagában hangtalanul mondott fohászok közben sem térdelünk le. (Lásd az erre vonatkozó bizonyásgtételt a következő bekezdésben.) Az egyéni, belső szobában mondott imánál (Mt 6,6) és a gyülekezeti istentiszteleten elhangzó közös imánál azonban csak ez az illő és helyes magatartás.

„Nem mindig szükséges térdre borulni az imádsághoz. Ápoljátok a Megváltóval folytatott beszélgetés szokását, amikor egyedül vagytok, amikor úton jártok, és amikor mindennapi munkátokat végzitek.” (Ellen G. White: *Szemelvények*, II. köt., 298. o.)

4. Az istentisztelethez illő öltözet

Könnyen szokássá válhat a hanyagság és lazaság ebben a tekintetben is. Az istentiszteleti szolgálatok beosztása legyen elkészítve előre egy negyedévre, és legyen kifüggesztve is. Akiknek istentiszteleti szolgálatauk van (főképpen órávezetőként, igeolvasóként, illetve imádkozóként), azok részéről különösen fontos, hogy illő öltözetben jöjjenek az istentiszteletre.

Előfordul, hogy férfitestvérek pulóverben jönnek az istentiszteletre, és olykor így is mennek fel a szószékre, holott még egy ünnepélyesebb világi alkalmon is zakó és világos ing az elvárt öltözet. Nőtestvéreink közül is egyre többen engedik meg maguknak, hogy nadrágban vagy amolyan ünneplő nadrágkosztümben jöjjenek az istentiszteletre. Világi helyen az utóbbi már elfogadott ünnepi viseletként, Isten házába azonban mégsem illik. Részleteket idézünk *Az Idők Jelei* 2005/4. számában megjelent cikkből:

„A mózesi törvény öltözködésre vonatkozó igéjét (5Móz 22,5) sokféleképpen értelmezik. A legegyszerűbb és legbiztosabb értelme az, hogy mind a férfiak, mind a nők a saját nembeli adottságaiknak megfelelő öltözetet viseljenek. A női idomokat teljesen kiadó, feszes nadrág nem keresztény nőhöz illő öltözködés. (Ugyanígy a szűk szoknya sem, s természetesen sok minden mást is lehetne említeni: a »kombinépántos« nyári ruha viselését istentiszteleten, a miniszoknyát, a hátul, oldalt vagy elől mélyen felvágott szoknyát, átlátszó blúzt stb.) (...) Óriási hatással van ránk a tömegek gyakorlata és a megszokás. Ha nem figyelünk oda, természetesség és elfogadhatóvá válhat közöttünk is az, ami pedig a bibliai mércével összeegyeztethetetlen. Emlékezzünk Jézus kijelentésére, miszerint a tisztátalan gondolatok törvényszegésnek, bűnnek minősülnek (Mt 5,28). Nyilvánvaló, hogy az ezeket ösztönző, gondatlan öltözködés is bűn.

Elfogadhatjuk, hogy létezik kifogás alá nem eső nadrágviselet is, ami bizonyos helyzetekben és alkalmakon megfelelő lehet... Mégis szükséges, hogy az istentiszteleti alkalmakon és helyen teljesen mellőzzük a nadrágviseletet. Ha valaki ugyanis azt gondolja, hogy tudja, mi az illendő, még nem biztos, hogy a másik is tudja, érzékeli ezt. Számolnunk kell azzal, hogy mi emberek – bármilyen közösségről legyen szó – befolyásoljuk egymást. Ne nyissunk kaput – még egy szolid, ünnepi öltözetnek számító nadrágkosztümmel sem – ahhoz, hogy mások a keresztény és az istentisztelethez illő öltözködés mércéivel összeegyeztethetetlen ruházatban jelenjenek meg a gyülekezeti alkalmakon. Ezekről az összejövetelekről minden közönséges és illetlen száműzendő, mert Isten és angyalai jelenlétéhez, az áldások elnyeréséhez meg kell teremtenünk a feltételeket minden résztvevő számára...

Legyen a keresztény nők öltözködése (...) a női nemhez és az egyéniséghez illő, jellemezze jó ízlés, forma- és színharmónia, valamint pedantéria. Az ilyen ruházat és megjelenés csakis jó gondolatokat kelt, jó benyo-

mást tesz. Amint a természetben, úgy az ember alkotta környezetben is vannak dolgok, amelyekre jó rátekinteni, mert megnyugvást, szépséget árasztanak. Jézus a mezei virágok szerény, mégis szépséges tökéletességét szabta öltözködésünk mércéjéül (Mt 6,28–29).

(...) Nem kell kitűnni a környezetünkből ellenszenvesen ódivatú öltözködéssel, de ne is sodorjanak magukkal bennünket a különböző divatirányzatok... Ruházatunkra vonatkozóan is mindig alkalmazzuk ezt a mércét: »Meggondolván, hogy mi legyen kedves az Úrnak.« (Eféz 5,10)» (Vankó Zsuzsa: *Nőtestvéreimnek*)

Magától értetődő, hogy nem illik az istentiszteletre az olyan megjelenés sem, ami az „élet kérdése” (1Móz 2,16) kategóriába sorolható (ékszerviselés, sminkelés, kihívóan, feltűnést keltően extrém, túl díszes vagy drága öltözék). Keresztény gondolkodású nők az istentiszteleten kívül is teljességgel mellőzik ezeket, megemlékezve az ige szaváról: „[Az asszonyok] *ékessége ne legyen külső, hajuknak fonogatásából és aranynak felrakásából, vagy öltözékek felvevéséből való, hanem a szívnek elrejtett embere, a szelíd és csendes lélek romolhatatlanságával, ami igen becses az Isten előtt.*” (1Pt 3,3–4)

A szombatnapi istentisztelet

Isten a teremtés hete végén „megáldotta és megszentelte a szombatnapot” (1Móz 2,3), azaz elkülönítette istentisztelet céljára, és az áldások ígértét kapcsolta ehhez az ünnepnaphoz. Tegyük fel magunknak a kérdést: Maradéktalanul elnyerjük-e minden szombatnapi istentiszteleten a megígért áldást? Vizsgáljuk meg e tanulmány segítségével, hogy hol, miben keresendő annak az oka, ha nem nyerjük el a teljes áldást és örömet.

I *Milyen mércét adott Krisztus az igaz istentiszteletre vonatkozóan tanítványai számára, minden időkre?*

Jn 4,19–24 • „[A samáriai asszony mondta Jézusnak:] »Uram, látom, hogy te próféta vagy. A mi atyáink ezen a hegyen imádkoztak, és ti azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van az a hely, ahol imádkozni kell.« Mondta néki Jézus: »Asszony, hidd el nekem, hogy eljön az óra, amikor sem nem ezen a hegyen, sem nem Jeruzsálemben imádjátok az Atyát... Eljön az óra, és az most van, amikor az igazi imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát, mert az Atya is ilyeneket keres az Ő imádóiul. Az Isten lélek: és akik Őt imádják, szükséges, hogy lélekben és igazságban imádják.«”

Jézus rámutatott arra, hogy nem létezik olyan szent hely, amely önmagában biztosítaná Isten jelenlétét, s ezáltal más helyeknél alkalmasabb lenne Isten imáadására. Isten valóságos közelségébe csak úgy juthatunk, ha „lélekben és igazságban” imádjuk Őt.

A „lélekben” meghatározás először is azt jelenti, hogy Istent akkor találhatjuk meg, ha teljes szívünkéből keressük, ha valóban személyes közösségbe akarunk jutni vele, amint a következő igék is kifejezik: „*Ó, ha tudnám, hogy megtalálom Öt, elmennék szinte az Ó székéig.*” (Jób 23,3) „*Mint a szarvas kívánczik a folyóvizekre, úgy kívánczik az én lelkem hozzád, ó Isten! Szomjúhozik lelkem Istenhez, az élő Istenhez, mikor mehetek el és jelenhetek meg Isten előtt?*” (Zsolt 42,2–3) „*Kerestek engem és megtaláltok, mert teljes szívetekből kerestek engem.*” (Jer 29,13) Továbbá azt is jelenti a lélekben kifejezés, hogy ha mi így közeledünk Istenhez, akkor Isten a Szentlélek által érezteti jelenlétét, felel nekünk, sőt az Őhöz intézett könyörgésünket is ihleti. A Lélek a leghelyesebb, legszükségesebb kérésre adja ajkunkra (lásd: Rm 8,26).

„*Egyedül az a vallás vezet Istenhez, amely Őtöle származik... Az igazi istentisztelet a Szentlélek munkálkodásának gyümölcse. A Lélek fogalmaz meg minden őszinte imát, és az ilyen ima elfogadható Isten előtt. Bárhol vágyakozik is egy lélek Isten után, ott a Szentlélek munkája nyilatkozik meg, és Isten majd kijelenti magát annak az embernek. Ő ilyen imádókat keres, és arra vár, hogy elfogadhassa, fiaivá és leányaivá tehesse őket.*” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 150. o.)

Az „*igazságban*” meghatározás azt jelenti, hogy a magunk alkotta istenkép és a magunk választotta istentisztelet helyett igazi mivoltában és igaz módon kell tisztelnünk Istent, úgy, ahogy Ő maga kijelenti ezt nekünk. A bűn annyira elvakítja gondolkodásunkat, hogy magunktól nem tudjuk, miként tiszteljük Istent helyesen. Neki magának kell megtanítania minket erre, amiképpen a szülőnek is meg kell tanítania, rá kell vezetnie gyermekét arra, hogyan tisztelje őt.

Az alábbi igék óvásokat tartalmaznak az ember alkotta istenkép és istentisztelet ellen, amelyben valójában az az emberi elbizakodottság, vakmerőség és önzés jut kifejezésre, hogy az ember a saját kívánságaihoz és elképzeléseihez akarja igazítani még Istent és az istentiszteletet is. „*[Vannak dolgok, amelyek] bölcsességnek látszanak ugyan a maga választotta istentiszteletben és alázatoskodásban... de nincs bennük semmi becsnivaló.*” (Kol 2,23) „*Hiába tisztelnek engem, ha oly tudományokat tanítanak, amelyek emberek parancsolatai.*” (Mt 15,9) „*Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek Téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust.*” (Jn 17,3)

Az igazság mibenlétét pedig így határozta meg Jézus tömören: „*A Te Igéd igazság.*” (Jn 17,17) Istent igazságban imádni tehát annyi, mint az Ige szerint, a biblikus mércék szerint tisztelni Őt.

2 *Mi legyen szombatnapi istentiszteletünk egyik fő eleme?*

Zsolt 100,2. 4–5 • „Szolgáljatok az Úrnak örvendéssel, menjetek eléje vigassággal!... Menjete be az Ő kapuin hálaadással, tornácaiba dicséretekkel, adjatok hálát néki, áldjátok az Ő nevét! Mert jó az Úr, örökkévaló az Ő kegyelme, nemzedékről nemzedékre való a hűsége!”
Zsolt 148,13–14 • „Dicsérjék az Úr nevét, mert az Ő neve dicső egyedül, és dicsősége égre-földre kihat!... Dicsőítse Őt mindenki, akit kegyelme vesz körül, Izráel fiai, a hozzá közel való nép. Dicsérjétek az Urat!”

Többnyire azt gondoljuk, hogy az istentiszteletnek csak egy fő eleme van: a tanítás, az igehirdetés. Az istentisztelet azonban mindenekelőtt hálnak kifejezésének az alkalma, amelyre olyannyira sok okunk van. Valójában a mi javunkra hangzanak az Isten dicsőítésére vonatkozó felhívások a Szentírásban, mert a mi szemünknek kell rányílnia arra, hogy mennyi mindent kapunk Istentől, méltatlanságunk ellenére. Meg kell erősödni ezáltal az iránta való bizalmunknak, és meg kell tanulnunk becsülni, értékelni a Tőle kapott ajándékokat.

„Isten földi és mennyei egyháza egyazon gyülekezetet alkot... A szentek földi istentisztelete minden mennyei lényt érdekel. A menny belső udvaraiban figyelnek a földi bizonyágtételekre. A földön imádkozók dicséretét és hálaadását átveszik a mennyei kórusok. Dicséret és hálaadás hangzik a menny udvaraiban, mert Krisztus nem hiába halt meg Ádám elbukott fiaiért... Senki se feledje, hogy e földön Isten angyalai vannak jelen a szentek minden gyülekezésén. Amikor szombatról szombatra összejöttök,

zengjétek annak dicséretét, aki a sötétségből az Ő csodálatos világosságára hívott ki titeket.”

„Ügyelnünk kell arra, hogy szomorú arcunk vagy gondatlan szavaink által ne tegyünk rossz bizonytságot... Arckifejezésünk, kedélyállapotunk, szavaink és egész magatartásunk által azt bizonyítsuk, hogy az Urat szolgál-ni jó... Ne illessük Őt tiszteletlenséggel azért, hogy elmondjuk szomorú tapasztalatainkat és megpróbáltatásainkat, amelyek fájdalmasan érintettek bennünket... Ha elfeledkezve tapasztalataink sötét oldaláról, visszatekin-tünk Isten nagy irgalmasságára, és végtelen szeretetének számtalan bizo-nyítékára, akkor sokkal több okot fogunk találni a magasztalásra, mint a panaszra... Azért nem vagyunk vidámabbak, mert elveszítettük első szere-terünket. Legyünk hát ismét odaadók, és térjünk meg!”

„Számos gyülekezetben szombatról szombatra hirdeti az Igét a prédiká-tor. A gyülekezet tagjai pedig szombatról szombatra eljönnek Isten házába, de egyetlen szavuk sincs az áldások továbbadásából nyert áldásokról.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, VI. köt., 366–367. o.; *Bizonyágtételek a gyülekezetek-nek*, Gyarmati–Bósz-kiadás, 225–232. o.; *Bizonyágtételek*, VII. köt., 6–7. o.)

3 Mit mond az Írás az Isten iránti hálaadás kifejezőeszközeiről?

Zsolt 116,12 • „Mivel fizessek az Úrnak minden hozzám való jótéte-ményéért?”

Zsolt 147,1. 7 • „Dicsérjétek az Urat! Hiszen Istenünkről énekelni jó, hiszen Őt dicsérni gyönyörűsége és illendő dolog!... Énekeljétek az Úrnak hálaadással, pengessetek hárfát a mi Istenünknek!”

5Móz 16,16–17 • „Üres kézzel senki se jelenjék meg az Úr előtt! Ki-ki a képessége szerint adjon az Úrnak, a te Istened áldása szerint, amelyet ad néked.”

Zsolt 40,10–11 • „Vígán hirdetem az igazságosságot a nagy gyüleke-zetben. Íme nem tartom vissza ajkamat, Te tudod, ó Uram! Igazsá-gosságodat nem rejtem el szívemben, elmondom hűségedet és segít-ségedet, nem titkolom el kegyelmedet és igazságodat a nagy gyüle-kezetben.”

A három fő kifejezőeszköz az idézett igék szerint: az ének, a hálaadományok és a bizonyosátevés Istennel szerzett tapasztalatainkról. Az énekléssel és a hálaadományokkal foglalkozunk még a továbbiakban, most csak a tapasztalatainkról szóló hálás bizonyosátevésével kapcsolatban idézzük a következő bizonyoságtételt:

„A gyülekezet tagjai ne várjanak el szentbeszédet minden szombaton... Sokan túltápláltak a lelki eledellel... A gyülekezeti tagok hét közben hűségesen vegyék ki részüket a szolgálatban, és szombaton mondják el tapasztalataikat. Akkor az összejövetel a megfelelő táplálékot nyújtja, és a jelenlévők új életet, friss erőt nyernek. Ha Isten gyermekei felismerik annak szükségességét, hogy úgy dolgozzanak, ahogyan Krisztus munkálkodott a bűnösök megtéréseért, akkor a szombatnapi bizonyoságtételeik is erőt sugároznak majd. Örömmel tesznek bizonyoságot drága tapasztalataikról, melyeket a másokért végzett munka közben szereztek.”

„A prédikátor, akit a szombati istentisztelet megtartására kijelölnek, gondolkozzék azon, hogyan keltse fel hallgatói érdeklődését az Ige igazságai iránt. Ne prédikáljon mindig olyan hosszan, hogy megfossa a jelenlévőket Krisztus megvallásától. A prédikáció legyen rövid, hogy a jelenlévők kifejezhessék hálájukat Istennek. A hálaáldozatok dicsőítik az Úr nevét. A szentek gyülekezetében szent angyalok figyelik Jehova dicsőítését, legyen ez bizonyoságtétel, ének vagy ima... Legyen mindenkinek, aki Krisztusról neveztetik, mondanivalója a tapasztalati órákon. A bizonyoságtételek rövidnek legyenek, és szolgáljanak segítségül mások számára. Semmi sem fojtja el jobban az áhitat lelkületét, mint egyetlen ember húsz-harminc percet igénybe vevő, hosszú bizonyoságtétele. Ez kiöli az összejövetel lelkiségét.” (Ellen G. White: *Bizonyoságtételek*, VII. köt., 6–7. o.; *Az evangélium szolgálói*, 107–108. o.)

Megfigyelhetjük, hogy nem régi tapasztalatok elmondásáról van itt szó, hanem az előző heti, Krisztusért végzett munka során szerzett tapasztalatokról. Istentiszteleteinket csak akkor újíthatja meg és gazdagíthatja a hálás tapasztalatmondás, ha a gyülekezet valóban dolgozni kezd, és viszonyerül első szeretetét.

4 *Milyen mércét állít elénk Isten igéje az istentiszteleti éneklést illetően?*

1Krón 25,1. 7–8 • „Dávid és a sereg fővezérei a szolgálatra kijelölték Asáf, Hémán és Jédutun fiait, hogy prófétáljanak citerákkal,

lantokkal és cimbalmokkal. Azok száma, akik e szolgálatra rendeltettek... akik jártasak voltak az Úr énekében, mindnyájan tudósok, kétszáznyolcvannyolc volt. Sorsot vetettek a szolgálat sorrendjére nézve, kicsiny és nagy, tanító és tanítvány egyaránt.”

Zsolt 123,1–2 • „A grádicsok éneke: Hozzád emelem szemeimet, ó Te egekben lakozó! Íme, mint a szolgák szemei uruknak kezére, mint a szolgálány szemei asszonya kezére, úgy néznek szemeink az Úrra, a mi Istenünkre, mígnem megkönyörül rajtunk!”

1Kor 14,15/b • „Éneklek lélekkel, de éneklek értelemmel is.”

Jel 15,2–3 • „Láttam úgy mint üvegtengert tűzzel elegyítve, és azokat, akik diadalmasok a fenevadon, az ő képén, bélyegén és nevének számán, láttam állni őket az üvegtenger mellett, és kezükben voltak Isten hárfái. Énekeltek Mózesnek, az Isten szolgájának énekét, és a Bárány énekét, ezt mondván: Nagyok és csodálatosak a Te dolgaid, mindenható Úr Isten, igazságosak és igazak a Te útjaid, ó szentek Királya!”

A 123. zsoltár a „grádicsok éneke” (lépcsők éneke) feliratú zsoltárok csoportjába tartozik. Ezek úgynevezett zarándokénekek voltak, amelyeket főként a jeruzsálemi templomot megpillantva, annak lépcsőin felfelé haladva énekeltek az izráeliták, akik az ország minden részéről érkeztek, hogy részt vegyenek az évenkénti nagy ünnepeken. Az idézett ihletett zsoltárigék arra tanítanak minket, hogy az istentiszteletre felkészítő énekeknek Istenhez kell emelniük lelkünket, és az alázat lelki magatartását kell munkálniuk bennünk. Az istentiszteleti éneklésnél Istennek kell a középpontban lennie, a maga szentségében és dicsőségében. Ne akarja az ember mintegy önmagát adni az istentiszteleti éneklésben azért, hogy saját szereplése, ízlés- és érzelemvilága kerül előtérbe. Lehet olyan jellegű a dallam, hogy Isten előtti alázat és Isten dicsőítése helyett a megszenvedett emberi „én” önkifejezésévé válik, noha a szöveg Istentől beszél. Engedjük, hogy a Szentlélek felemeljen minket Istenhez, az Ő mércéjéhez, a menny szintjére, hogy énekünk alázatot és hálát, tiszteletteljes és örömteljes magasztalást fejezzen ki Teremtőnk iránt.

Foglaljuk rövid tételekbe az idézett igék és az alábbi biznyságtételek alapján a legfőbb alapelveket az istentiszteleti ének- és zeneszolgálatra vonatkozóan:

„Alig van hatásosabb eszköz arra, hogy Isten igéit az emlékezetünkbe véssük, mint ha énekeinkbe foglalva ismétljük őket. Csodálatos az ilyen ének hatása. A nyers, műveletlen természetet megzabolázza, megeleveníti a gondolatokat, és együttérzést ébreszt. Előmozdítja az egységes cselekvést, elűzi a csüggedést és a rossz sejtelmeket... Ha kísértés környékez – ahelyett, hogy érzelmeinknek utat engednénk –, hittel énekeljünk hálaénekeket az Úrnak. Az ének olyan fegyver, amelyet mindenkor használhatunk a csüggedés ellen...

Olyan énekeket és zenét válasszunk, amelyet az alkalom megkíván... derűs, de ünnepélyes dallamokat. Pompás külsőség, gyönyörű énekek, hangszeres templomi zene nem váltja ki az angyalok énekét. Isten szemében ezek olyanok, mint a gyümölcstelen fügefafa ágai, amelyek semmi mást, csak leveleket hoznak. Isten csak azt a zenét fogadhatja el, amely megszentelt szívből fakad...

A hangszerek használata egyáltalán nem kifogásolható. Hajdan is használták ezeket az istentiszteleti szolgálatban...

A hang kiművelésére sokkal nagyobb gondot kellene fordítanunk, mint általában tesszük... Nem hangos éneklésre van szükségünk, hanem tiszta hangokra, tökéletes kiejtésre, hangsúlyozásra. Mindenki fordítson időt arra, hogy a hangját művelje, s tiszta, lágy hangon dicsérhesse Istent, nem pedig nyersen, élesen, fülsértően...

A zene nagy hatalom lehet a jóra, mégsem használjuk kellően... Lehetőleg szakértőt bízunk meg az istentisztelet zenei részének vezetésével... Az istentisztelet egyik része az ének, gyakran azonban olyan kontár módon vezetik, hogy nem szolgál sem az igazság, sem Isten tiszteletére. Ebben is rendszert

és rendet kell tartanunk, mint az Úr művének minden más ágában... Akik énekelnek... fordítsanak időt a gyakorlásra, hogy tehetségüket Isten dicsőségére használják fel... Törekedjünk arra, hogy az istentiszteleten elhangzó énekszolgálat, amennyire csak lehetséges, megközelítse a mennyei karok összhangját...

Isten csak a tiszta szívből eredő szolgálatot fogadja el. A formai és csak szájjal végzett szolgálat olyan, mint a zengő érc vagy a pengő cimbalom. Nem elfogadható az éneklésünk, ha csak a fitogtatást szolgálja, nem pedig azt, hogy Istent dicsőítsük lélekkel és értelemmel...

Gyülekezeti éneklésünk nagymértékben javítandó. Vannak, akik azt hiszik, hogy minél hangosabban énekelnek, annál szebb, a láрма azonban nem zene... Minél jobban megközelíti Isten népe a tökéletes mércét az énekszolgálatban, annál jobban dicsőíti Teremtőnket, s annál inkább áldásban részesül a gyülekezet és a vendégek...

A világban sokan... szomjúhozzák az élet kenyerét. Érdeklí őket a karének is, de [főként] az Írásokat kívánják megismerni. Jönnek, hogy az Igét hallják... Egyes esetekben túl sok időt szenteltek az éneklésre.” (Ellen G. White: *Evangelizálás, Evangelizálás énekkel* c. feje.)

5 Hogyan fejezzük ki hálánkat Isten iránt az istentiszteleten egybegyűjtött hálaadományok által?

5Móz 26,2. 5/a, 10 • „Akkor végy a föld minden gyümölcsének zsengejéből, amelyet szerezz a te földedből, amelyet az Úr, a te Istened ad néked, tedd kosárba és menj arra a helyre, amelyet kiválaszt az Úr, a te Istened, hogy ott lakozzék az Ő neve... És szólj és mondjad az Úr előtt, a te Istened előtt... Íme elhoztam ama föld gyümölcsének zsengejét, amelyet nékem adtál, Uram. Rakd le azt az Úr előtt, a te Istened előtt, és imádkozz az Úr előtt, a te Istened előtt.”

Lk 21,1–4 • „[Jézus Krisztus] látta [a templomban], hogy a gazdagok hányják az ajándékaikat a perselybe. Látott pedig egy szegény özvegyasszonyt is, hogy abba két fillért vetett. Ekkor mondta: »Igazán mondom néktek, hogy e szegény özvegy mindenkinél többet vetett. Mert mindezek az ő fölöslegükből vetettek Istennek az ajándékokhoz, ő pedig az ő szegénységéből minden vagyonát, amije volt, oda vetette.«”

2Kor 9,5–8. 11 • „Készítsétek el előre... adományotokat, hogy az úgy legyen készen mint adomány, és nem mint ragadomány. Azt mondom pedig: aki szűken vet, szűken is arat, és a ki bőven vet, bőven is arat. Ki-ki amint eltökélte szívében, nem szomorúságból vagy kénytelenségből, mert a jókedvű adakozót szereti az Isten. Isten pedig hatalmas arra, hogy rátok árássza minden kegyelmét, hogy mindenben, mindenkor teljes elégségetek lévén, minden jótéteményre bőséggben legyetek... Hogy mindenben meggazdagodjatok a teljes jószívűségre, amely általunk hálaadást szerez az Istennek.”

A szombat délelőtti istentiszteleti hálaadományok összegyűjtését nem szabad egyszerűen csak praktikus gyakorlatnak tekinteni, ami által a szükséges pénzügyi támogatást akarjuk biztosítani az egyház számára. Nem kell aggódnunk a vendégek miatt sem, hogy esetleg előítéleteket kelt bennük a kosár körbehordozása. A hálaadományok összegyűjtése és az ezzel kapcsolatos hálaima az istentisztelet szerves része, amely bibliai alapon nyugszik, amint ez a Mózes V. könyvéből idézett igeszakaszból kitűnik.

Ügyelnünk kell azonban arra, hogy megfelelően szólítsunk fel az adományok összegyűjtésére, s ezzel egyben értelmezzük is az istentiszteletnek ezt a részét. Így hangozzék a felhívás: „*Kérem a diakónus testvéreket, hogy gyűjtsék össze az önkéntes hálaadományokat.*” A tizedet azért ne említsük külön, mert a legtöbb helyen vannak vendég résztvevők is az istentiszteleten, akik nem tudják, mit jelent ez. Egyesekben előítélet támadhat, mivel nem ismerik a biblikus rendelést és annak lelki tartalmát. Azt is hiszik esetleg, hogy valamilyen kötelezően elvárt egyházadóról van szó. Nem tudják azt sem, hogy közösségünk nem vesz igénybe állami támogatást, hitéleti tevékenységét illetően teljesen önfenntartó. Az „önkéntes” szó egyértelművé teszi, hogy nem elvárt az adakozás mindenki részéről. Nem kell tehát feszélyezve éreznie magát annak, aki nem készült az adakozásra, és annak sem, aki nem kíván adni. A diakónusok felkérése az összegyűjtésre azt jelzi, hogy az adománygyűjtés az istentiszteleti szolgálat része, nem egyszerűen pénzszerzési akció. (Szükségtelen a „beosztott”

szó belefoglalása a felkérésbe, mert úgyis magától értetődő, hogy az erre előre beosztott, felkért diakónusok gyűjtik egybe az adományokat.)

A hálaszöveg felolvasása és a hálaima végül egészen világossá teszi, hogy az adománygyűjtés istentiszteleti elem, szent tevékenység, nem pedig szimplán pénzgyűjtés. Éppen ezért fontos, hogy az ige is és az ima is odaiálló legyen, amely a kívülállók számára is világossá teszi, hogy őszinte szeretetből fakadó, hálás, hitbéli cselekedetről van szó. Ha helyesen végezzük ezt a szolgálatot, az istentisztelet felemelő része lesz. Fontos mozzanat ez azért is, mert arról tanúskodik, hogy közösségünkben nem kizárólag a „pap” feladata az istentisztelet tartása, hanem egy élő, hívő gyülekezet együttes istentiszteletéről van szó.

A hálaadományok pedig valóban hálaadományok legyenek. Nem az összeg nagysága számít, hanem a lelkület, amivel adjuk. Éppen ezért ne csak a tizedet, de a mellé tett vagy a külön adott adományokat is előre készítsük el otthon, megfontolva, hogy mennyit kívánunk adni „*képességünk szerint*”, de hálás és áldozatkész szívvel.

6 *Hogyan viszonyuljunk az istentisztelet központi részéhez, a közös Biblia-tanulmányozáshoz és az igehirdetéshez?*

Nehém 8,1. 5–6. 8 • „Mikor pedig eljött a hetedik hónap... felgyűlt az egész nép egyenlőképpen a piacra, mely a vizek kapuja előtt volt, és mondták az írástudó Ezsdrásnak, hogy hozza elő a Mózes törvényének könyvét, melyet parancsolt az Úr Izráelnek... És felnyitotta Ezsdrás a könyvet az egész nép szemei előtt, mert fölötte volt az egész népnek, és mikor fölnyitotta, felállt az egész nép. És áldotta Ezsdrás az Urat, a nagy Istent, és felelt rá az egész nép felemelt kezekkel: Ámen! Ámen! És meghajtván magukat, leborultak az Úr előtt arccal... Olvastak pedig a könyvből, Isten törvényéből világosan, s azután magyarázták, és a nép megértette az olvasottakat.”

1Thess 2,13 • „Ugyanazért mi is hálát adunk Istennek szüntelenül, hogy ti befogadván Isten általunk hirdetett beszédét, nem úgy fogadtátok, mint emberek beszédét, hanem mint Isten beszédét (aminthogy valósággal az is), amely munkálkodik is tibennetek, akik hisztek.”

Kol 4,3–4 • „Imádkozván egyszersmind miérettünk is, hogy Isten nyissa meg előttünk az Ige ajtaját, hogy szólhassuk a Krisztus tit-

kát, amelyért fogoly is vagyok, hogy nyilvánvalóvá tegyem azt úgy, amint nékem szólnom kell.”

Megint csak elgondolkoztató: bármilyen gyarló is volt az ószövetségi nép, azt azért komolyan vették, hogy az élő Isten beszédét tartalmazzák az Írások, és ennek megfelelő tiszteletet tanúsítottak az igehallgatásnál.

Mind a szombatiskola, mind az igehirdetés Isten beszédét szólaltatja meg, amelyhez akkor viszonyulunk helyesen, ha úgy figyelünk rá, mint Isten hozzánk intézett üzenetére, és úgy „rejtjük a szívünkbe”, mint a kincset (Zsolt 119,11).

A szombatiskolánál az idézett igék mondanivalóját, tartalmát törekedjünk feltárni, és gondoljuk át, illetve beszéljük meg ennek a gyakorlati alkalmazását. A bizonyásgtételek tanácsait is jól figyeljük meg. Ne hagyjunk elveszni semmi értékes tanítást a tanulmányból!

A szombatiskola kiképzés is a bizonyásgtevő szolgálatra. Ezért ne csak hallgatók legyünk a szombatiskolai csoportban. Itt tanulhatjuk meg, hogyan tegyünk bizonyásgot az Igéből nyert hitbeli ismeretekről, tapasztalatokról. Azt is gyakorolhatjuk, miként értsük meg a másik gondolatait, illetve hogyan folytassunk egymásra figyelő, a közös megértés élményéhez vezető párbeszédet egymással.

Az igehirdetés, a Lélektől ihletett igehirdetés pedig olyan, mintha Krisztus lábához ülnénk, hogy csendben, zavartalan áhítattal hallgassuk megszólító üzenetét.

„[Sokan] meghallgatják az igeszolgálatot, s úgy tűnik, hogy nagyon figyelnek az igehirdetőre, szinte csüngnek az ajkán. Értékelik a szépen hangzó szavakat... De amint az igehirdetés befejeződik, a hatás is megszűnik... Mi az oka ennek? Az, hogy a megtanult igazságokat nem viszik át a gyakorlatba. Nem úgy fogadják az Igét, mint Isten személyesen hozzájuk szóló szavát. Nem veszik komolyan, hogy a hallott igék mögött valóságosan maga a szüntelenül munkálkodó Krisztus áll... Nem fogják fel, hogy az elhangzott Ige Isten különleges üzenete hozzájuk, annak hirdetője pedig csupán közvetítő... Általában túl sok a prédikáció, de kevésbé halljuk meg benne Isten hangját. Sokan jobbra csak emberi hangot hallanak, és lelkük üres

marad, mint azelőtt volt... Csupán emberi teljesítménynek fogják fel az egészszet.”

„Imádkozzatok az igehirdetőért, hogy nagy áldás áradjon a jelenlévőkre általa!... Sok szülő otthon bírálhatja a hallott prédikációt. Ily módon Isten üzenetét bírálják, kételyeket támasztanak iránta, és könnyelműen kezelik. Milyen befolyást gyakorolhatnak vajon ezek a könnyelmű és tiszteletlen megjegyzések a fiatalokra? Kérdés, hogy az a fiatal, aki az efféle rossz nevelés hatása alatt áll, igaz tisztelettel és megbecsüléssel tekint-e majd valaha is a prédikátori hivatásra, amelyet Isten rendelt eszközüi a lelkek megmentésére? Ha az istentisztelet prédikátora esetleg valami hibát követett is el, ne beszéljetekek erről gyermekeitek előtt!”

„Ha Isten népe értékelné Isten szavát, akkor mennyország lenne a gyülekezetben. A keresztények törekvők lennének, és éheznek az Ige tanulmányozását. Nagyon várnák az időt, amikor szöveget szöveggel vethetnek egybe, s elmélyedhetnek az Igében. Sóvárogva várnának az Ige világhírűségére, sokkal inkább, mint a reggeli lapra, folyóiratokra vagy regényekre... Ennek eredményeként életük az Ige elveihez idomulna. Az Ige kijelentései és rendelkezései olyanok lennének számukra, mint az élet fájának levelei. Kútforrás lenne bennük, amely örök életre buzdog. A kegyelem üdítő záporai éltetnék, frissítenék lelküket, feledtetnének velük minden vesződéséget és fáradtságot. Az ihletés szavai erőssé és bátrakká tennék őket... Imáik komolyak lennének, telve az igazság isteni bizonyosságaival... A lázas semmiségek, melyek sokak idejét felemésztik, visszasüllyednének igazi helyükre a gyógyító, megszentelő bibliai kegyesség előtt.

A Biblia, csakis a Biblia válthatja ki ezt a jó hatást. Isten bölcsessége és hatalma az élet teljes erejével munkálkodik azok szívében, akik befogadják. Micsoda magasságokat érhetnénk el, ha egybehangolnánk akaratunkat Isten akaratával!” (Ellen G. White: 1888-as anyagok/Kiben bízhatunk?, I. köt., 27–28. o.; Bizonyásgátételek a gyülekezetnek, 224., 207–208. o.; Bizonyásgátételek, VIII. köt., 193–194. o.)

.....
Az e heti adomány
a szociális osztályt támogatja
.....

1. Mit tehetünk az istentiszteleti éneklés, valamint az ének- és zeneszolgálat színvonalának emeléséért?

- Csak olyan éneket jelöljünk ki közös éneknek, amiről meggyőződünk, hogy a gyülekezet ismeri.
- Gondoskodjék minden gyülekezet arról, hogy a testvérek megismerjék, megtanulják az énekeskönyv minden énekét. Ha helyben nincs olyan testvér, aki a közös tanulást vezetni tudná, hívjunk más gyülekezetből valakit, aki például havonként egy szombat délután két-három éneket is megtanít egyszerre. Időnként egy szombat délután jó lenne arra fordítani, hogy a gyülekezet közös éneklését fejlesszük, javítsuk, új énekek tanulásával és az ismert énekek szebb, pontosabb éneklésének elsajátításával. Olykor a szombatiskola és az istentisztelet közötti szünet egy részét is fel lehet használni énektanulásra.
- Az órávezetők ügyeljenek arra is, hogy a közös éneket helyesen mondják be. Az ének számát és verseit mindig kétszer, hangosan, tagoltan, jól érthetően mondjuk be. Az a leghelyesebb, ha két rövid mondatral tesszük ezt, például így: *„Istentiszteletünket megkezdjük (vagy befejezzük) a 156-os számú énekkel. Az ének első, második és ötödik versét énekeljük.”* Az első mondatral tehát az énekszámot mondjuk be, a második mondatral pedig a versek számát. Ha a záró ének ugyanaz, mint a befejező ének, akkor tegyük hozzá az előbbi két mondatához: *„Ima után a hatodik verset énekeljük.”* Ha egy éneknek minden versét énekeljük, akkor így mondjuk be az éneket: *„A 69-es ének mindkét versét (vagy mindhárom, vagy mind a négy versét) énekeljük.”* (Vigyázzunk arra, hogy ne legyen nyelvhelyességi hiba a bemondásunkban, ne mondjuk be az éneket például így: *„Énekeljük az egyes, kettes, hármas verset”*, vagy *„az egytől a negyedik verseket”*, vagy: *„az összes verset énekeljük.”*)
- Nagy gond, hogy sok helyen nincs harmonista. Egyes helyeken pótolják ezt lemezről lejátszott harmóniumkísérettel. Ha ez sem megoldható, legyen megbízva egy jó énekes a közös ének kezdésével. De az

igazi megoldás az élő hangszeres kíséret, a szépen, jól játszó harmonista szolgálata. Járassuk zeneiskolába gyermekeinket, biztassuk az ebben tehetséget mutató fiatalokat, hogy készüljenek erre a szolgálatra. Ők maguk is nagy áldást nyernek ezáltal. A gyülekezeti bizottság gondolkodzzanak azon, hogyan gondoskodhatnának a harmonista hiányának betöltéséről. Ha szükséges, anyagi támogatást is biztosítsanak ahhoz, hogy a gyülekezeti tagok vagy gyermekeik közül valaki kiképzést nyerjen erre a szolgálatra.

- Ha ének-, zeneszolgálat vagy szavalat hangzik el a gyülekezetben, az feltétlenül az istentisztelethez illő ének, zenedarab illetve vers¹ legyen (erről bizonyosodjunk meg előre), és csakis megfelelő felkészüléssel hangozzék el. Nem istentisztelethez illő például csak felolvasni egy verset vagy zsoltárt, a megfelelően hangsúlyozott, kívülről elmondás helyett. A gyerekeket is jól készítjük fel a gyermekünnepélyre. Bár a gyermekek botlásain mosolygunk, mégsem illik az istentisztelethez a felkészületlen előadásmód, mert így a gyermek sem tanulja meg kellően tisztelni Istent és az istentiszteleti szolgálatot.

2. A hálaadományok összegyűjtése a szombat délelőtti istentiszteleten, és az egyéb adományok gyűjtésének rendje

- Mint az előbbieken feltártuk, a hálaadományok összegyűjtése és imádsággal való felajánlása a szombat délelőtti istentiszteleten hitbéli cselekedet, a hála kifejezése a közösség részéről. Ezért nem indokolt, hogy perselyben helyezzük el ezeket az adományokat a bejáratnál, amit egyes gyülekezetekben – nyilván jó szándékkal – bevezettek testvéreink. Talán az volt az egyik indíték, hogy „ne lássa a bal kezéd, mit tesz a jobb”, de hát mindenki diszkréten teszi a kosárba, amit adni akar, a tizedet pedig eleve borítékban. Hívó gyülekezetben nem fordul elő, hogy bárki is arra figyelne, ki mit tesz a kosárba. A vendégek miatt sincs miért aggódni, amint ezt már a tanulmányban kifejtettük. A doboz előrehozása az imádsághoz egyébként furcsán hat, olyan,

---

1 A vers különösen kényes, mert sok vallásos mondanivalójú, de gyenge vers létezik. Csakis olyan vers való istentiszteleti elmondásra, amely tartalmilag biblikus, és formailag, művésziileg is megfelelő.

- mintha valamilyen szent kegytárgy lenne, amit most megszentelünk az imádsággal. A kosárral megállni közvetlenül az összegyűjtés után, és hálaimát mondani Isten áldásaiért azonban egészen természetes.
- A többszöri gyűjtés – a szombat délelőtti istentiszteleten kívül szombatiskolánál is, és több helyen még délután is – valóban visszatetszést kelthet, különösen a vendégek szemében. Ezeknek a külön adományoknak az elhelyezésére célszerű lehet a persely. A szombatiskola végén vagy a délutáni alkalmon így hangozhat a hirdetés: *„Ma a könyv-
evangélista munka (vagy a megfelelő más megjelölés) támogatására gyűj-
tünk adományokat, amelyeket a bejáratnál lévő perselyben lehet elhelyezni.”* Vagy: *„Megköszönjük a tábea szolgálatának támogatására szánt adom-
ányokat, amelyeket a bejáratnál lévő perselyben lehet elhelyezni.”*
  - Az Isten iránti tisztelet azt kívánja, hogy szombat délelőtti, szombatiskolai és szombat délutáni adományainkat még otthon előkészítsük, megfontolva, hogy mire mennyit tudunk és akarunk adni, hálás szívvel. Ha úgy adakozunk, hogy ott helyben keresgélünk a pénztárcánkban, és amit éppen sikerül találunk vagy kivennünk, azt adjuk, akkor ez nem igazi adomány. (Nagyon ritkán még az is előfordul, hogy valaki a kosárból akar pénzt váltani. Ez egészen elfogadhatatlan dolog. De még a pénztároshoz sem helyes ilyen kéréssel fordulni az istentisztelet előtt.) A szombatnapi előkészületnek legyen része az, hogy adományainkat is előkészítjük – táskába vagy zakózebbe –, hogy keresgélés nélkül, hangtalanul, azonnal kivehessük az adakozáskor. Az is helyes gyakorlat, ha már a hónap elején félretesszük a tizeddel együtt a hónap szombatjaira szánt külön adományokat. Természetesen a tizeddel együtt, borítékban is adhatjuk a külön adományokat, feltüntetve rendeltetésüket a tizedcédulán.
  - Szombat délelőtt a diakónusok gyűjtsék egybe a hálaadományokat. (Jó az a szándék, hogy a gyerekeknek is adjunk helyet, feladatot a gyülekezetben, de ezt a szolgálatot azért ne gyermekekre bízjuk.) A hála-szöveg-olvasás és a hálaima mondása nem tisztséghez kötött szolgálat, a közösség bármely tagja illetékes rá. Ügyeljünk azonban arra, hogy csak olyan testvéreket kérjünk fel, akik tisztán, jól érthetően tudják olvasni az ígét, illetve hallhatóan, közérthetően és a témához illően tudnak imádkozni. Az a helyes gyakorlat, ha a hálailgét olvasó testvér mondja a hálaimát is, mert ez a kettő szorosan összetartozik, hiszen a felolvasott ígének kell felkészítenie a jelenlévőket a hálaadó imádságra,

amire az ima vissza is hivatkozhat. Az is fontos, hogy csakis a hálával, az isteni gondviseléssel és az adakozás örömeivel kapcsolatos igét olvassunk fel, mert az igeolvasás – a hálaadomány-adás hitbéli cselekedetének értelmezésén túl – arra szolgál, hogy ihlesse a hálaadó imát.

- 2Kor 9,6–8 gyakran hangzik el hálaszöveggé az istentiszteleteken. Nagyon szép és fontos ige ez, de inkább csak a 8., 11. és 15. verset idézzük ebből a fejezetből. A „*jókedvű adakozót szereti az Isten*” részlet (7. vers) ugyanis úgy hangozhat a kívülállók fülének, mintha minél bőkezűbb adakozásra agítalnánk. Különösen ne idézzük az adománygyűjtésre való felhívás megtoldásaképpen ezt a Biblia-verset. Minden hívő tudatában van annak, hogy csak a jó szívvel és hálásan adott adomány értékes az Úr szemében, nem szükséges ezt szinte minden alkalommal ismételni. Az adományokat pedig eleve otthon helyes elkészíteni, mint már említettük. A vendégeket pedig igazán nem akarjuk rámenősen adakozásra ösztönözni.
- Az imádkozó az összes jelenlévő nevében adjon hálát Isten gondviseléséért, az anyagi javakért, amelyeket Ő adott. Fejezzük ki a hálát azért, hogy adhatunk Isten munkájának szükségleteire, és kérjük, legyen Isten áldása az adományon és annak felhasználásán. (Ebben az imádságban nem kell az istentisztelet áldásáért, az ige hirdetéséért imádkozni. Ez a kezdő ima rendeltetése.)
- Hálaszövegül ne olvassunk a témától eltérő igét, és 3-4 versnél hosszabb igeszakaszt sem. Néhány alkalmas ige példaképpen: Ap csel 28,24–25. 28/a; Zsolt 146,5–6; 1Krán 29,14–15. 17–18; Zsolt 50, 14–15. 23. Nem kell külön bemondani: „hálaszöveget olvasok”, és az ige helyet sem. Ugyanígy nem szükséges bemondani az ige felolvasása után, hogy „imádkozunk”.

3. A szombatiskolán való részvétel a szombati „szent gyülekezés” fontos, elmaradhatatlan része

- A szombatiskolai istentiszteleten való részvételt mindenképpen a szombatnapi szent gyülekezéshez tartozónak kell tekintenünk. A laodiceai lelki hanyatlás szomorú jele, hogy sok helyütt nagyon hiányos a jelenlét a szombatiskolán. Pedig a délelőtti istentisztelet is sokkal áldásosabb számunkra, ha a szombatiskolai részvétel már mintegy előkészí-

tett rá. Ha mindössze csak egy órát szánunk a szombatnapból a szent gyülekezésre, akkor ez nem közvetít annyi maradandó áldást, mintha a szombatiskolától kezdve jelen vagyunk az istentiszteleten.

- Ezenkívül mindnyájunkra vonatkozik, hogy bizonyoságtévő feladatunk betöltéséhez állandó továbbképzésre van szükségünk. Hajlamosak vagyunk elfeledkezni Isten Igéjének azokról a kijelentéseiről is, amelyek a közeljövő nagy megpróbáltatásáról szólnak: „*Királyok és helytartók elé visznek az én nevemért. De ebből néktek lesz tanúbizonyságotok.*” (Lk 21,12–13) Ezzel kapcsolatban idézzük a következő bizonygatót:

„*Sajnos sokan megelégszenek az Isten Igéjéből már elnyert világossággal... Láttam, hogy sokan, akik ismerik az igazságot, egyáltalán nem tudnak megfelelően tanúbizonyságot tenni róla. Nem fogják fel, milyen munka vár rájuk a jelenben. A megpróbáltatás idején sokan (...) rádöbbennek majd, hogy sok mindenre vonatkozóan nem tudnak kellő magyarázatot adni. A próba előtt nem ismerték fel nagy tudatlanságukat. Sok gyülekezeti tag, aki egészen biztos abban, hogy mindent ért, amit hisz, nem ismeri saját gyenge pontjait, és csak akkor döbben rá ezekre, amikor vitás kérdések merülnek fel. Ha kénytelenek egyedül felvilágosítást adni hitükről, akkor csodálkoznak, milyen zavaros fogalmuk van mindarról, amit pedig elfogadtak mint igazságot...*

Az Úr felszólít mindenkit, aki Igéjét hiszi, hogy ébredjen fel szendergéséből... A hívők ne elégedjenek meg az igazságról alkotott homályos véleményekkel vagy találgatásokkal. Hitük szilárdan az Igén alapuljon, hogy ha eljön a próba ideje, és felelősségre vonják őket hitükért, akkor szelíden és félelem nélkül tudjanak számot adni a bennük lévő reménységről...

Bármennyire tájékozott is valaki, ne gondolja, hogy nincs már szüksége az Írások alapos és további kutatására... Ha Isten népe kényelmes, ha megelégszünk jelenlegi világosságunkkal, akkor biztosak lehetünk abban, hogy az Úr elégedetlen velünk. Ő azt akarja, hogy állandóan fejlődjünk, és értsük meg a folyton növekvő világosságot, amely rájuk ragyog. A gyülekezet jelenlegi állapota nem kedves Isten előtt. Elbizakodottságukban nem érzik, hogy több igazságra és nagyobb világosságra van szükségük. Olyan időben élünk, amikor Sátán tevékenysége egyre erőteljesebb, a gyülekezet mégis alszik. Isten azt akarja, hogy felhívása legyen hallható, amely népét cselekvésre bírja.” (Ellen G. White: Az evangélium szolgálói, 185–187. o.)

4. A bizonyágtételek tanácsa szerint reformra van szükség, s ezt fokozatosan kell bevezetni a szombat délelőtti istentiszteleteken

- A szombat délelőtti istentiszteletnek – mint ezt a tanulmányban előzőleg kifejtettük – nagyon fontos része a hálaadás, Isten dicsőítése. Ezért hacsak lehet, odaillő, szívből jövő dicséretként hangzó ének- és zeneszolgálat előzze meg az igehirdetést. Ne tekintsük ezt az istentisztelet mellékes részének, olyan valaminek, ami akár el is maradhatna!
- Nem szükséges, hogy minden egyes alkalommal átfogó tanítást nyújtó prédikáció töltsen ki a délelőtti istentiszteletet, illetve kívánatos, hogy ne legyenek annyira igehirdető-függők a szombat délelőtti istentiszteletek. „*Lelkileg túltápláltak*” vagyunk – írja Ellen G. White –, és keveset valósítunk meg a hallottakból, nem hangzanak el bizonyágtételek erről, illetve az ezzel kapcsolatban szerzett tapasztalatokról. Üdvös a gyülekezeti tagok aktívabb részvétele az istentiszteleten, szükséges a kimozdulás az úgynevezett „*fogyasztói gyülekezet*” állapotából.

„*Szombati összejöveteleinken (...) adjunk alkalmat az Isten szerető lelkeknek, hogy hálaadják és tiszteletüket kifejezésre juttathassák... Korántsem szükséges, hogy a prédikáció az istentisztelet legnagyobb részét igénybe vegye. Egy-egy rövid és érdekes Biblia-felolvasás gyakran hasznosabb lehet a prédikációnál. Ezt követheti azután az ima- és tapasztalati óra.*” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek a gyülekezeteknek*, Gyarmati-Bösz-kiadás, 224. o.)

- Helyet kaphatna a délelőtti istentiszteleten egy-két tapasztalat elmondása, az adományok begyűjtése és a zeneszolgálat után. (Szükséges, hogy a prédikátor vagy a gyülekezetvezető előre meghallgassa ezeket, és megítélje, hogy alkalmasak-e a nyilvános istentiszteleten való elmondásra.) Csakis friss, röviddel korábban nyert tapasztalatok elmondása helyénvaló.
- Fontos, hogy minden alkalommal elhangozzék egy rövidebb (15-20 perces) igei bizonyágtétel vagy bátorítás is, ami lehet a Biblia vagy a bizonyágtételek olvasása során nyert meglátás továbbadása a személyes megértés hangsúlyával, avagy lehet a figyelem ráirányítása az a heti vagy a következő heti szombatiskola egy részletére, ezek időszerezésére és fontosságára rámutató megjegyzésekkel. Lehet egy rövidebb szakasz felolvasása Ellen G. White írásaiból, kiemelve és hangsúlyozva egyes fontos mondatokat, és ugyancsak személyes megjegyzéseket is hozzáfűzve. (Ügyelni kell ez esetben arra, hogy ne úgy idéz-

zünk Ellen G. White-tól, mintha a Szentírás helyett idéznénk sorait, hanem ha az adott szakasz nem idéz közvetlenül bibliai igét, akkor egy igéhez vagy igeszakaszhoz kapcsoljuk a felolvasandó részt.) Lehet olykor más, biblikus szemléletű szerzőtől is idézni kiemelkedően értékes szakaszt: például Luthertől, Spurgeonától stb.

- Esetenként a gyerekek szolgálatának is helyt lehet adni, de csak ha valóban jól felkészült, biblikus tartalmú, fegyelmezetten és tiszteletteljesen előadott szolgálatról van szó, ami valóban Isten dicsőségére és a hallgatók áldására szolgál.
- Helyénvaló a gyermekeknek szóló rövid prédikáció, csakúgy, mint egyébként a teljes prédikációval kitöltött szombat délelőttökön is. A gyermekprédikáció azonban mindig biblikus legyen, ne pedig mese-mondás valamely erkölcsi tanulság szemléltetésére, ami azért csak távolabbi kapcsolatban van az Igével.
- **A reform csakis fokozatosan vezethető be, mert előfeltételezi a gyülekezeti tagok bevonását a lélekmentés munkájába és a másokért végzett szolgálatba.** A gyülekezeti tagok csak akkor tudnak friss és a gyülekezet számára is áldást jelentő tapasztalatokat és bizonygátételeket elmondani, ha élő a hit, és folyamatos az együttműködés Istennel az evangéliumhirdetés és a lélekmentés szolgálatában.
- E reform következtében kevésbé lesz szükség a hétfégi szolgálattevők utaztatására, ami azért is üdvös lenne, mert nem vonná el őket oly gyakran a saját gyülekezetükben végzett szolgálattól, továbbá jobban az adott helyi gyülekezetek szükségleteihez igazodhatna a szombati istentiszteletek tartalma. Kisebb helyeken természetesen továbbra is szükség lehet kisegítésre a szombat délelőtti szolgálatoknál.
- **Igen fontos e reform bevezetésénél, hogy töretlenül megőrizzük az istentiszteletek ünnepélyes és tiszteletteljes voltát.** Semmiképpen ne váljanak tehát a prédikáció nélküli szombatok amolyan „laza” szombatokká. Az ighirdetéssel kitöltött, illetve a tapasztalatelmondásból és rövid igei bátorító beszédből álló szombat délelőtti istentiszteleteknek egyformán tartalmas, tiszteletteljes és ünnepélyes alkalmaknak kell lenniük.
- Vegyük komolyan az ighirdetőért mondott imádságot is az apostoli tanács szerint, már otthon is, előre, valamint az istentisztelet kezdetén hangzó csendes és közös imánál. Ne terheljük a prédikátort az istentisztelet kezdete előtt egyéni vagy gyülekezeti gondokkal, hogy ez

ne okozzon késedelmet, és ne zavarja őt az igehirdetésre való lelki felkészülésben.

5. A szombati istentiszteleti rend további kívánalmai

- Az istentisztelettel összefüggő legkisebb mozzanatnál is tartsuk szem előtt a következő alapelvet: **„Rendnek kell igazgatnia az istentisztelet helyét, idejét, folyamatát. Ne legyünk hanyagok és közömbösek semmiben, ami szent, ami az istentisztelethez tartozik.”** (Ellen G. White: *Válogatott bizonyágtételek, II.*, 218. o.)
- Lehetőleg néhány perccel a kezdés előtt már ülünk a teremben. Tiszteljük Istent, és biztosítsuk az áhítatot mindenkinek azzal, hogy nem késünk a saját hanyagságunk miatt. Ha valamilyen elháríthatatlan okból mégis késünk, csendesen, észrevétlenül ülünk le a bejárathoz legközelebbi helyen. (Ne imádkozzunk ilyenkor állva vagy letérdelve, a késés ellenére.)
- A megválasztott és beosztott harmonista különösképpen ne készen, hanem a kezdés előtt körülbelül öt perccel már legyen ott az imateremben.
- Az istentiszteletet mindig pontosan kezdjük. Fontos, hogy a 9.30-kor kezdődő szombatiskolát pontosan fejezzük be, mert ez biztosítja a délelőtti istentisztelet pontos kezdetét is. A szombatiskolát 10.35-kor fejezzük be (énekekkel, imával együtt), de akkorra mindenképpen. Így (a kezdő és a befejező éneket, az előző tanulmányt összefoglaló felolvasást, valamint az adománygyűjtést leszámítva) 50 perc marad a tanulmány átvételére. Ez éppen az éber figyelem határa. A 20 perces szünet pedig (ha 2–5 perccel az istentisztelet 11 órai kezdése előtt csendesen ülünk a teremben) szükséges és elégséges is a szombatiskola és az istentisztelet között.
- A tizedborítékok osztása ne történjék az istentisztelet előtt látványosan a teremben, hanem a pénztáros vagy az ezzel megbízott testvér diszkréten adja át a borítékokat, vagy legyen elhelyezve egy falra erősített doboz, ahonnét mindenki elveheti a saját borítékját, vagy egy üres borítékot.
- Jó és helyes az a gyakorlat, hogy az istentiszteletet vezető testvér összegyűjti a szolgálattelvőket az istentisztelet megkezdése előtt (a hálaszó-

veg-olvasó és adománygyűjtő testvéreket, az ének- és zeneszolgálatot végzőket) azért, hogy meggyőződjék jelenlétükről, megbeszéljék a sortrendet, és együttes imádsággal készüljenek fel az istentiszteletre. (Kivétel a harmonista, ha ő már ez idő alatt is játszik a teremben, de ha a szolgálattelvők két perccel a kezdés előtt felmennek már a szószékre, akkor a harmonista is részt tud venni a közös imában. Ez a leghelyesebb gyakorlat.)

- Nem kell ügyelni arra, hogy férfi szolgálattelvővel férfi, női igehirdetővel pedig nőtestvér órávezető menjen fel a szószékre. Ellenkezőleg, inkább arra kell figyelni, hogy ne legyenek csak nők a szószéken, mert ez egyesekben (főként vendégekben) előítéleteket támaszthat. Ha nőtestvér szolgálattelvő van, kerüljük a régies „szolgálóleányod” kifejezés használatát az érte mondott imában, az egyszerű „szolgád” megjelölés nőkre is alkalmazható.
- Ne bízunk az emlékeztetre a hirdetések, a program sorrendjét és az énekek számát, nehogy tévesztés legyen a következmény, ami zavart okoz, és a tiszteletlen hanyagság benyomását kelti. Legyen készenlétben mindig egy űrlap erre a célra, amit csak ki kell tölteni.
- A hirdetnivalókat az istentisztelet kezdete előtt, időben közöljük a szolgálattelvőkkel. A kezdés után sem hirdetés közlése (például cédulán), sem virág elhelyezése nem helyénvaló. A hirdetések alapos előkészítése, megszűrése és gondos megfogalmazása különösen fontos.
- A zenei szolgálatot végzők úgy foglaljanak helyet, úgy készítsék elő a kottát és hangszereiket, hogy a lehető legkönnyebben, a lehető legkevesebb időt igénybe véve a szószékhez tudjanak menni.
- Amíg nem valósul meg egységesen az istentiszteleti közös imára vonatkozó reform (amiről előzőleg szó volt), így mondjuk be a csendes imát: *„Kérjük a gyülekezetet, hogy szíveskedjék egy csendes imához felállni!”* Ne mondjuk: *„Míg mi leborulunk, kérjük a gyülekezetet felállni!”* Ez olyan, mintha csak a szolgálattelvők leborulásához kellene tisztelegni a felállással. A résztvevőkben nem tudatosul, hogy ez számukra is a csendes ima alkalma.
- A szolgálattelvők készítsenek elő mindent gondosan, és ne beszélgesse- nek a szószéken. Csak elkerülhetetlen esetben szóljanak egymáshoz!
- Ne mondjunk különleges köszöntőket, üdvözléseket, bevezetéseket az istentisztelet kezdetén, és kiértékelést sem a végén! Az istentiszteletet vezető testvér szívélyesen köszöntse a gyülekezetet és a vendégeket,

és – ha ez valamiért szükséges vagy helyénvaló – esetleg a szolgálattelvő prédikátort vagy testvért is. Helyénvaló külön köszöntenit a betegségből felgyógyult, ismét a gyülekezetbe jött testvéreket, valamint a más gyülekezetből vagy külföldről érkezett vendég testvéreket. Ennél többet mondani azonban szükségtelen. Kerüljük tehát például az ilyen bejelentéseket: „Áldásos istentiszteletünket megkezdjük/befejezzük...” „Ezzel istentiszteletünk véget ért.” Az ének- és zeneszolgálatokat vagy versmondást ne konferáljuk be, beszéljük meg a sorrendet előre a szolgálattelvőkkel. A szívélyes köszöntéshez elég ennyit mondani: „Szerezzel köszöntjük a gyülekezetet!” (Kerüljük a túlzó nyomatékosítást: „nagyon sok szeretettel”, „őszinte szeretettel”).

- Ha megszólítjuk egymást az istentiszteleten, testvérnek szólítsuk egymást (nyelvtanilag helyesen), férfiakat is, nőket is, és a teljes nevet mondjuk ki. (Például „Nagy János testvérral” vagy „Nagy Jánosné testvérünkkel imádkozzunk”).
- Az istentisztelet végén ne legyen hirdetés. Hadd távozzanak el csendben, az istentisztelet áhítatával a jelenlévők. Jó, ha van harmóniumjáték, de semmi olyasmi nem helyénvaló, ami kizökkentené az áhítatból a résztvevőket.
- Az istentisztelet végén maradjunk állva, miközben a szolgálattelvők kivonulnak. A kijáratot ne torlaszoljuk el csoportokba verődve, beszélgetve. (Ha valakivel beszélgetni szeretnénk, csak jelezzük neki ezt, és azután keressünk erre alkalmas helyet.) Kint is kerüljük az azonnali harsány beszédet, igyekezzünk megőrizni az istentisztelet áhítatát önmagunkban és másokban.
- A pénz számolása vagy zacskóba öntése ne történjék az istentisztelet helyén, mindjárt a befejezés után. A pénztáros és az ellenőr vigyék ki a kosarakat egy másik helyiségbe, és ott végezzék el szolgálatukat. Soha ne maradjon az adomány gazdátlanul a kosárban az istentiszteleti helyen! A szent pénzzel szentül kell bánni.

6. A szombati közös ebédek

- Sok helyen meghonosodott az a gyakorlat, hogy szinte minden szombaton közös étkezés van. Ez jó és örömdetes, azonban több tekintetben javításra, változtatásra van szükség.

- Említettük már, hogy olykor annyira igénytelen ételeket hoznak a testvérek, és olyannyira nem megfelelő tálalásban teszik az asztalra, hogy egyáltalán nem felel meg annak a biznyságtételi tanácsnak, mely szerint szombatra egyszerű, nem lakomához hasonló, de az ünnephez illő ételt készítsünk, továbbá ízlésesen, étvágygerjesztően tálaljunk még hétköznap is. Sokszor úgy zajlik a szombati közös ebéd, mintha az étkezés csak valamiféle szükséges nyűg lenne, semmilyen ünnepélyes jellege vagy légköre nincs a szombati asztalközösségnek.
- Gyakran hiba az is, hogy mindenki azt hoz, amit éppen jónak lát, és mindenki kóstolgat mindenből egy kicsit. Így aztán hiába vannak a mértékletesség szabályai szerint elkészítve az egyes ételek, a sokféle és össze nem illő enivaló keveredik, holott az egészséges életmódra vonatkozó tanácsok között az az egyik legfontosabb, hogy ne együnk túl sokféle és össze nem illő ételeket egy étkezés idején. Előfordul olykor ennek az ellenkezője is: nagyon kevés az enivaló, az asztalnál ülők alig mernek mértékkel is venni, attól tartva, hogy másnak nem jut.
- Az sem jó, ha a testvérek teljesen leszoknak (még szombaton is!) a vendégszeretet gyakorlásáról, és már szinte soha senkit nem hívnak meg az otthonukba, családi asztalukhoz. Áldásos a közös ebéd, ahol mindenki találkozik és beszélgethet mindenkivel, de megint más áldást rejt az, amikor egy testvér vagy egy család csak egy-egy testvért vagy egy másik családot lát vendégül. Ilyenkor meghittebb kapcsolatotba kerülhetünk egymással.
- Mindezeket figyelembe véve leginkább az javasolható, hogy valamivel ritkábban legyen közös ebéd, de akkor jól előkészítve (megbeszélve, ki mit hoz, hogy összeillő ételek legyenek, és ne túl sok fogás), és szépen, ünnepélyesen terítsünk meg, hogy különleges, örömteljes alkalom legyen a közös étkezés mindenki számára.
- Más szombatokon gyakoroljuk a vendégszeretetet úgy, hogy otthonukba hívunk meg mindig más és más testvéreket, vagy viszünk ételt a magunk és családunk számára, annyit, hogy szükség esetén mást is megkínálhassunk belőle.
- Az is jó gyakorlat, hogy mindig más-más testvérek kapnak megbízást arra, hogy otthonukban vagy a gyülekezetbe hozott étellel készen legyenek az esetleges vendégek fogadására. Erről gondoskodni kell, mert szégyen, bántóan testvérietlen, ha egy gyülekezetben nincs, aki meghívja vagy megkínálja a vendégeket.

7. A szombat délutánokról

– Nem támaszthatjuk azt az igényt, hogy minden testvér minden délutáni alkalmon jelen legyen. Vannak ugyanis, akik csak ekkor tudnak például egy beteg testvért meglátogatni, vagy gyermekeket nevelő szülők esetében kívánatos és fontos, hogy gyermekeikkel meghitt családi körben töltsék a délutánt. Ez mind helyénvaló, mert a világos bizonyágtétel így szól:

„A szombatiskola és az istentisztelet a szombatnak csupán egy részét veszi igénybe, s a családnak alkalma nyílik, hogy a hátralevő időt az egész szombatnap leghölgg és legdicsőbb óráivá tegyék. Ennek az időnek a legnagyobb részét a szülők töltsék gyermekeikkel... Szép időben menjenek ki velük a szabadba, és ott a természetben beszéljenek nekik a szombatnap jelentőségéről... Mutassatok rá, hogy minden virág, bokor és fa betöltötte a Teremtő célját. Bármire is tekint a szem, a természetben minden szép, szívet gyönyörködtető, Isten szeretetéről szóló gondolatokkal tölt el bennünket... BeszéljeteK gyermekeiteknek az üdvösg útjáról: Isten annyira szerette a világot, hogy »az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen«... Olvasátok fel előttük időről időre a Biblia érdekes történeteit, azután kérdezzétek ki, hogy mit tanultak a szombatiskolában, és vegyétek át velük a következő leckét! Ha pedig a nap leáldozik, ima és ének jelezze a szent órák végét, így kérjétek az Úr jelenlétét a következő munkahétre. Így a szülők a hét legszögg és legörömteljesebb napjává tehetik a szombatot, tehát igazi rendeltetése szerint tarthatják meg. Rávezethetik gyermekeiket, hogy tekintsék a szombatot gyönyörűségnek, a napok napjának. Sok családban megtörténik, hogy a kisebb gyermekeket magukra hagyják, hadd szórakozzanak, ahogy nekik tetszik. Azonban a gyerekek így nyugtalanok lesznek, felügyelet nélkül játszani kezdenek, könnyen bajt is okozhatnak. Számukra a szombatnap elveszti minden szent jelentőségét. (...)

Abhoz, hogy szentnek tartsuk meg a szombatot, nem szükséges négy fal közé zárkózunk, kizárva a természet gyönyörű látványát, s az ingyen kapott, éltető levegőt... Gondolkozásunk nem üdül fel, nem támad életre, nem válik emelkedetté, ha csaknem egész szombatot négy fal között töltjük, hosszú szentbeszédre és fúrasztó, formális imákra hallgatva. Ha így ünnepeljük meg, akkor rosszul töltjük el az Úr szombatját. Nem valósgítjuk meg azt a célt, amiért az Úr létrehozta.

A szombat lett az emberért, hogy áldására váljék... Szükség van arra, hogy Isten népe egybegyűljék, kicseréljék gondolataikat az Igében foglalt igazságokról, s imára szenteljék idejük egy részét. Mégsem szabad, még szombaton sem, hosszas és unalmas beszédekkel fárasztóvá tenni ezeket az órákat.

A nap folyamán mindenki szakítson időt arra, hogy a természetben, szabad ég alatt tartózkodjék. *Hogyan tehetnek szert a gyermekek Isten helyes ismeretére, hogyan vésztjük Isten ismeretét eredményesebben az elméjükbe, mint ha idejük egy részét a szabadban töltik, nem játékkal, hanem szüleik társaságában? A fiatalok hadd emlékezzenek Istenre, amikor a természet szépségeit látják. Tereljük gondolataikat Isten szeretetének teremtett műveiben megmutatkozó jeleire, s akkor majd gyermekeink szeretnek a szabadba járni, nem untatja őket a természet, a kirándulás. Akkor majd nem fenyegeti őket a veszély, hogy azzal kapcsolják össze Isten jellemét, ami rideg, szigorú. Hanem amint eléjük tárulnak a szépségek, amelyeket az Úr az ember boldogságáért teremtett, akkor megtanulják, hogy gyengéd, szerető atyjuknak tekintsék Őt.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II. köt., 221–222., 583–584. o.)*

- Mégis fontos, hogy – indokolt kivételektől eltekintve – minden szombaton legyen minden gyülekezetben délutáni program. Azért van szükség erre – még ha nincs is jelen mindenki –, mert mindig vannak olyan helybeli vagy vendég testvérek, akiknek úgy megfelelőbb és áldásosabb eltölteni a szombat délutánt, ha közös együttléten vesznek részt. Másrészt egyes gyülekezeti programokra, megbeszélésekre vagy osztálymunkák fejlesztésére is alkalmasak a szombat délutánok. (Jó időben ajánlatos a gyülekezet közelében lévő szép természeti környezetben, vagy éppen a gyülekezet udvarán tartani a délutáni együttléteket.)
- Kiemelkedően fontos délutáni programok esetében viszont kérjük a gyülekezetet, hogy mindenki vegyen részt a délutáni istentiszteleten. Ilyenkor szervezzünk külön foglalkozást a gyermekek számára, nehogy gazdátlanul maradjanak.
- A szombat délutánok különleges célokat szolgálhatnak, és kívánatos, hogy változatosak legyenek. A következőket javasolhatjuk például:
  - Havonta egy szombat délután legyen a misszióosztályé, ahol beszámoló hangozhatnak el az elvégzett munkáról, ezenkívül tapasztalatok is, valamint az ezután végzendő feladatok előkészítése, adott esetben a képzés kaphat helyet.

- Kívánatos, hogy egyes szombat délutánok a házassággondozás vagy a szülők köre célját szolgálják. Igencsak van mit javítani és fejleszteni ezen a téren annak érdekében, hogy valódi kereszténység jellemezze a gyülekezethez tartozó családokat.
- Időnként át lehet venni szombat délután, együtt, a következő heti szombatiskolai tanulmányt. Azt gyakoroljuk ilyenkor, hogy milyen módszerrel lehet eredményesen áttanulmányozni a szombatiskolát otthon. Ellen G. White kifejezetten javasolja ezt.
- Egyes szombat délutánokon az idők jeleiről, vagy a lelkiismereti szabadság témájáról lehet hasznos közös beszélgetést folytatni.
- Alkalmanként a gyerekek tarthatnak ünnepélyt, esetleg egybekötve azzal, hogy a gyermekiskolában tanultakról is beszámolnak.
- Lehet külön tapasztalati órát tartani, ahol számos, mindenki számára hasznos tapasztalat hangzik el. Például több testvér elmondhatja megtérése tapasztalatát, máskor pedig a mindennapi életben Isten gondviselésével szerzett tapasztalatokról lehet szólni. Itt tehát régebbi tapasztalataikat is elmondhatják a testvérek.
- Az ifjúságé lehet (akár bizonyos rendszerességgel is) egy-egy délután, amit ők szerveznek, részben a saját témáikról és igényeik szerint, de tarthatnak alkalmakat az egész gyülekezet számára is, amikor ők tervezik a programot, és meghívják rá a gyülekezetet. Ezek a délutánokon nemcsak ének- és zeneszolgálat vagy versmondás kaphat helyet, hanem hitbéli elődeink, vagy kevésbé ismert hithősök életének, munkásságának, vagy az advent történelem egyes fejezeteinek ismertetése is, amire a fiatalok készülnek fel, tehát ők szolgálnak a gyülekezetnek.
- Testvéri megbeszéléseket lehet folytatni a gyülekezetet érintő vagy foglalkoztató időszerű témákról.

Fontos, hogy előre tervezzük meg a negyedévi délutáni alkalmakat, és ezt függesszük ki a faliújságra, illetve a szombat délelőtti istentiszteleten mindig hirdessük ki a délutáni alkalom témáját.

A közös ima az istentiszteleteken, és az imaórák fontossága, áldása

Mindeddig a tiszteletteljes külső magatartásról volt szó az istentiszteleten hangzó közös imádságokkal kapcsolatban. Fontos, hogy ezeknek az imádságoknak a jelentőségéről és helyes tartalmáról is elgondolkodjunk. „*Uram, taníts minket imádkozni*” – kérték a tanítványok Jézust (Lk 11,1). Legyen ez a mi kérésünk is, és ne csak az egyéni imádkozásunkra vonatkozzék, hanem a közös imára is. Ugyancsak szükséges, hogy a csoportos imaórákról, a feléledésüktől várható áldásról is szóljunk, mert a gyülekezetek lelki erőtlenségének egyik fő oka az imaórák, a valódi imaközösségek hiánya.

I Miben különbözik, és miben nem különbözik a nyilvánosság előtt elhangzó közös ima a belső szobában mondott imádságtól?

Ap csel 4,24. 29 • „[A jeruzsálemi ősgyülekezet tagjai] szívvel-lélekkel felemelték szavukat Istenhez, és mondták: Urunk, te vagy az Isten, aki teremtetted a mennyet és a földet, a tengert és minden azokban levő dolgot... Most azért Urunk, tekints az ő fenyegetéseikre, és add a Te szolgálóidnak, hogy teljes bátorsággal szólják a Te beszédedet.”

Az együttes ima tárgya a közös hála, a közös gond és kérés. Nem helyes egyéni problémákat és kéréseket említeni a közös imában. Jézus arra

tanít minket, hogy még egyéni imánkban is „mi” formában terjesszük Isten elé kéréseinket, megemlékezve arról, hogy Ő mindnyájuk Teremtője és Atyja, továbbá Isten országa ügyéről még a személyes imádságunkban se feledkezzünk meg. (Lásd a Miatyánkról szóló tanítást: Mt 6,9–13.) Ezért a közös imánál nem helyénvaló „én” formában szólni Istenhez. Csakis az legyen a közös ima tartalma, amit egy akarattal tudnak kérni a résztvevők.

Nem különbözik viszont a közösség előtt mondott ima az egyéni imádságtól abban, hogy mindkettőnek valódi, Istenhez intézett könyörgésnek kell lennie. Az őskeresztény gyülekezet Szentírásban megörökített közös imája is azt mutatja, hogy Isten hittel teljes megszólítása volt imájuk első és alapvető eleme. Nem csak kiejtették Isten nevét, hanem mélyen átgondolták, ki is az a hatalmas Isten, akihez folyamodnak. Valóságnak tekintették a létezését, és azt is, hogy hallja imájukat. Ezt követően tárták csak elé az Ő országa ügyével kapcsolatos közös kérésüket.

Az egyéni, belső szobában mondott ima és a közös ima összefügg továbbá abban a vonatkozásban, hogy aki egyéni imádságában nem gyakorolja folyamatosan az Isten színe előtti megállást, a hitből fakadó segítségül hívást, az a közösségben sem tud valóban az élő Istenhez szólni, illetve az Ő jelenlétebe emelkedni. Az élettelen, formális ima viszont nemcsak Isten szemében bántó, hanem lehangolja, üressé teszi, pusztá vallásoskodássá süllyeszti az összejövetelet is.

„Amikor magadban imádkozol, előjogod, hogy annyi ideig és olyan aprólékosan imádkozz, amennyire tetszik. Felsorolhatod összes rokonaidat és barátaidat. A szobád az a hely, ahol személyes bajaidról, próbáidról és kísértéseidről beszélsz. A közös istentisztelet nem arra való, hogy szívünk magánügyeit teregessük ki... Mégis vannak, akik nem a belső szobában tárják Isten elé egyéni problémáikat, hanem az imaórákra tartogatják. Vannak, akik csak az imaórán próbálják utolérni magukat néhány napra az imádkozással. Az ilyen imádkozókat az összejövetelek és imaórák gyilkosainak nevezhetnénk. Nem fényforrások, nem üdítenek fel senkit. Hideg, merev imáik és hosszas, gépies bizonyágtételeik csak árnyékot vetnek. Mindenki örül, ha végre befejezték, s még akkor is csaknem lehetetlen lerázni azt a hideget és sötétet, amit imájuk és beszédük áraszt az összejöveteleire.”

„Gyakran a belső szobában mondott egyéni ima elhanyagolása miatt mondanak hosszú, unalmas imákat a nyilvánosság előtt... Ne akarják bele-

vinni imáikba egész héten át elmulasztott kötelességeiket, és ezáltal remélni, hogy hanyagságukat jóvátették, lelkiismeretüket megnyugtatták. Az ilyen imák gyakran mások lelki hanyatlását idézik elő... Ha [az imádkozó] kellő ideig tusakodott volna Istennel belső szobájában, hogy hitben megragadhasa az ígéretet: »kérjétek, és adatik«, akkor az összejövetelen azonnal a tárgyra térne és komolyan, hittel könyörögne Isten kegyelméért önmaga és a jelenlévők részére.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II. köt., 578–579. o.; *Az evangélium szolgálói*, 110., 112. o.)

2 Mitől óvakodjunk mindenképpen a közös imánál? Mire tanít Jézus Szentírásban megörökített, nyilvánosság előtt elhangzott imája is?

Mt 6,5. 7 • „Amikor imádkozol, ne légy olyan, mint a képmutatók, akik a gyülekezetekben és az utcák szegletein fennállva szeretnek imádkozni, hogy lássák őket az emberek. Bizony mondom néktek, elvették jutalmukat... Mikor imádkoztok, ne legyetek sok beszédűek, mint a pogányok, akik azt gondolják, hogy az ő sok beszédükért hallgattatnak meg.”

Mt 23,14 • Jaj néktek, képmutató írástudók és farizeusok, mert felemésztitek az özvegyek házáat, és színből, hosszan imádkoztok, ezért annál súlyosabb lesz a ti büntetésetek.”

Jn 11,41–42 • „Elvették azért a követ onnan, ahol a meghalt [Lázár] fektült. Jézus pedig felemelte szemét az égre, és mondta: Atyám, hálát adok néked, hogy meghallgattál engem. Tudtam is én, hogy Te mindenkor meghallgatsz engem, csak a körülálló sokaságért mondtam, hogy elhiggyék, hogy Te küldtél engem.”

„A pogányok érdemszerző eszköznek tekintették imáikat, melyekkel a bünt kiengesztelhetik: minél hosszabbak az imáik, annál több az érdemük. Az imádságról alkotott ilyen vélemény alapját az önengesztelés képezi, ami valamennyi téves vallási rendszer alapeszméje. A farizeusok is elfogadták

az imának ezt a pogány módját, amit ma is gyakran láthatunk az úgynevezett keresztények között. A megszokott, betanult imaszövegek ismételtetése – anélkül, hogy szívünk Isten után vágyakozna – ugyanaz, mint a »pogányok fecsegése«.

„Néhány perc elég bármilyen egyszerű, nyilvános imához. Előfordulhat, hogy Isten *Lelke különleges módon helyezi az imádkozó és a vele imádkozók szívére a kérést, amely miatt Istenhez folyamodnak.* Ilyenkor az emberi lélek gyötörödvé sóvárog Isten áldása után. Jákobhoz hasonlóan tusakodik, és nem nyugszik meg, míg nem tapasztalja Isten válaszát... Ilyenkor helyénvaló lehet a hosszabb imádság. [De általában elmondható, hogy] sok unalmas ima hangzik el, amelyek inkább az Úrnak tartott előadáshoz hasonlítanak, semmint könyörgéshez... A hosszú imák elfárasztják a hallgatókat, nem készítik fel őket arra, hogy az ezután következő tanításra figyeljenek.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*, a Máté 6,5. 7-hez fűzött magyarázatból, 88. o.; *Az evangélium szolgálói*, 110. o.)

3 *Mire ügyeljünk a közös imánál éppúgy, mint az egyéni imádság közben?*

2Móz 20,7 • „Az Úrnak, a te Istenednek nevé hiába fel ne vedd!”

Mt 6,8 • „Jól tudja a ti Atyátok, mire van szükségetek, mielőtt kérnétek tőle.”

„Néhányan az alázat jelének tartják, ha Istent olyan közönséges módon szólítják meg, mintha emberi lényel beszélnének. Megszentségtelenítik Isten nevét azáltal, hogy szükségtelenül és tiszteletlenül ismétlik imájukban a »mindenható Isten« kifejezést, e tiszteletet keltő, megszentelt szavakat, melyeket emberi ajak csak... szent félelemmel ejtsen ki.

Fellengzős kifejezések nem illenek az imába, akár nyilvánosan, családi körben, vagy belső szobánkban mondjuk el. Különösen a nyilvános imák hangozzanak egyszerű szavakkal, hogy mindenki megérthesse és együtt imádkozhasson velünk. A hit szívből jövő imáját meghallgatja, megvála-

szolja a menny, a Földön tapasztalható módon. Isten ismeri az emberiség szükségleteit. Előbb tudja, mint ahogy mi kérjük tőle.”

„Sokan lélektelen, kegyes, papos stílusban ajánlanak fel imát. Így csupán emberekhez szólnak, nem pedig Istenhez imádkoznak. Ha tudnák, hogy mit tesznek, megriadnának vakmerőségük miatt. Ugyanis lényegében Istent oktatják az ima külsőségei közepette, mintha a mindenség Teremtőjének külön tájékoztatásra lenne szüksége a világban végbemenő eseményekről. Olyanok ezek az imák, mint a zengő érc és a pengő cimbalom. Figyelmen kívül is hagyják ezeket a mennyben. Isten angyalai belefáradnak az ilyesmi-be, csakúgy, mint azok a halandók, akik kénytelenek végighallgatni.” (Ellen G. White: *Az evangélium szolgálói*, 111. o.; *Bizonyágtételek*, II. köt., 581–852. o.)

Kerüljük például a „drága” jelző halmozását imádságunkban Isten neve előtt. Higgyük továbbá, hogy ha megszólítottuk, Ő hallja azt. Természetesen nem bűn újra megszólítani Istent imánkban, ha az őszinte könyörgés hozza ki ezt lelkünkéből, de ne emlegessük nevét fölöslegesen, üres, formális módon, mintegy csak az ima díszítőelemeként. Nem szükséges Istent „informálni” arról sem, hogy hol vagyunk, vagy hogy dél-előtti, délutáni vagy esti órában szólítjuk meg Őt.

4 *Melyek az istentiszteleti közös ima fő elemei Dávid és Ezsdrás nyilvánosság előtt mondott imájának tanúságtétele szerint?*

1Krón 29,10–11. 13–14. 18–19 • „Hálát adott azért Dávid az Úrnak az egész gyülekezet előtt, és mondta: Áldott vagy Te, Uram, Izráelnek, a mi atyáinknak Istene, öröktől fogva mindörökké! Ó Uram, tiéd a nagyság, hatalom, dicsőség, örökkévalóság és méltóság, sőt minden, valami a mennyben és a földön van, a tiéd! Tiéd, ó Uram, az uralkodás, Te magasztalod fel magadat, hogy légy fejedelem minden fejedelem felett!... Most azért, ó mi Istenünk, vallást teszünk előtted, és dicsérik a Te dicsőséges nevedet. Mert micsoda vagyok én, és micsoda az én népem, hogy erőnk lehetne a szabad akarat szerint való ajándék adására, amint tettük? Mert Tőled van minden, és amiket a Te kezedből vettünk, azokat adtuk most Néked...

Ó Uram, Ábrahámnak, Izsáknak és Izráelnek, a mi atyáinknak Istene, tartsd meg mindörökké ezt az érzést a te néped szívében, és irányítsd az ő szívüket Tefeléd!

Salamonnak, az én fiamnak pedig adj tökéletes szívet, hogy megőrizhesse parancsolataidat, bizonyágtételeidet és rendeléseidet, és mindazokat megcselekedhesse, és felépíthesse azt a házat, amelynek az előkészületeit én elindítottam.”

Ezsdr 9,6 • „És mondtam: Én Istenem, szégyellem és átallom felemelni az én orcámat Tehozzád, mert a mi álnokságaink felülhaladtak fe-
jünk fölött, és a mi vétkeink mind az éjig növekedtek!”

Röviden így összegezhetjük: Hálaadás az Istentől kapott lelki-testi java-
kért, Isten hűségéért, bűnbánat és bocsánatkérés azért, ami az egész
közösség vétké vagy mulasztása, továbbá könyörgés a közösség megáldá-
sáért és lelki növekedéséért, valamint a közösség életével, helyzetével, fel-
adataival összefüggő konkrét, időszerű kérések.

*5 Milyen ígéret alapján tekinthetjük igen fontosnak és áldásosnak
a kisebb csoportokban tartott imaórákat?*

Mt 18,19–20 • „Ismét mondom néktek, hogy ha ketten közületek egy
akaraton lesznek a földön minden dolog felől, amit csak kérnek,
megadja nékik az én mennyei Atyám. Mert ahol ketten vagy hárman
egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.”

Vö. Jn 15,7 • „Ha énbennem maradtok, és az én beszédeim bennetek
maradnak, kérjétek, amit csak akartok, és meglesz az néktek.”

A két idézett ige együttesen vezet el az isteni ígéret helyes megértéséhez.
Ha hívő tanítványok, akár csak ketten-hárman is egy akarattal kérnek
Jézus nevében – azaz méltatlanságuk tudatában, s egyedül az Ő helyet-
tes áldozatában és közbenjárásában bízva –, ezenfelül az Ige szerint, vele

összhangban, akkor egészen bizonyos a meghallgatás. Akkor Isten kézfelfoghatóan, akár természetfeletti hatalma kinyilvánításával is teljesíti kérésüket.

Figyelemre méltó, hogy Jézus két-három emberről, azaz kis csoportról beszél, mert egészen egy akaratra jutni, valódi imaközösséget alkotni inkább tud a hívők kis csoportja, mint egy nagy gyülekezet. Nem a gyülekezeti helyiséghez kötött, az egész gyülekezet összejövetelével tartott imaórákra biztatunk tehát, hanem kis imacsoportok alakítására, amelyek tagjai hétköznapi is összejönnek akár valamelyikük otthonában, akár a csendes gyülekezeti helyiségben. Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy igen áldásos lehet egy-egy istentisztelet végén több testvérrel imádkozni, de kifejezett imaórát mindig jobb kisebb közösségben tartani.

A következő bizonyoságtétel is a kisebb csoportokban tartott imaórára bátorít: *„Az, aki sohasem tévedhet, megmutatta nekem, hogy kis csoportok alakítása képezi a keresztény munkálkodás alapját. Ha a gyülekezetnek már sok tagja van, akkor kisebb csoportok alakulhatnak, melyek nemcsak a gyülekezeti tagokért, hanem a kívülállókért is munkálkodhatnak. Ha egy helyen csak ketten-hárman vannak, akik ismerik az igazságot, akkor ők alkossanak munkaközösséget.”* (Ellen G. White: *Bizonyoságtételek a gyülekezeteknek*, Gyarmati-Bösz-kiadás, 123. o.)

Kitűnik ebből a bizonyoságtételből, hogy ne csupán a csoport tagjaiért, egyéni vagy családi problémáikért tartassanak könyörgések a kis imaközösségekben, hanem legyenek ezek egyben munkaközösségek, ahol az imák a közösen és egyénenként végzett bizonyoságtévő, lélekmentő szolgálatért, valamint az egyház egészének az evangelizációs munkájáért is hangzanak.

A következő bizonyoságtétel gyakorlati tanácsokat ad arra vonatkozóan, hogyan tartsunk imaórát:

„Abból a világosságból írom, amit nyertem, hogy összejöveteleink legyenek lelkiek, meghitt légkörűek és rövidiek. Hagyjuk otthon a hidegséget, büszkeséget, hiúságot, és az emberek félelmét. Ne vigyük magunkkal az apró nézeteltéréseket és előítéleteket. Akárcsak az egyetlen családban, lakozzék őszinteség, szelidség, bizalom és szeretet testvéreink szívében. Azért jöjjenek össze, hogy világosságuk egyesítéséből felüdülést és erőt merítenek...

Isten nem azt várja tőlünk, hogy fárasztóvá és unalmassá tegyük az imaórákat, mert sokáig térdelünk, néhány hosszú imát végighallgatva. A gyengébbek nem is bírják ezt a megerőltetést, ellankadnak, kimerülnek.

Ha hosszú időn át leborulva maradunk, akkor erőt vesz rajtunk a fáradtság, és ami még rosszabb, agyunk is annyira elfásul a folyamatos imában, hogy nem meritünk belőle lelki felüdülést. Így az imaóra merő veszteség lesz, mert a résztvevők szellemileg és testileg kimerülnek, s lelki erőt sem nyernek.

Ne tegyük fárasztóvá... az ima óráit. Lehetőleg korlátozzuk egyetlen órára, s ha valaki félórát késik, vagy akár csak tizenöt percet is, ne várjunk rá. Ha csak ketten vannak is jelen, igényt tarthatnak az ígéretekre. Ha lehetséges, kezdjük el a kijelölt időben az összejövetelt, akár kevesen vannak jelen, akár többen... Általában egyszerre ne legyen hosszabb az imádkozás tíz percnél. Akkor változtassunk testhelyzetet, éneklés vagy bátorító szó következzenek... Ezután, ha vannak, akik még késztetést éreznek az imádságra, ismét könyöröghetnek.” (Ellen G. White: Bizonyágtételek, II. köt., 579., 577–578. o.)

6 *Milyen bátorító példákat tár elénk a Szentírás a közös ima, valamint a közös ima és böjt által nyert áldásokat illetően? Milyen figyelemztetést szívelejünk meg, ha közös böjt- és imanapot hirdetünk?*

Ap csel 4,23–24. 29–31 • „Amikor pedig elbocsáttattak [az apostolok], mentek az övéikhez, és elbeszéltek, amiket a főpapok és a vének mondtak nekik. Ők pedig, amikor hallották, egy szívvel-lélekkel felemelték szavukat Istenhez... »Most azért, Urunk... adjad a Te szolgálidnak, hogy teljes bátorsággal szólják a Te beszédedet, és hogy kezded kinyújtván gyógyításra, jelek és csodák történjenek szent Fiad, Jézus neve által.« Miután könyörögtek, megmozdult a hely, ahol egybegyűltek, beteltek mindnyájan Szentlélekkel, és bátorsággal szólták Isten beszédét.”

2Krn 20,2–6. 12–15. 17. 22/b. 24 • „Eljöttek pedig a hírmondók, és megmondták Jósafátnak, mondván: »A tenger túlsó részéről nagy sokaság jön ellened...« Megfélemlék azért Jósafát, és az Urat kezdte keresni, s hirdetett az egész Júda országában böjtöt. Azért felgyűltek a júdabeliek, hogy az Úr segítségét keressék. Júda minden városából jöttek, hogy az Urat megkeressék.

Megállott Jósafát Júda és Jeruzsálem gyülekezetében, az Úr házában az új pitvar előtt, és mondta: »Ó Uram, mi atyáink Istene! Nem Te

vagy-e egyedül Isten a mennyben, aki uralkodsz a pogányok minden országán? A Te kezekben van az erő és hatalom, és senki nincs, aki ellened megállhatna... Ó mi Istenünk, nem ítéled-e meg őket? Mert nincs mibennünk erő e nagy sokasággal szemben, mely ellenünk jön. Nem tudjuk, mit cselekedjünk, hanem csak Tereád néznek szemeink.«

A júdabeliek pedig mindnyájan ott álltak az Úr előtt, gyermekeikkel, feleségeikkel és fiaikkal egyetemben. Akkor Jaházielre, a Zakariás fiára... az Úr Lelke szállt a gyülekezet közepette, és mondta: »Mindnyájan, akik Júdában és Jeruzsálemben lakotok, és te, Jósafát király, halljátok meg! Így szól az Úr néktek: Ne féljetek és ne rettegjetek e nagy sokaság miatt, mert nem ti harcoltok velük, hanem az Isten... Nem kell néktek harcolnotok, hanem csak álljatok veszteg, és lássátok az Úr szabadítását rajtatok. Júda és Jeruzsálem, ne féljetek és ne rettegjetek! Holnap menjetek ellenük, mert az Úr veletek lesz...«

És az Úr ellenséget szerzett az ammoniták, a moábiták és a Seir hegyén lakozók ellen, akik Júdára jöttek, és megverettettek... A Júda népe pedig ment Mispába a pusztá felé, és mikor a sokaság felé fordultak, íme csak elesett holttestek voltak a földön. Senki sem menekült meg.»

Ésa 58,1–4 • „Kiáltl teljes torokkal, ne kíméld, mint trombita emeld fel hangodat, és hirdesd népemnek bűneiket, Jákób házának vétkeiket. Holott ők engem mindennap keresnek, és tudni kívánják útjaimat, mint oly nép, amely igazságot cselekedett és Istene törvényét el nem hagyta, kéri tőlem az igazság ítéleteit, és Isten elközelgését kívánják. »Miért böjtölünk és Te nem nézed, gyötörjük lelkünket és Te nem tudod?« Íme, böjtölésetek napján kedvteléseketek űzitek, és minden robotosaitokat szorongatjátok. Íme perrel és versengéssel böjtöltök, és sújtotok a gazság öklével, nem úgy böjtöltök most, hogy meghallgattassék szavatok a magasságban.»

Az Apostolok cselekedetei 4. fejezetében megörökített tapasztalat az „egy akarattal” mondott közös imára vonatkozó ígéret beteljesedése volt.

Nagy kéréssel fordultak Istenhez hittel, és el is nyerték mindazt, amit kértek.

„A tanítványok azért imádkoztak, hogy nagyobb erőben részesüljenek szolgálatuk munkájához, mert látták, hogy ugyanazzal az eltökélt ellenállással találkoznak, mint amelyet Krisztus tapasztalt e földön. Amint egyesített imájuk hitben felszállt a mennybe, megérkezett a válasz. Megmozdult a hely, ahol összegyűltek, és ismét beteltek Szentlélekkel. Szívük pedig megtelt bátorsággal, s újra kimentek, hogy hirdessék Isten szavát Jeruzsálemben.”
(Ellen G. White: *Az apostolok története*, 2001-es kiadás, 68. o.)

A közös könyörgés Isten hatalmas és csodálatos közbeavatkozását válthatja ki, megghiúsíthatja Sátán terveit, megsemmisítheti az általa felvonultatott ellenséget. Erről tanúskodik Josafát és Júda népe tapasztalata:

„Josafát... éveken át arra oktatta a népet, hogy bízzék Istenben, aki a letűnt korokban olyan sokszor közbélépett, s megőta választottait a teljes pusztulástól. Most, amikor az ország veszélyben volt, Josafát nem volt egyedül: »A júdabeliek mindnyájan ott álltak az Úr előtt, gyermekeikkel, feleségeikkel és fiaikkal egyetemben.« (2Krón 20,13) Közösen böjtöltek és imádkoztak, együtt könyörögtek az Úrhoz, hogy zavarja meg ellenségeiket, hogy megdicsőüljön az Úr neve... Isten volt Júda erőssége ebben a válságos helyzetben. Ma is Ő népének erőssége. Ne a fejedelmekben bízunk, és ne állítunk embereket Isten helyére! Nem szabad elfelejtenünk, hogy az ember esendő és tévedhet. Isten a mi erős védőbástyánk, akié minden hatalom. Minden veszélyben tudnunk kell, hogy Ővé a harc. Erőforrásai kimeríthetetlenek, és a megoldás látszólagos lehetetlensége csak még nagyobbá teszi a győzelmet.”
(Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 1981-es kiadás, 125–127. o.)

A következő sorokat az amerikai észak–déli polgárháború (1861–1865) kapcsán írta Ellen G. White, amikor a nemzet vezetői böjt- és imanapot hirdettek az északi államokban a háború gyors, győzelmes befejezéséért, miközben nem merték meghozni a törvényt a rabszolgák felszabadításáról az Egyesült Államok egész területére vonatkozóan:

„A dolgok ilyen állapota mellett nemzeti böjtnapokat hirdetnek meg, imanapokat, hogy Isten segítsen gyorsan és győzelmesen befejeznünk a háborút. Ezután Ésaías 58. fejezete 5–7. verseire irányították a figyelmemet... Láttam, hogy ezek a nemzeti böjtnapok sértik az Urat. Ilyen böjtölést nem fogad el.” (Bizonyágtételek, I. köt., 243. o., lásd bővebben az egész bizonyágtételt az Észak és Dél, valamint A rabszolgaság és a hatalom c. fejezetekben.)

Végezetül Luther Mártont idézzük, aki – a XVI. századi reformáció idején zajlott küzdelmekre utalva – így írt arról, hogy milyen hatalmat jelent az együttes ima, akár csak néhány hívő állhatatos, hittel teljes könyörgése is:

„Azt pedig tudnunk kell, hogy egyedül az imádság minden védelmünk és oltalmunk. Mert nagyon is gyengék vagyunk az ördöghöz, hatalmához és táborához képest: ha reánk tör, biztosan eltipor. Gondolnunk kell tehát erre, és meg kell ragadnunk azokat a fegyvereket, amelyekre szüksége van a kereszténynek, hogy helytálljon az ördöggel szemben. Ugyan mit gondolsz, minek volt eddig olyan nagy hatása, mi gátolta és akadályozta ellenségeink tervét... amellyel az ördög el akart nyomni minket az evangéliummal együtt, ha a mi oldalunkon nem vonult volna fel vasfalként néhány igaz ember imádsága?” (Nagy Káté, 167. o.)

.....
*Az e heti adomány
a szociális osztályt támogatja*
.....

1. A közös vagy nyilvános ima mindenkor érvényes kívánalmai

- Mivel a közös ima nem magánimádság, hanem az egész közösség nevében mondjuk, csak akkor imádkozzunk az istentiszteleten, ha mindenki számára hallhatóan tudunk imádkozni, ami lehetővé teszi, hogy a jelenlévők azonosuljanak imánkkal, és áment mondhasanak rá.
- Mindig természetes hangon és őszintén imádkozzunk, valóban Istenhez szólunk annak tudatában, hogy Ő hallja imánkat. Az elváltoztatott hang, a kegyeskedő vagy érzélgősen ömlengő stílus nem az alázatosság jele, hanem az őszinteség hiányát és Isten jelenléte komolyan vételének hiányát tükrözi.
- Kerüljük a mintegy hagyományossá lett, másoktól eltanult és régies imaformulákat, és úgyszintén a farizeusi vagy laodiceai öntudatra valló imaformulákat. (Például „lábad zsámolyához jöttünk”, „a Te segededemért folyamodunk”, „a Te nagy szerelmedért kérünk”, „köszönjük, hogy nem hagytál minket a sötétségben, tudatlanságban” stb.) Lehet, hogy valaki őszintén akar imádkozni, és csak azért mond ilyesmit, mert úgy gondolja, ez a helyes, jó, bevett kifejezés, és nem mer vagy nem tud ettől szabadulni. Gondoljunk azonban arra, hogy a „zsámoly” vagy „segedelem” szót a mai fiatal nemzedékhez tartozók például nem is értik, „szerelmen” pedig egészen mást értenek. Ezenkívül kerüljük mindazt, ami úgy hathat, mintha mi jobbnak, különbnek tartanánk magunkat másoknál, és egyfajta magabiztos öngazultsággal imádkoznánk.
- Az istentiszteleten elhangzó közös imák végén helyes hangos áment (= *úgy legyen*) mondanunk, amivel azt fejezzük ki, hogy együtt imádkoztunk és együtt éreztünk a mindannyiunk nevében imádkozó testvérrel. Imádsága közben azonban ne mondjunk hangos áment az egyes kérések után, mert ez zavaró, elveszi az ima áhítatos és tiszteletteljes voltát. Csak az ima végén nyilvánítsuk ki egyetértésünket az elhangzott kérésekkel, kifejezve azoknak mintegy a támogatását.

2. A szombatnapi istentisztelet imaalkalmai

- A reggeli első, szombati istentiszteletet megkezdő imádságra vonatkozóan ajánlható, hogy vonjuk be ebbe a szolgálatba mindazokat a testvéreket, akik hangosan, tisztán, érthetően tudnak imádkozni. Nem szükséges, hogy minden esetben a gyülekezeti vén, vezető vagy a szombatiskola-vezető mondja ezt az imát. Helyes, ha többen részt vesznek benne. Szükséges azonban elmondani azoknak, akiket újonnan kérünk fel erre a szolgálatra, hogy mi a rendeltetése ennek az imádságnak: az egész szombatnapi istentisztelet és testvéri együttlét áldásáért, valamint a szombatiskoláért imádkozunk. S mindenekelőtt hálát adunk az elmúlt hétért, megemlékezve Isten jóságáról, bűnbocsátó kegyelméről. Továbbá azzal a legfőbb kéréssel járulunk Isten elé, hogy méltatlanságunk ellenére legyen jelen istentiszteletünkön, nyissa meg szívünket, vonjon magához a Szentlélek által, legyen a mi megszentelőnk, ahogyan megígérte (Ezék 20,12).
- A szombatiskolát befejező imában helyes konkrétan utalni a szombatiskolában tanultakra. Fejezzük ki azt a vágyunkat és elhatározásunkat, hogy az engedelmesség útjára akarunk lépni mindabban, amire vonatkozóan a Szentlélek megvilágosított bennünket. Kérjük, hogy az Úr emlékeztessen minket a tanultakra a Szentlélek által, és „*engedelmesség lelkével támogasson*” (Zsolt 51,14). Helyénvaló megemlékezni arról is, hogy nem akarjuk csak a magunk javára hasznosítani azt az igazságismeretet, ami Isten Igéjéből feltárult előttünk, hanem fohászjunk Istenhez azért, hogy segítsen a következő hét folyamán bizonyoságtevő szolgálatunkat is betölteni. Kérjük, hogy Ő nyisson nekünk erre lehetőséget, segítsen észrevenni az alkalmakat, és ihlesse szavainkat, magatartásunkat a Szentlélek által.
- A szombat délelőtti istentisztelet kezdő imája ismét alkalom a hálaadásra, amelyre oly sok okunk van, és ami a közös istentisztelet egyik fő rendeltetése. A szombatiskolában nyert áldásokról nem szükséges itt külön megemlékezni, mert ezt megköszöntük a szombatiskolai istentisztelet végén. Ismét folyamodjunk viszont azért, hogy Isten – az Ő nagy kegyelméből – tiszteljen meg bennünket jelenlétével, Szentlelke munkálkodásával, és ezáltal nyissa meg fülünket, szívünket az Ige megértésére és befogadására. Helyénvaló és szükséges külön imádkozni az igehirdetőért, hogy az Úr az üzenete ihletett közvetítőjévé tegye

őt. Ha a hirdetésekben halálesetet is említettek, helyes a gyászoló-
kért kérni Istent, hogy vigasztalása legyen velük. Ha valamely testvé-
rünk betegségéről szólt a hirdetés, őerte is imádkozzunk. Jó megem-
lékezni azokról is, akik szintén a gyülekezet családjához tartoznak,
de idős koruk vagy betegségük miatt nem lehetnek jelen. Minderről
azonban természetes szavakkal, őszinte, együtt érző szeretettel szól-
junk, ne pedig valamely megszokott formula ismétlésével. Kerüljük
azt a magyarul nem szépen hangzó, nyelvérzéket sértő megfogalma-
zást, hogy Isten segítsen majd „kivitelre vinni” azt, amit most hallani
fogunk. Mondjuk helyette: „segítsen megvalósítani” – ez az egyszerű,
megfelelő megfogalmazás.

- A hálaadományok összegyűjtése után elhangzó hálaimáról a III. tanul-
mányban szólunk (lásd ott).
- A szombat délelőtti istentisztelet végén mindenekelőtt ahhoz kérjük
Isten segítségét, hogy az igehirdetésen elhangzottakat megszívleljük és
megvalósítsuk. Ebben az imában is megemlékezhetünk beteg testvé-
reinkről vagy a gyülekezetet érintő valamely közös ügyről. Ha pél-
dául éppen másnap lesz keresztségi istentisztelet, kérjük erre Isten
áldását, vagy ha a következő héten evangelizációs összejövetel lesz,
úgyszintén arra is. Úrvacsora előtti szombaton kérjük, hogy Isten
segítsen méltóképpen felkészülni, segítsen minket abban, hogy hét
közben csendet, nyugalmat találjunk ehhez. Ha több testvér imád-
ságával fejezzük be az istentiszteletet, kerüljük az ilyen felhívásokat:
„röviden, tárgyhoz szólóan imádkozzunk”, „imádkozzunk azokkal,
akiket a Lélek indít”. Ha mindnyájan megtanuljuk, hogyan imád-
kozunk helyesen a nyilvános alkalmakon, akkor ezek a megjegyzé-
sek egyrészt fölöslegessé válnak, másrészt önmagukban úgysem jelen-
tenek megoldást. Egyszerűen így szólítsunk fel a közös imára: „*Több
testvérrel imádkozzunk befejezésül!*” Vagy: „*Két-három testvérrel imád-
kozunk befejezésül!*”

3. További tanácsok a csoportos imaórákra vonatkozóan

- Az ima- és missziócsoportok szervezésének, folyamatos támogatásá-
nak és bátorításának konkrét feladatával meg kell bízni a misszióve-
zetőt, a diakónusvezetőt, a gyülekezetvezetőt vagy a gyülekezetben

- dolgozó Biblia-munkást, de olyan fontos ez a feladat, hogy meg lehet választani egy külön felelőst is, ha ez látszik a legmegfelelőbbnek.
- Az imacsportokban való részvétel önkéntes legyen, és teret lehet hagyni az önszerveződésnek. Az imacsportok vezetésével megbízott testvér azonban igyekezzék úgy bátorítani a gyülekezeti tagokat, hogy fokozatosan mind nagyobb számban csatlakozzanak valamelyik imacsporthoz.
  - Fontos a csoportvezetőket jól megválasztani. Erről a gyülekezet vezetésének, bizottságának kell gondoskodnia, igen körültekintően. Olyan testvérek alkalmasak imacsport vezetésére, akik megértették és szívükön viselik az imacsportok jelentőségére vonatkozó igei és bizonyoságtételi tanítást, s szeretetteljes fáradozással kitartanak abban a törekvésükben, hogy az általuk vezetett imacsport hűségesen összejöjjen, rendeltetésszerűen működjen.
  - Fontos a hely megválasztása is. Meghitt imaórát csak nyugodt, zavartalan körülmények között lehet tartani.
  - Az imacsport-összejövetelek, ha csak lehet, hetenként, ha ez lehetetlen, kéthetenként legyenek, és a nap bármely szakában, amikor a csoport tagjainak megfelel. Részben ez alakítja ki majd az egyes csoportokat, hogy kinek melyik időpont felel meg, illetve kinek jó hetenként, és kinek lehetséges csak kéthetenként összejönniük.
  - Az imacsport-összejöveteleket (ha lehetséges ez az adott helyszínen) énekkel kezdjük, és több éneket is énekeljünk az összejövetel folyamán.
  - Az összejöveteleken beszéljük meg, hogy ki milyen missziószolgálatot végez a következő imaóráig, és ne maradjon el az előző alkalmon tervezett feladat elvégzése során szerzett bátorító tapasztalatok elmondása.
  - Vegyük számba az imádkozás előtt, hogy milyen közös kéréseket szeretnénk Isten elé terjeszteni egy szívvel, egy lélekkel. Úgy kell tekinteni, hogy a csoport tagjai együttesen mondanak közös imát. Nem szükséges tehát minden résztvevőnek minden egyes közös kérést említeni imájában. A csoport tagjainak imádságai kiegészítik egymást, egy könyörgéssé forrnak össze.
  - Óvakodjunk attól, hogy a személyes és mellékes beszédtemák, beszélgetések lefoglalják az időt, s eltereljék a figyelmet a lényegről, kioltásák a jó lelkiületet. Az összejövetel előtt és után, tehát annak keretén

kívül bonyolítsuk le az ilyen beszélgetéseket. Az imaóra idejét tekintjük szent alkalomnak, ahol Isten színe előtt vagyunk, mint az istentiszteleten. Ne keveredjen ide semmilyen más beszéd, még az egyébként jó és hasznos baráti beszélgetés sem.

4. A közös böjt- és imanap

- Ha közös böjt- és imanapot tartunk – akár az egész közösség, akár egy gyülekezet vagy egy imacsoport –, ügyeljünk arra, hogy ezt megelőzően személyes bűneinket vagy az esetleges konfliktusainkat szívből és igazán rendezzük el Istennel és egymással. E nélkül bántó Isten szemében a böjtölésünk, és eleve eredménytelenségre van ítélve.
- Lehetőleg ne szombaton tartsunk böjtnapot, mivel e napnak örömnep a rendeltetése. Továbbá egyeseket jobban megterhelhet a böjt testileg, a jó testi közérzet hiányát és a koncentráloképesség csökkenését idézheti elő. Pedig szükség van arra, hogy az istentiszteleten felszabadultan, teljes szívvel és figyelemmel vegyünk részt. Természetesen lehet olyan körülmény vagy éppen kialakult nehéz helyzet, amikor szombaton kell böjtölnünk.
- A hétköznapi böjt- és imanapon ne csak egyénileg könyörögjünk, hanem igyekezzünk összejönni a gyülekezetben vagy az imacsoportokban is közös imára.

A vallástételi és keresztségi istentisztelet

A vallástétel és a keresztség kiemelkedően szent és ünnepélyes istentiszteleti alkalom. Ezzel kapcsolatban is át kell gondolnunk az igei tanítást, és azt, hogy ennek alapján hol, miben kell javítanunk jelenlegi gyakorlatunkon.

I *Hogyan tekintsen a gyülekezet ezekre az alkalmakra? Milyen lelkülettel vegyünk részt a vallástételi és keresztségi istentiszteleteken?*

Lk 15,10 • „Ezenképpen, mondom néktek, öröendezés van az Isten angyalainak színe előtt egy bűnös ember megtérésén.”

1Thess 3,9 • „Milyen hálával is fizethetünk az Istennek tiérettetek, mindazért az örömért, amellyel öröendezünk miattatok a mi Istenünk előtt!”

2Thess 1,11–12 • „Imádkozunk mindenkor tiérettetek, hogy a mi Istenünk méltóknak tartson titeket az elhívásra, és töltsön be titeket a jóban való teljes gyönyörűséggel, és a hit hathatós munkálásával. Hogy dicsőíttessék meg a mi Urunk Jézus Krisztus neve tibennetek, és ti is őbenne, a mi Istenünk és az Úr Jézus Krisztus kegyelméből.”

A gyülekezet örömnépei is ezek az alkalmak, de mindeneelőtt a keresztelendők lelki érdeke legyen a figyelmünk középpontjában. A gyülekezet tagjai tegyenek meg mindent azért, hogy ezek az alkalmak

a legteljesebb áldást jelentsék a keresztelendők számára. Imádkozzunk értük és az egész összejövetelért már otthon, mielőtt az istentiszteletre indulnánk. Emlékezzünk meg nem hívó családtagjaikról is, akiket talán elhívnak a keresztségre, és a szívük arra vágyik, hogy ez fontos bizonyítékvé alkalom legyen számukra. Járuljunk hozzá az áldáshoz tökéletes renddel, fegyelemmel, s minél tökéletesebb felkészüléssel az ének- és zeneszolgálatokra. Tanúsítsunk szeretetteljes figyelmet, valódi testvéri magatartást a keresztelendők iránt.

2 Milyen felelőssége van a gyülekezetnek a keresztelendők gondos felkészítését illetően?

Mt 28,19 • „Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében.”

Eféz 4,20–24 • „Ti pedig nem így tanultátok a Krisztust, ha ugyan Őt megértettétek és Őbenne megtanítottatok úgy, amint az igazság a Jézusban. Hogy levetkőzzétek ama régi élet szerint való ó embert, mely meg van romolva a családság kívánságai miatt, megújuljatok pedig a ti elmétek lelke szerint, és felöltözzétek amaz új embert, mely Isten szerint teremtett igazságban és valóságos szentségben.”

A keresztség az újjászületés megpecsételése (Jn 3,3. 5; Tit 3,15), és – ennek eredményeképpen – szövetségkötés Istennel. Annak a tapasztalatnak kell mögötte állnia, amelyről a következő idézet pontos és teljes leírást ad:

„A szél zúgása hallható a fák ágai között, a levelek és virágok zizegésében, s mégis láthatatlan. Senki sem tudja, honnan jön és hová megy. Ilyen a Szentlélek munkája is az emberi szívben. Ez a lelki folyamat éppoly kevésbé magyarázható meg, mint a szél zúgása. Van, aki egyáltalán nem tudja meghatározni megtérése pontos idejét, helyét és egyes körülményeit, mégis megtért ember. Amilyen láthatatlanul hozza létre az Úr a szél zúgását, éppoly láthatatlanul gyakorol állandó hatást a szívre is. Egyesek lelkében – néha teljesen öntudatlanul – lassan-lassan olyan benyomások keletkeznek, ame-

lyek Jézus Krisztushoz vonzzák őket. Ezeket a benyomásokat a lélek rendszerint az elmélkedés, a Szentírás olvasása, vagy Isten Igéjének hallása által nyeri. Amikor azután az isteni befolyás mind erősebb és közvetlenebb lesz, a lélek végül hirtelen és örömmel adja át magát Istennek. Sokan ezt hirtelen megtérésnek nevezik, pedig a valóságban Isten Lelke hosszú, türelmes munkálkodásának a következménye. A szél maga láthatatlan, de hatása látható és érezhető. Így nyilatkozik meg a Szentlélek munkálkodása is a megtért lélek minden cselekedetében... A harag, irigység és civakodás helyébe szeretet, alázatosság és béke lép. A szomorúság örömmé változik. Az ember tekintete a menny fényességét tükrözi vissza.” (Ellen G. White: Jézus élete, a Nikodémus c. fejezetből)

A keresztségi felkészítés arra szolgál, hogy segítse teljesen beérni ezt a folyamatot, és a keresztelendőt elkészítse az egész életre szóló szövetségkötésre Istennel.

„A keresztségre jelentkezőknek sokkal jobban kell felkészülniük a keresztségre. Alaposabb oktatásra van szükségük, mint amiben általában részesülnek... Ne végezzünk hanyag munkát. A legelső élménynek helytállónak kell lennie.”

„Az újjászületés ritka tapasztalat az emberi történelemnek ebben a szakaszában. Ez az oka annak, hogy oly sok nyomorúság van a gyülekezetekben. Sokan, túl sokan, akik Krisztus nevét vallják, megszenteletlenek és szentségtelenek. Megkeresztelkedtek, de élve temetettek el. Az »én« nem halt meg, ezért nem is támadtak fel új életre a Krisztusban.” (Ellen G. White: Bizonyosságtételek, VI. köt., 91–92. o.; 148. sz. kézirat, 1897)

A lelkiismeretes, odaadó szeretettel megvalósított és imával kísért tanítás nagyon sokat jelent. Nem teljesen a tanításon múlik annak a veszélynek a kikerülése, amelyről az előbbi bizonyosságtétel szól, de azon semmiképpen ne múljon!

Fontos arra bátorítanunk a keresztelendőt, hogy a tanultakat azonnal alkalmazza a gyakorlatban, vagyis segítsük valóban tanítvánnyá, Krisztus követőjévé válni.

„Senki sem támaszkodhat kizárólag a hitvallomásra, mint annak bizonyítékára, hogy megmentő kapcsolatban van Krisztussal. Ne csak mondjuk, hogy hiszünk, hanem gyakoroljuk is az igazságot... Hűséges keresztény férfiaknak és nőknek a szívükön kell viselniük azt, hogy eljuttassák a meggyőződött embereket a Krisztus Jézus által való megigazulás helyes ismeretére.” (Ellen G. White: Bizonyosságtételek, VI. köt., 92. o.)

3 *Mire szolgál a keresztelendők meghallgatása és a vallástétel?*

1Tim 6,12. 14 • „Harcold meg a hitnek szép harcát, nyerd el az örök életet, amelyre hívatattál, és szép vallástétellel vallást tettél sok bizonyosság előtt... Hogy tartsd meg a parancsolatot mocsoktalanul, feddhetetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus megjelenéséig.”

A meghallgatás arra szolgál, hogy a gyülekezet, illetve a gyülekezet képviselete meggyőződjék arról, hogy a keresztelendő valóban tanítvánnyá lett, és önként, szívbéli vágygal, szent elhatározással kíván megkeresztelkedni, továbbá érti, tudja azt is, hogy mit jelent, mit foglal magában a szövetségkötés Krisztussal.

„Nem vesszük elég komolyan a keresztelkedni szándékozók tanítványságának megvizsgálását. Meg kell győződnünk arról, hogy csupán a hetedik napi adventista nevet veszik-e fel, vagy pedig valóban átálltak az Úr oldalára, elkülönültek a világtól, eltávoztak attól, nem illetnek tisztátalant. Alaposan meg kell vizsgálnunk a keresztelendők lelki életét. Kérdezzük ki őket, de nem hidegen és leereszkedően, hanem szeretetteljesen és tapintatosan.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, VI. köt., 95. o.)

A vallástétel ünnepélyes hitvallás és keresztségi fogadalom az egész gyülekezet előtt.

4 *Hogyan világítja meg a Szentírás a keresztség szent cselekedetének értelmét és jelentőségét? Ennek megfelelően mi jellemezze a keresztségi istentiszteletet?*

Rm 6,4. 7–9 • „Eltemettünk azért Ővele együtt a keresztség által a halálba, hogy miképpen feltámasztatott Krisztus a halálból az Atya dicsősége által, azonképpen mi is új életben járjunk... Mert aki meghalt, felszabadult a bűn alól. Hogyha pedig meghaltunk Krisztussal, hiszünk, hogy élünk is Ővele. Tudván, hogy Krisztus, aki feltámadott a halálból, többé meg nem hal, a halál többé rajta nem uralkodik.”

Ap csel 22,16 • Pál apostolhoz szólt a következő felhívás a damaszkuszi úton átélt tapasztalata után: „Most annakokáért mit késedelmezel? Kelj fel és keresztelkedj meg, mosd le a te bűneidet, segítségül híván az Úr nevét.”

„A keresztségben átadjuk magunkat az Úrnak, hogy eszközként használhasson fel bennünket... [A keresztelendő] eltemetkezik Krisztussal a keresztségben, s előjön a vízből, hogy az Istenhez való hűség új életét élje... Krisztus a keresztséget tette az Ő lelki országába való belépés feltételévé... Akik a keresztség szentségében részesülnek, nyilvánosan kijelentik, hogy lemondanak a világról, s helyett a királyi család tagjai, a mennyei király gyermekei lesznek. Tegyenek mindent másodlagossá új szövetségi kapcsolatukhoz képest. Hiszen nyilvánosan kijelentették, hogy nem élnek többé a büszkeségnek és a bűnös élvezeteknek... A mindenható és mindenütt jelen lévő Atya, Fiú és Szentlélek fogadja be azt, aki igazán szövetségre lép Istennel.”

„Keresztségünkör elkötelezzük magunkat arra, hogy minden közösséget megszakítunk Sátánnal és eszközeivel.”

*„Tegyük ezt az alkalmat olyan jelentőssé és ünnepélyessé, amilyenné csak tudjuk. Isten angyalai mindig jelen vannak az ilyen szertartáson. Tegyük a keresztség szertartását a szent, ünnepélyes tapasztalat alkalmává az összes szemlélő számára. Semmi se legyen közönséges, vásári vagy hétköznapias. Neveljük gyülekezeteinket nagyobb tiszteletre e szent szolgálat iránt.” (Ellen G. White: *A Te Igéd igazság*, 172. o.; *Review and Herald*, 1906. május 17.; *Bizonyosságtételek*, VI. köt., 97–98. o.)*

5 *Mi teszi különleges jelentőségűvé a keresztség ünnepét?*

Mt 18,18 • „Bizony mondom néktek, amit megkötök a földön, a mennyben is kötve lesz, és amit megoldotok a földön, a mennyben is oldva lesz.”

Zsid 12,22–24 • „Hanem járultatok Sion hegyéhez, és az élő Isten városához, a mennyei Jeruzsálemhez, az angyalok ezreihez, az elsőszülöttek seregéhez és egyházához, akik be vannak írva a mennyben,

és mindenek bírójához, Istenhez, s a tökéletes igazak lelkeihez, és az újszövetség közbenjárójához, Jézushoz.”

„Az Atya, a Fiú és a Szentlélek elkötelezik magukat az együttműködésre a megszentelt emberi szövetségesekkel. Ha mi hűségesek maradunk keresztségi fogadalmunkhoz, akkor a mennyei közösség olyan kapuja nyílik meg számunkra, amelyet sem emberi kéz, sem sátáni erők be nem zárhatnak... Az Atya, a Fiú és a Szentlélek, a menny három fensége kötelezik el magukat, hogy a menny minden adománya rendelkezésünkre áll, ha érvényesítjük azt, amire keresztségi fogadalmunk kötelez minket: »Jöjjetek ki közülük és szakadjatok el tőlük... tisztátalant ne érintsetek.« Ha hűek vagyunk ehhez a fogadalomhoz, Isten így szól: »Én magamhoz fogadlak titeket.«” (Ellen G. White, 85. sz. kézirat, 1901)

6 *Milyen felelősséggel tartozik és milyen feladatokat végezzen a gyülekezet a megkeresztelkedett hívőkért?*

Zsid 3,14 • „Mert részeseivé lettünk Krisztusnak, ha ugyan az elkezdett bizodalmat mindvégig erősen megtartjuk.”

Kol 1,28 • „Intvén minden embert, és tanítván minden embert minden bölcsességgel, hogy mindenkit tökéletesnek állassunk elő a Krisztus Jézusban.”

Kol 1,3. 9–11 • „Hálát adunk Istennek és a mi Urunk Jézus Krisztus Atyjának, mindenkor tiértetek könyörögvén... Nem szűnünk meg értetek imádkozni, és kérni, hogy betöltessetek az Isten akaratának megismerésével minden lelki bölcsességben és értelemben, hogy járjatok méltón az Úrhoz, teljes tetszésére, minden jó cselekedettel gyümölcsöt teremvén és növekedvén az Isten megismerésében. Minden erővel megerősítettvén az Ő dicsőségének hatalma szerint minden kitartásra és hosszútűrésre örömmel.”

„Ha valamennyien világosan látnánk a küzdelmet, amellyel minden újonnan megtértnek szembe kell néznie, és a sátáni csapdákat, amelyek csalogatják és foglyul akarják ejteni őket, akkor sokkal szorgalmasabban tevékenykednénk a hitben ifjakért. Ha magukra hagyjuk őket, gyakran kísértésbe esnek, és nem látják át eléggé a kísértések gonosz voltát.

Ha beszélgetünk velük, bátorítóan tegyük. Az Úr szeme nyugszik minden gyenge, kétségektől körülvelt, küzdő emberen, és segítségére is siet mindazoknak, akik segítségül hívják Őt. Látják majd a megnyílt eget és Isten angyalait, amint le- és feljárnak a ragyogóan fényes létrán, amelyen ők felfelé igyekeznek (Jn 1,52).” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, VI. köt., 92–93.)

Fontos, hogy az új testvérekhez késedelem nélkül olyan diakónust osszunk be, aki különleges figyelemmel és a legalkalmasabb módon segíti őket mind egyéni hitéletükben, mind beilleszkedésükben a gyülekezet közösségébe. Mielőbb hívjuk meg őt egy imacsoport közösségébe is.

Milyen szép gyakorlat lenne, ha az új testvért sorban, egymás után meghívnánk magunkhoz egy egyszerű vacsorára, hogy mint egy új családtaggal megismerkedjünk vele közelebről, és ő is megismerjen minket. Ez a gyülekezet testvériségébe való befogadás megnyilatkozása volna, és sokkal szorosabbra fonná a szeretet és a kölcsönös segítségnyújtás kötelekeit a gyülekezetben.

.....
Az e heti adomány
a egészségügyi osztályt támogatja
.....

1. Felkészítés a keresztségre

- A keresztségi felkészítés nagyon fontos és felelősségteljes szolgálat. A prédikátoron és a gyülekezeti vénen kívül csak a gyülekezet által megválasztott keresztségi tanító készítheti fel a keresztelendőket. Nem lett még általános gyakorlattá, hogy a gyülekezeti beosztásnál más tisztviselők mellett keresztségi tanítót is válasszon a gyülekezet, ha van erre alkalmas testvér a gyülekezeti tagok között. Keresztségi tanítónak egyébként más tisztséget viselő testvér (például gyülekezetvezető, misszióvezető) is jelölhető, de erre a szolgálatra külön felhatalmazást kell kapnia. A keresztségi tanítókat nagy körültekintéssel kell megválasztani. Az újonnan választott keresztségi tanítókat minden esetben ki kell képezni, erről a helyi prédikátoron kívül az országos evangélicációs osztálynak is gondoskodnia kell.
- Mindig tudassuk a prédikátorral vagy a gyülekezeti vénnel, illetve a gyülekezetvezetővel, rajtuk keresztül pedig a gyülekezeti bizottsággal, ha valaki keresztségi tanítást kér. Ha a keresztségre jelentkező kinyilvánítja, hogy kivel szeretne tanulni a lehetséges személyek közül, figyelembe kell venni a kívánságát. A keresztségi tanító lehet más gyülekezet prédikátora vagy keresztségi tanítója is.
- A gyülekezet tanúsítson szeretetteljes, befogadó magatartást a keresztelendők iránt. Mindenki érezze át, hogy felelős értük. Minden gyülekezeti tag legyen tudatában annak, hogy példaadása és hozzáállása elősegíti vagy hátráltatja a keresztelendő lelki fejlődését, a legkisebb dolgokra is kiterjedő érvénnyel.

2. A vallástételi istentisztelet

- Lehetőség szerint igyekezzünk ünnepélyesebbé tenni nem csupán a keresztség alkalmát, de már a vallástételi istentiszteletet is (ének-, zeneszolgálatokkal, virág elhelyezésével). A gyülekezeti tagok öröm-

ünnepnek tekintsék ezt az alkalmat is. Nincs minden gyülekezetben keresztelőmedence, ezért a keresztség sokszor más gyülekezetben történik, ahová nem mindenki tud elmenni. Így különösen az új testvér vagy testvérek vallástétele örömmünnpel a gyülekezetben. Helyénvaló lenne azzal is ünnepélyesebbé tenni ezt az alkalmat, hogy azok a gyülekezeti tagok, akik nem tudnak elmenni a keresztségre, a vallástételi istentisztelet végén köszöntik a keresztelendőket.

- Szép és jó gyakorlat alkalmat adni a keresztelendőknek a vallástételi kérdések megválaszolása után arra, hogy mondjanak néhány szót megtérésük tapasztalatáról. A bizottsági meghallgatásnál is kérjük őket erre, és azokat, akiknek nem okoz szorongást az egész gyülekezet előtt is szólni – rövid, egy-két perces bizonyosságtétellel –, kérjük meg erre. Ez a keresztelendőknek és a gyülekezetnek is áldást jelent.
- Javasolható egy változtatás a vallástétel utáni szavazást illetően. A szokásos rend szerint ezek a kérdések hangzanak el: *Ki javasolja keresztségre a keresztelendőt, ki van ellene, ki tartózkodik?* Ez azonban egyrészt merőben formális szavazás, másrészt ha valakinek ellenvéleménye volna, azt úgysem helyes nyilvánosan kifejezni a vallástétel ünnepélyes alkalmán. Helyénvalóbb lenne az a gyakorlat, hogy a bizottsági meghallgatást megelőző egy vagy két szombaton közöljük a gyülekezettel a meghallgatandó keresztelendők nevét és a bizottsági meghallgatás időpontját. Ha valakinek észrevétele van, ezt a prédikátornál, a gyülekezeti vénnél vagy vezetőnél jelezheti. Ha megfontolandó aggodalma vagy észrevétele lenne, akkor a bizottságba is meg kell őt hívni. A vallástételi istentiszteleten, a vallástétel elhangzása után azonban helyesebb volna csak a következő felszólítással fordulni a gyülekezethez: *Kérjük a gyülekezet tagjait, kezük felemelésével fejezzék ki, hogy támogatják a vallástételő keresztelendő(k) keresztségét, és szeretettel fogadják őt (öket) a gyülekezet tagjává!* (A keresztség utáni első úrvacsoránál üdvözljük majd a gyülekezet tagjaiként az újonnan megkeresztelt testvéreket. Erről az úrvacsoránál szóló tanulmányok függelékében lesz szó.)

3. A keresztségi istentisztelet

- A keresztségi istentisztelet szombat délután is megtartható. Vasárnapra csupán azért kerül például Zugligetben, mert vidékről is jönnek

keresztelendők, és az utazások miatt így alkalmasabb. (Nem a keresztséggel járó „munka” miatt, mert ezek – a keresztelőmedence feltöltése, a vizes ruhák összegyűjtése stb. – egyértelműen azok közé a szolgálatok közé tartoznak, amelyek mint az istentisztelettel összefüggő feladatok, természetesen szombaton is elvégzendők.

- A keresztségi istentisztelet általában evangelizációs alkalom is, amelyen számos vendég vesz részt. Ha a gyülekezet őrzi a csendet és áhítatot az istentiszteleti teremben (ami a többi szombatnapi istentiszteleten is gyakorlattá vált már), akkor ezt a vendégek is átveszik. Ezen az alkalmon különösen fontos a csend és az ünnepélyesség, ami a legjobb hatással lesz mind a keresztelendőkre, mind az összes jelenlévőre.
- Legyünk nagyon gondosak, hogy minden, ami a keresztséggel kapcsolatban történik, izgalommentes, a szent cselekményhez illő, a Szentlélek jelenlétének feltételét biztosító, ünnepélyes és örömteljes legyen. (Ügyeljünk például arra is, hogy a keresztelendők időben megérkezzenek, illetve biztosítsuk ezt, és nyugodt felkészülésüket is a helyszínen.) A keresztségi istentiszteletre különösképpen igyekezzünk pontosan érkezni. A gyülekezeti tagok már percekkel előbb foglalják el a helyüket.
- A keresztség folyamán csak egy megbízott fényképész legyen, aki tapintatosan végzi a feladatát, és minden egyes keresztséget megörökít. Mások ne fényképezzenek, mert az nagyon lerontja a szent cselekmény áhítatát. A gyermekeket se hagyjuk szabadon a keresztelendő medencéhez sétálni. (Üljünk velük időben olyan helyre, ahonnan láthatnak.) A sorok között semmiképpen ne álljunk fel a keresztség alatt, legfeljebb a sor szélén, a falnál.
- A keresztségi istentisztelet ének- és zeneszolgálati, valamint az esetleg szintén elhangzó zoltár- vagy versmondás az igehirdetéshez hasonlóan „prédikál”, és kiemelkedően fontos, hogy milyen hatást tesz minden jelenlévőre. Olyan vendégek vannak jelen, akiknek talán ez az első találkozásuk az evangéliummal és a közösséggel. Talán csak kíváncsisággal vagy éppen idegenkedéssel jönnek, de az is lehet, hogy megindultak, érintettek családtagjuk vagy barátjuk miatt. Nagyon fontos minden benyomás, ami őket éri. Ezért szükséges az említett programok leggondosabb, legkörültekintőbb megválasztása, és a lehető legfelkészültebb módon való előadása. Így a program összeállítása az ebben gyakorlott, az említett szempontokat értő, figyelembe venni

tudó zenei vezető feladata és felelőssége. Előfordul, hogy egy-egy keresztelendő, vagy az őt kísérő gyülekezet, vagy valamely családtagjuk jelentkezik valamilyen szolgálattal, amit szeretnének beilleszteni a programba. Jóakarattal akarnak örömet szerezni a hozzájuk tartozó keresztelendőnek, de nem biztos, hogy minden jelenlévőre megfelelő hatást tenne az, amivel készültek, nem biztos, hogy az összes jelenlévőt figyelembe véve minden szempontnak megfelel. A program összeállításával megbízott testvér pedig nehéz helyzetbe kerül, mert neki nagyon rossz, ha érzékenységet sért, viszont ő azért felelős, hogy minden szolgálat a legjobb, legmegfelelőbb hatást tegye az összes jelenlévőre. *Ezért azt kérjük, hogy bízzuk a feladatra felkészült felelősre a program összeállítását, és ne jelentkezék senki egy-egy keresztelendőhöz kapcsolódó egyéni programmal.* (A vallástételi istentiszteletet a helyi gyülekezet szervezi, ott lehet helye az egyes keresztelendők megörvendeztetésére szánt szolgálatnak.)

- A keresztség végén ne induljon meg azonnal zajos üdvözlés, mert ez szinte kioltja, elmosza az előzőleg nyert áldásos hatásokat. A gyülekezet maradjon állva, míg a keresztelendők kivonulnak, és egy istentiszteleti termen kívüli helyiségben történjék az üdvözlés, sorban, szépen, fegyelmezett rendben.

Az úrvacsorai istentisztelet (I.)

Az úrvacsora jelképes szertartása annyira gazdag tartalmú, és olyan nagy hatása van az egyes keresztények és az egész közösség életére, hogy két tanulmányban is igyekszünk mélyebben megérteni a jelentését. Arról is szólnunk kell, milyen lelki feltétele van részünkről annak, hogy elnyerjük a benne rejlő áldásokat.

I *Hogyan határozhatjuk meg az úrvacsora jelentőségét a keresztséghez képest?*

Mt 26,27–28 • „[Jézus] vette a poharat [az utolsó vacsorán], és mondta...: Igyatok ebből mindnyájan. Mert ez az én vérem, az új szövetségnek vére, amely sokakért kiontatik bűnöknek bocsánatára.”

Tit 3,5 • „Az Ő irgalmasságából tartott meg minket [az Úr] az újjászületés fürdője és a Szentlélek megújítása által.”

Jn 13,10 • „Mondta Jézus [Péternek]: Aki megfürdött, nincs másra szüksége, mint a lábát megmosni, különben egészen tiszta.”

Jézus az utolsó vacsorán iktatta be az úrvacsora szertartását tanítványai körében, akik már korábban szövetséget kötöttek vele megkeresztelkedésük által. Az úrvacsora tehát a Krisztussal kötött szövetség megújításának, „megerősítésének” szertartása. Jézus lábmosásnál elhangzott megjegyzése is egyértelművé teszi, hogy az „újjászületés fürdőjében” részesült tanítványai számára rendelte el ezt a szertartást.

Isten magas erkölcsi mércéjéhez képest mindannyian állhatatlanok és hűtlenek vagyunk a Vele kötött szövetségben. Ószövetségi népére azt a hasonlatot alkalmazta az Úr, hogy úgy viselkednek vele, mint a hűtlen, házasságtörő asszony (Jer 3,20; Ezék 16. fejj.; Hós 1–3. fejj.). Krisztus elvethetne bennünket, érvényteleníthetné velünk kötött szövetségét, de nem teszi. Az úrvacsora Isten mindvégig tartó szeretetének, csodálatra méltó szövetségi hűségének bizonyossága: „*Ha mi hitetlenkedünk is, Ő hű marad, mert Ő nem tagadhatja meg magát.*” (2Tim 2,13) Újra és újra fáradozik azért, hogy rendbe hozza és megszilárdítsa velünk kötött szövetségét, amelyet pedig kizárólag mi rontunk meg ismételten.

„Az úrvacsora szimbolikája a keresztség szimbolikájának kiegészítése. A keresztség az új ember születését jelképezi, az úrvacsora pedig az új élet fenntartását és fejlődését... Az úrvacsorai közösség folytatja felkészítésünket az örök életre.

A lábmosás kiegészítésként járul a keresztséghez, az újjászületés fürdőjéhez. Az első és alapvető megigazítást a keresztség szimbolizálja... amely normális körülmények között nem ismétlődik meg. A megszentelődést – a mindennapok munkáját – az úrvacsora jelképezi, amely annyiszor ismétlődik, ahányszor csak szükséges.” (Alfred-Felix Vaucher: *Az üdvösség története*, Spalding Alapítvány, 2006, 284–285., 281. o.)

2 *Milyen hatással van az egyes gyülekezeti tagok és a gyülekezet egésze életére az úrvacsora hittel teljes gyakorlása, avagy ennek a hiánya? Fontos-e, hogy jól értsük a jelképek jelentését?*

1Kor 11,29–30 • „Mert aki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, mivelhogy nem becsüli meg az Úr testét. Ezért van köztetek sok erőtlen és beteg, és alszanak sokan.”

Jn 13,12 • „[Jézus] miután megmosta azoknak lábait, felvette felsőruháját, és újra leülvén, mondta nékik: Értitek-e, hogy mit cselekedtem veletek?”

Az az intelem, hogy „erőtlenség, betegség és alvás” lesz abban a gyülekezetben, ahol nem valódi bűnbánattal és nem szívből kegyelemért folyamodva veszik az úrvacsorát, értelemszerűen magában foglalja az ellenkező állítást is: ha helyesen élünk az úrvacsorával, akkor ismét és ismét megújul bennünk az „első szeretet” (Jel 2,4), akkor nem lesz „erőtlenség, betegség és alvás”. Nincs közömbös úrvacsora. Az úrvacsorán való részvétellel vagy megtisztít és meglágyítja a szívünket, vagy pedig megkeményít. Aki „méltatlanul” – azaz csupán szokásszerűen és megbánatlan, megvalatlan bűnökkel terhelt – vesz részt az úrvacsorán, az „megkeményedik” a közömbösségben, az öngazultságban és a képmutatásban. Ezáltal „vesz magára ítéletet”.

„Jézus szeretetének kényszerítő erejét mindig frissen kell tartanunk emlékezetünkben. Krisztus azért szerezte az úrvacsorai istentiszteletet, hogy ezáltal Isten szeretetéről beszélhessen nekünk... Az Urunk megaláztatására és szenvedésére emlékeztető úrvacsorai szertartás rendjét sokszor túlságosan formális előírásnak tekintjük. Ezek a jelképek azonban határozott szándékkal adattak nekünk. Tanulnunk és fejlődnünk kell, mert mindenkinek kiváltsága, hogy sokkal teljesebben megértse Krisztus szenvedéseinek valódi jelentését.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 576–577. o.)

3 Miért gyakoroljuk a lábmosást is mint az úrvacsora első részét?

Jn 13,12–17 • „[Jézus] miután megmosta azoknak lábait, és felsőruháját felvette, újra leülvén, mondta nekik...: Ti engem úgy hívtok, hogy »Mester és Uram«, és jól mondjátok, mert az vagyok. Azért, ha én, az Úr és a Mester megmostam a ti lábatokat, néktek is meg kell mosnotok egymás lábát. Mert példát adtam néktek, hogy amiképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjetek. Bizony, bizony mondom néktek: a szolga nem nagyobb az ő Uránál, sem a követ nem nagyobb annál, aki őt küldte. Boldogok lesztek, ha tudjátok és cselekszitek ezeket!”

„Azért adta Jézus ezt az egyszerű szertartást, hogy rendkívüli alkalom legyen, amikor Ő mindig jelen lesz, arra készítve a résztvevőket, hogy kitántsák lelkiismeretük érverését. Ráébreszti őket a jelképes tanítás megértésére, megeleveníti emlékezetüket, meggyőzi őket a bűnről, hogy elfogadhassa bűnbánó megtérésüket. Tanítja őket, hogy testvér ne emelje magát testvére fölé, hogy felismerjék a széthúzás és viszály veszedelmeit, hiszen ez a lélek egészséges működését érinti...

A lábmosás a szolgálat szertartása. Az Úr azt akarja, hogy mindenki megtanulja és gyakorolja ezt a leckét... Isten... egészében szeretné megértetni velünk e jelképet. Azt a mély igazságot kell tanítania, hogy Krisztus a példakép, amilyenén kegyelme által nekünk is válnunk kell egymás iránt, olyannyira, hogy egész életünk egyetlen szerény, hűséges szolgálat legyen... A gondolkodás és a szív állapotát jelképező cselekedet ez... [Ez a szertartás] azonosít minket Krisztussal és egymással. Mint testvérek, azonosak vagyunk Krisztussal, s kegyelme által egymással is. Amint megmossuk Krisztus követőinek lábát, olyan az, mintha tényleg Isten Fiát érintenénk meg. Azért végezzük ezt a szertartást, mert Krisztus utasított rá, és Ő maga van közöttünk. Szentlelke végzi el szívünk egybeforrasztását. Az eggyé válás Krisztussal minden egyes lépésnél megköveteli a lemondást és az önfeláldozást.”

„Ott él bennünk a hajlam, hogy többre becsljük önmagunkat embertársainknál, csak saját magunkért munkálkodjunk, a legmagasabb helyre törekedjünk, s ez gyakran vezet gonosz feltételezésekhez és a lélek megkeseredéséhez. Az úrvacsorát megelőző szertartásnak el kell távolítania ezeket a félreértéseket, meg kell szabadítania minket az önzéstől, le kell szállítania önmagunk felmagasztalásának magaslatáról, egészen szívünk mély megalázkodásáig, s ez elvezet majd arra, hogy szolgáljuk embertársunkat.

A mennyei Megfigyelő jelen van, hogy az önvizsgálat, a bűnről való meggyőződés és a bűnök megbocsátásáról nyert áldott bizonyosság időszakává tegye ezt az alkalmat. Krisztus jelen van, hogy kegyelmének teljességével megváltoztassa az önzés csatornáin átáramló gondolatok irányát. A Szentlélek életre kelti azok érzékenységét, akik Uruk példáját követik. Amikor megemlékezünk a Megváltó megalázkodásáról, értünk hozott áldozatáról, akkor gondolat gondolathoz kapcsolódik, emlékek láncolata idéződik fel Isten nagy jóságáról és a földi barátok szíves gyengédségéről. Eszünkbe jutnak elfelejtett áldások, az irgalmasság megnyilatkozásai, amelyekkel visszaéltünk, figyelmességek, amelyeket semmibe vettünk. Felfedezzük magunkban a keserűség gyökereit, amelyek elnyomták a szeretet drága palántáit. Jellemhibák, köte-

lességek elmulasztása, Isten iránti hálátlanság, embertársaink iránt tanúsított ridegség, mind-mind visszatérnek az emlékezetünkbe. Olyan megvilágításban látjuk meg bűneinket, ahogyan Isten látja.

Gondolataink nem az önelégültség, hanem a komoly önvizsgálat és alázatosság gondolatai lesznek. Elménkben felkészülünk arra, hogy leromboljunk minden akadályt, ami elidegenedést okozott. Eltávolítjuk magunktól a gonosz gondolatokat és a gonosz beszédet. Megvalljuk bűneinket, és azok megbocsáttatnak. Krisztus énünket legyőző kegyelme a lelkünkbe költözik, szeretete áldott egységbe vonja a szíveket.

Ha az előkészületi szolgálatot ekképpen gyakoroljuk, akkor lánggra lobban a vágy szívünkben a magasabb rendű lelki élet után. Az isteni Tanú pedig válaszol erre a vágyra... Annak tudatában vehetünk részt az úrvacsorán, hogy bűneink megbocsáttattak. Krisztus igazságosságának napfénye beragyogja az elme minden zugát, a Lélek egész templomát. Szemünk előtt lesz majd »Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit« (Jn 1,29).” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 149–150. o.; Jézus élete, 567–568. o.)

4 *Hogyan érteti meg velünk az Ige azt, hogy a lábmosás elmaradhatatlan előkészület a szent jegyek kiosztásához?*

Jn 13,8. 10 • „Mondta [Jézusnak] Péter: »Az én lábamat nem mosod meg soha!« Felelt néki Jézus: »Ha meg nem moslak téged, semmi közöd sincs énhozzám...« Mondta néki [ismét] Jézus: »Aki megfürdött, nincs másra szüksége, mint a lábát megmosni, különben egészen tiszta.«”

Mt 6,14–15 • „Ha megbocsátjátok az embereknek a vétkeiket, megbocsát néktek is a ti mennyei Atyátok. Ha pedig meg nem bocsátjátok az embereknek a vétkeiket, mennyei Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket.”

Amint jobban megértjük a lábmosás fontosságát és a szent jegyek kiosztásának jelentőségét a Szentírás alapján, nyilvánvalóvá lesz előttünk e jel-

képes cselekedetek belső, tartalmi összetartozása. A lábmosás, illetve a lábmosás folyamán lezajló lelki történések a szükséges előkészületet, sőt előfeltételt jelentik a szövetség újbóli megerősítéséhez, ami a szent jegyek magunkhoz vételével jut kifejezésre. Ha Krisztus nem „*moshat meg*” minket belülről, ha ezáltal nem rendezheti bűneinket a mennyei könyvekben is, akkor formailag az egyház tagjai maradhatunk, de nem lesz tényleges közösségünk Megváltónkkal.

Az Ige tanítása szerint naponta kell elrendeznünk bűneinket imában, Krisztus közbenjárása által. Ez fontos tanítványi kötelességünk. Az úrvacsora nem arra való, hogy ennek a hiányát pótoljuk. Az élet forгатagában azonban egyes bűnöknek még csak a tudatára sem ébredünk, vagy pedig nem igazán rendezzük el őket. Előfordul, hogy csak formailag kérünk bocsánatot, igazi bűnbánat nélkül, szívünk megtisztításának igénylése és elfogadása nélkül. Így megkeményedik a szívünk, és léleekben eltávolodunk az Úrtól. Megszakad a Szentlélek bennünk lakozása és vezetése életünkben. Ezért rendelte el Jézus az úrvacsora ismételt gyakorlását számunkra. A lábmosás által bizonyoságot tesz nekünk arról, hogy nem lehet „*közünk*” Őhöz, nem maradhat velünk a szövetség záloga, a Szentlélek, ha szívünk meg nem tisztul az elkövetett bűnök nyomán bekövetkezett fertőzéstől, keménységtől. Krisztus meghív bennünket, hogy menjünk Őhöz, szemléljük és fogadjuk el áldozatát, szeretetét, s akkor Ő megtisztít minket ezektől az „*üledékektől*”.

Krisztussal kötött szövetségünk megújításának nélkülözhetetlen előfeltétele az is, hogy testvéreinknek, felebarátainknak megbocsássunk. E nélkül a mi vétkeink sem bocsáttathatnak meg. Ha nem engedjük meg az Úrnak, hogy feloldozza bennünk az egymás iránti keménységet és szeretetlenséget az Ő megindító, irgalmas szeretetével, akkor csak formai rendezésre vagyunk képesek egymás iránt, ami semmit sem ér. Éppen az Úr bocsánatából, szívünket megtisztító cselekedetéből meríthetünk ihletet és erőt egymás lábának megmosásához, azaz a valódi megbékéléshez.

Valójában vakmerőség a Jézus Krisztust jelképező szent jegyekhez járulni, ha előzetesen nem rendezzük bűneinket Istennel és egymással. Ez ugyanis annyi lenne, mint a szent Istenhez közeledni megbánatlan bűnök terhével a vállunkon, holott tudjuk, hogy Isten „*bűnyűlölő*”, Ő „*bűnnel együtt nem lakik*” (Zsolt 5,5). Aki így tesz, az valójában „*nem becsüli*” Isten szentségét, nem becsüli meg Krisztus

áldozatát, amit a mi bűneink okoztak. Ha a bűnök akadályá el nem távolíttatik, nem lehet „közünk” Jézus Krisztushoz, nem lehet közöségünk Övele.

„Jézus Krisztus ünnepélyesen így szólt Péterhez: »Ha meg nem moslak téged, semmi közöd sincs énhozzám.« (Jn 13,8) E szavak többet jelentenek a testi tisztaságnál. Jézus... egy magasabb rendű megtisztításról beszél, amelyet az alacsonyabb rendű megtisztítás szemléltet. Aki a fürdőből érkezett, tiszta volt, azonban lába a saruban hamar poros lett, és ismét meg kellett mosnia. Így Péter és tanítványtársai is megmosattak a bűnök és tisztátalanságok lemosására feltörő csodálatos forrásban. Krisztus az övéinek ismerete el őket. A kísértés azonban bűnbe vitte őket, ezért még mindig szükségük volt Jézus megtisztító kegyelmére... Péterhez és testvéreihez hasonlóan mi is megmosattunk Krisztus vérében. A gonosszal való érintkezés során azonban szívünk mégis gyakran beszennyeződik. Krisztushoz kell mennünk, és kérnünk az Ő megígazító kegyelmét... Minden gyengeségünket és tisztátalanságunkat Krisztushoz kell vinnünk. Egyedül Ő tud bennünket tisztára mosni. **Amíg meg nem tisztulunk, nem vagyunk felkészülve arra, hogy közösségben legyünk Krisztussal.**” (Ellen G. White: Jézus élete, 564–565. o.)

5 *Milyen lelki előkészületre van szükségünk ahhoz, hogy részt vehessünk az úrvacsorán?*

1Kor 11,27–29. 31–32 • „Próbálja meg azért az ember magát, és úgy egyen abból a kenyérből, és úgy igyon abból a pohárból, mert aki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, mivelhogy nem becsüli meg az Úr testét... Mert ha mi ítelnénk magunkat, nem ítéltetnénk el. De mikor ítéltetünk, az Úrtól taníttatunk, hogy a világgal együtt el ne kárhoztassunk.”

Zsolt 19,13 • „Ki veheti észre a tévedéseket? Titkos bűnöktől tisztíts meg engem!”

Jer 17,9–10 • „Csalárdabb a szív mindennél, és gonosz az, kicsoda ismerhetné azt? Én, az Úr vagyok az, aki a szívet fürkészem és a veséket vizsgálom.”

Zsolt 139,23–24 • „Vizsgálj meg engem, ó Isten, és ismerd meg szívemet! Próbálj meg engem, és ismerd meg gondolataimat! Lásd meg,

van-e nálam a gonoszsnak valamilyen útja, és vezérelj engem az örökkévalóság útján!”

Az úrvacsora előtti héten feltétlenül különítsünk el egy csendes időszakot, amikor nyugodtan átgondolhatjuk életünk előző úrvacsorától eltelt időszakát, és a Megváltóhoz fűződő egész kapcsolatunkat. Mai hajszolt életünkben tudatosan keresnünk kell ennek lehetőségét, meg kell terveznünk az idejét. E nélkül nem tudunk megfelelni a „*próbálja meg magát*” kíváncsalmnak. Ha elmulasztjuk az olyannyira szükséges elcsendesedést és komoly lelki előkészületet, akkor „*ítéletet veszünk magunkra*” az úrvacsorán, vagyis nem áldásunkra, hanem kárunkra részesülünk benne, mert nem megtisztulunk és bűnbocsánatot nyerünk, hanem megkeményedik a szívünk az öngigazultságban.

De mit is vizsgáljunk az életünkben? Nem kell ismét elővenni a napon-ta őszintén, lelkiismeretesen és hittel elrendezett bűnöket. Isten „*a tenger mélységébe vetette*” ezeket (Mik 7,19), bizonyos, hogy megbocsátattak az örökkévalóságra. Azt kell vizsgálnunk, hogy nem léptünk-e túl valamilyen vétken könnyedén, bűnbánatra jutás és bocsánatkérés nélkül. Nem lopózott-e be az életünkbe valamilyen „*titkos bűn*”, valamilyen „*tévedés*”. Nem mások elől elrejtett, hanem a saját szemünk előtt rejtve maradt bűnről van szó, aminek nem ismertük fel a méreg természetét, és ami valószínűleg nem is valamely tényleges tettben mutatkozott meg, hanem például elbizakodottság vagy lelki fásultság lopózott be az életünkbe. És mindezekeken felül ott vannak még a mulasztásos vétkek. Szeretetünk fogyatékosága Krisztus iránt, hálánk elmaradása sok jótéteményéért, a felebarátaink iránti szolgálat alkalmainak elmulasztása. Ezeket is végig kell gondolnunk, mert az Írás világosan mondja: „*Aki azért tudna jót cselekedni, és nem cselekszik, bűne az annak.*” (Jak 4,17)

Az Úr nem azt akarja, hogy csak a tettként vagy kimondott szóként megfogható bűnöket vegyük számba, hanem azt kívánja, hogy az Ő szentsége mércéjéhez képest világítsuk át egész belső világunkat is. Önerőnkől nem tudjuk ezt megtenni, Istent kell kérnünk, hogy fedje fel előttünk igazi lelkiállapotunkat.

„Minden (őszinte) hívő lélek emlékezni fog az Úr szavaira: »A Te orcád világa elé vetted az én titkos bűneimet.« Ritkán látjuk bűneinket olyan éles fényben, mint ahogyan Isten látja. Sokan hozzászórtak egy bizonyos bűnös út követéséhez. Szívük megkeményedett Sátán hatása alatt, gondolataikat foglyul ejtik a bennük érvényesülő gonosz befolyások. De ha az Úr ereje és kegyelme által ellenállnak a kísértéseknek, érzékennyé válik szívük és lelkiismeretük, amelyet most már Isten Lelke befolyásol. Ennek az lesz a következménye, hogy a bűnt annak látják meg, ami: felettébb bűnösnek. Ekkor jött el az idő számukra, hogy titkos bűneik »orcájuk világossága elé vettetnek«. Megvallják bűneiket Istennek, megbánják és szégyellik. Akkor az Úr orcájának világossága elől az Ó háta mögé veti azokat.” (Ellen G. White, 48. sz. levél, 1892)

Az Úr azt akarja, hogy „mi ítéljük el magunkat”. Ha erre készek vagyunk, akkor Ő megtanít az igaz, igazságos önismeretre. Azért akarja, hogy mi ítéljük el magunkat, mert akkor Neki már nem kell ítélnie minket, akkor már csak bűnbocsátó szeretetével, kitárt karral vár bennünket, mint a példázatbeli atya tékozló fiát. Ha viszont elmulasztjuk ezt a kegyelmi lehetőséget, akkor Isten kénytelen lesz „a világgal együtt” elítélni és kárhozatni minket. De Ő nem akarja, hogy elveszünk, ezért hív az úrvacsora által mélyreható bűnrendezésre és szövetségmegújításra mindnyájunkat. Ez legyen Istenhez intézett fohászkodásunk lényege az úrvacsorai előkészületnél: „Ismerem az én bűneimet, és az én vétkem szüntelen előtted forog... Tiszta szívet teremts bennem, ó Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem! Ne vess el engem a Te orcád elől, és Szentlelkedet ne vedd el tőlem. Add vissza nékem szabadításod örömét, és engedelmesség lelkével támogass engem!” (Zsolt 51,5. 12–14)

6 Helyénvaló-e elmulasztani az úrvacsorában való részvételt valamilyen rendezetlen bűn miatt?

Ésa 1,18 • „No jertek, törvénykezzünk – ezt mondja az Úr. Ha bűneitek skarlátpirosak, hófehérek lesznek, és ha vérszínűek, mint a karmazsin, olyanok lesznek, mint a gyapjú!”

Zsolt 32,3–6 • „Míg elhallgattam, megavultak csontjaim a napestig való jajgatás miatt. Míg éjjel-nappal rám nehezedett kezed, életerőm ellankadt, mintegy a nyár hevében. Vétkeimet bevallottam néked,

bűnömet el nem fedeztem. Azt mondtam: Bevallom hamisságomat az Úrnak, és Te elvetted rólam bűneimnek terhét. Azért hozzád fohászokdjék minden kegyes, alkalmas időben.”

Mt 5,25–26 • „Légy jóakarója a te ellenségednek hamar, míg az úton vagy vele, hogy ellenséged valamiképpen a bíró kezébe ne adjon, és a bíró oda ne adjon a poroszló kezébe, és tömlőcbe ne vessen téged. Bizony mondom néked, ki nem jössz onnét, mígnem megfizetsz az utolsó fillérig.”

Rm 2,4–6 • „Avagy megveted az ő jóságának, elnézésének és hosszútűrésének gazdagságát, nem tudván, hogy Isten jósága téged megtérésre indít? De te a keménységed és meg nem tért szíved szerint gyűjtesz magadnak haragot a haragnak és az Isten igaz ítélete kijelentésének napjára. Aki megfizet mindenkinek a cselekedetei szerint.”

Hogy is mernénk távol maradni az úrvacsorától, hogyan is mernénk elmulasztani, ha belegondolunk abba, hogy „*véteink és bűneink elválasztanak minket Istentől*” (Ésa 59,1–2), és „*semmi közünk sem lehet*” hozzá, ha Ő maga meg nem mos minket? Merünk talán – bármедdig is – Krisztus jelenléte, szövetségstársi támogatása nélkül élni, járni ezen a világon, Sátán kísértései és támadásai birodalmában? Ha bűnösnek és méltatlannak érezzük magunkat, és ez tart vissza, fontoljuk meg a következőket:

„*Ha látjátok bűnöskéteket, ne várjátok arra, hogy majd jobbá teszitek magatokat! Sokan azt gondolják, nem elég jók ahhoz, hogy Krisztushoz jöjjenek. Arra vártok talán, hogy a tulajdon erőfeszítéseitek által jobbá lesztek? »Elváltoztathatja-e a szerezsen a bőre színét, avagy a párdúc a foltosságát? Úgy cselekedhettek jót ti is, akik megszoktátok a gonoszt.« (Jer 13,23) Egyedül Istennél van segítség számunkra. Nem szabad erősebb meggyőződésre, jobb alkalmakra vagy szentebb lelkiállapotra várnunk. Önmagunktól semmit sem tehetünk (Jn 15,5). Krisztushoz kell mennünk olyan állapotban, amilyenben éppen vagyunk...*

Óvakodjatok a halogatástól! Ne szűnjetek meg azért küzdeni, hogy elhagyjátok a bűnt, ne szűnjetek meg keresni a szív tisztaságát Jézus által! Ezek és ezek követtek el tévedést ebben a tekintetben, örök veszttükre. Elsősorban

nem az emberi élet rövidségét és bizonytalanságát akarom itt hangsúlyozni, mert létezik ennél borzalmasabb veszély is, amelyet sokan nem érzékelnek. Ez a veszély a késlekedésben rejlik, ha vonakodunk engedni Isten Szentlelke kérlelő szavának, mivel jobban szeretünk a bűnben élni. A késlekedés ugyanis ezt jelenti a valóságban. A bűnt csak a végtelen veszteség kockázatával lehet melengetni és dédelgetni, bármilyen kicsinek vagy jelentéktelennek látszó vétékről legyen is szó. Amit mi nem győzünk le, az minket fog legyőzni, és a pusztulásunkat munkálja...

Sokan azzal a gondolattal igyekeznek lecsendesíteni nyugtalan lelkiismeretüket, hogy bármikor megváltoztathatják bűnös útjaikat, ha egyszer majd úgy akarnak dönteni. Azt hiszik, könnyedén bánhatnak a kegyelem hívásával, mert azzal áltatják magukat, hogy visszautasításuk ellenére is újra meg újra részesülhetnek e készletekben. Azt gondolják, egy végső, kritikus pillanatban megváltoztathatják majd életútjukat, noha mindaddig a kegyelem Lelke ellen cselekedtek... Ezt azonban nem olyan könnyű megtenni. Addigi életük során szerzett tapasztalatuk... annyira erőteljesen formálja jellemüket, hogy közülük csak igen kevesen vágyakoznak majd arra, hogy átformálódjanak Krisztus képmására...

*Krisztus kész szabaddá tenni bennünket a büntől, de nem kényszerít. Ha a kitartó törvényszegés folytán az akarat teljességgel a gonosz felé hajlik, ha nem vágyakozunk arra, hogy szabadok legyünk, ha nem akarjuk elfogadni Krisztus kegyelmét, akkor mit tehet Ő még értünk? Önmagát teszi tönkre a bűnös Isten szeretetének eltökélt visszautasításával. »Íme itt a kellemes idő, íme itt az üdvösség napja.« (2Kor 6,2) »Ma, ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket!« (Zsid 3,7–8)» (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 28–32. o.)*

Talán valamilyen felebaráti viszonyban fennálló rendezetlenség és ellenségeskedés tart vissza minket az úrvacsorától? Erre valóban nem helyes mintegy „ráúrvacsorázni”. De hová halogatjuk a dolog rendezését? Meddig tűrjük, hogy a szívünkben őrzött harag, neheztelés vagy sértődöttség még az Istennel való valódi közösségtől, az Ő áldásaitól is megfosszon? Jézus példabeszéde megszólító és szívbe markoló: „*hamar*” békülj meg az ellenségeddel, míg az úton vagy vele, még mielőtt a Bíróhoz érsz, mert a rendezetlen ellenségeskedés a Bíró kezébe ad téged. Megbocsátást elutasító magatartásod ugyanis csak azt eredményezheti, hogy Isten sem gyakorolhat irgalmasságot irántad, mivel te megtagadod ezt a felebarátodtól. Így Isten is csupán jogosság és igazság alapján ítélezhet

fölötted – ahogyan te is viszonyulsz a felebarátodhoz, számon tartva, felróva minden adósságát. Akkor pedig érvénybe lép az, hogy neked is „*meg kell fizetned az utolsó fillérig*”.

Ne halogassuk hát a bűnrendezést Istennel és egymással, ne késlekedjünk a megbocsátással, hanem ragadjuk meg az úrvacsora bűnrendezésre ösztönző, áldott kegyelmi lehetőségét!

.....
Az e heti adomány
a egészségügyi osztályt támogatja
.....

Az úrvacsorai istentisztelet (II.)

1 Hogyan kapcsolódik a lábmosáshoz a szent jegyek kiosztása?

Jn 13,10/b • „Mondta... Jézus [tanítványainak az utolsó vacsorán, a lábmosás után]: ...tiszták vagytok, de nem mindnyájan.”

1Kor 11,26 • „Valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszátok e poharat, az Úr halálát hirdessétek, amíg eljövend!”

Miután tisztává lettünk a bűntől, és megszabadultunk minden neheztelestől, emlékeznünk kell arra, milyen árat fizetett Isten azért, hogy mi ingyen kegyelemből ilyen teljes bocsánatban és szabadításban részesülhetünk. Adjunk hálát ezért, örüljünk ennek, és gondoljuk át, mire kötelez bennünket mindez Isten iránt!

„A szent jegyekben részesülés szertartása ne legyen szomorú jellegű, mert nem ez a rendeltetése. Amikor a hívők összegyűlnek az Úr asztala köré, ne gondoljanak hibáikra és fogyatkozásaikra, s ne panaszozzák azokat! Nem azért vannak most együtt, hogy múltbeli vallásos tapasztalataiknál időzzenek. Ne idézzék fel a testvéreikkel szembeni nézeteltéréseiket sem! Az előkészítő szolgálat mindezt magában foglalta. Az önvizsgálat, a bűnök megvalósítása, az egymás közötti megbékélés megtörtént. Most azért jönnek az Úr asztalához, hogy Krisztussal találkozzanak. Nem a kereszt árnyékában kell állniuk immár, hanem annak üdvhozó világosságában! Azért vannak itt, hogy megnyissák lelküket az Igazság Napjának ragyogó sugarai számára. Azért, hogy Krisztus legdrágább vére által megtisztított szívvel és láthatatlan, de

valóságos jelenlétének tudatában meghallják az Ő igéit: »Békességet hagyok néktek, az én békességemet adom néktek, nem úgy adom néktek, ahogy a világ adja.« (Jn 14,27)» (Ellen G. White: Jézus élete, Az én emlékezetemre c. fejezetből, az eredeti szöveg alapján pontosított fordításban)

2 *Milyen legyen a Krisztust jelképező kenyér és szőlőlé az úrvacsorán?*

Lk 22,7–8. 15 • „Eljött pedig a kovásztalan kenyerek napja, melyen meg kellett öletni a húsvéti báránynak. Elküldte [Jézus] Pétert és Jánost, mondván: Elmenvén, készítsétek el nekünk a húsvéti bárányt, hogy megegyük.”

1Kor 5,7–8 • „Tisztítsátok el azért a régi kovászt, hogy legyetek új tésztává, aminthogy kovász nélkül valók vagytok, mert hiszen a mi húsvéti bárányunk, a Krisztus, megáldoztatott értünk. Azért ne régi kovással ünnepeljünk, se rosszaság és gonoszság kovászával, hanem tisztaság és igazság kovásztalanságában.”

A kovásztalan kenyér és az erjedetlen szőlőlé Jézus Krisztus büntől mentes lényét jelképezi, arra emlékeztet minket, hogy Ő földi életében is tökéletesen igaz volt. A megtört kenyér és a kitöltött pohár pedig az Ő megtört testét és kiontott vérének jelképezi, azaz golgotai áldozatára emlékeztet.

Jézus csak kovásztalan kenyeret adhatott tanítványainak az utolsó vacsorán, figyelembe véve azt aényt, hogy a páská (a húsvét) ünnepe előtt, a páskavacsorán semmiképpen nem lehetett kovászos kenyér az asztalon (2Móz 12,8. 15). Az eredeti szövegben található, bornak fordított szó mustot is jelenthet. Az ószövetségi rendelkezés szerint a szolgálatban lévő papok és az Istennek szentelt emberek (a nazireusok) nem fogyaszthattak szeszes italt. A kovászhoz hasonlóan az erjedés is a bűn jelképe.

A kettős jelkép arra utal, hogy Jézus két vonatkozásban is – mint áldozat és mint tökéletes Emberfia – a mi megigazulásunk forrása. Szükségünk van mind az Ő megtört testére és kiontott vérére, mind bűntelen földi életének példájára, amely a bűn feletti győzelem titkát mutatja meg számunkra is. Szemlélnünk kell Őt az úrvacsorán úgy is, mint „megölt Barányt” (Jel 5,6), és úgy is, mint „hibátlan, szeplőtlen Barányt” (2Pt 1,19).

„A megtört kenyér és az édes must Isten Fiának megtört testét és kiontott vérért ábrázolta. Az úrvacsora asztalára nem szabad kelesztett kenyeret tennünk. Egyedül a kovásztalan kenyér helyes az Úr vacsoráján. Ne fogyaszszunk semmi erjesztettet. Csak a szőlő édes termését és kovásztalan kenyeret helyes használni.” (Ellen G. White: *A Te Igéd igazság*, 182. o.)

3 Mi a jelentősége annak, hogy hálát adunk a kenyérért és a pohárért?

2Kor 9,15 • „Istennek pedig legyen hála az Ő kimondhatatlan ajándékáért.”

2Kor 5,21 • „Mert Őt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Őbenne.”

Ésa 53,5–6 • „Ő megsebesítettett a mi bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van, és az Ő sebeivel gyógyultunk meg. Mindnyájan mint juhok eltévelyedtünk... de az Úr mindnyájunk vétkét Őreá vetette.”

Zsolt 116,8–9. 12 • „Minthogy megszabadítottad lelkemet a haláltól, szemeimet a könnyhullatástól és lábamat az eleséstől, az Úr orcája előtt fogok járni az élőknek földjén... Mivel fizessek az Úrnak minden hozzám való jótéteményéért?”

A Megváltónk iránti mély hála hozhatja vissza szívünkbe és életünkbe „az első szeretetet” (Jel 2,4). Felfoghatatlan szeretet és áldozatvállalás nyilatkozott meg abban, hogy Isten Fia végigküzdötte a földi életet, meg-

vívott Sátánnal és a kísértésekkel azért, hogy nekünk a győzelmes élet példáját adja. És ezután nem tért vissza diadalmasan a mennybe, hanem valami egészen más következett:

„Isten Krisztusra mint helyettesünkre terhelte minden gonoszságunkat, bűnünket és igazágtalanságunkat. A bűnösök közé számláltatott, hogy megválthasson minket a törvény kárhóztatásától. Ádám minden leszármazottjának bűne az Ő szívére nehezedett. Isten haragja a bűnnel szemben, nemetszésének félelmetes kinyilatkoztatása a gonoszság miatt, rettenettel töltötte el Fia szívét. Krisztus egész életén keresztül közvetítette az elesett világnak az Atya kegyelmének és megbocsátó szeretetének jó hírét... Most azonban... nem láthatta Isten megbékélést sugárzó arcát. Az Atya megvonta jelenlétét a Megváltótól legnagyobb nyomorúságának órájában, és ez olyan fájdalommal és szomorúsággal hasított Jézus Krisztus szívébe, amit senki emberfia nem érthet meg teljesen...

Isten szeplőtlen Fia a kereszten függött, testét korbácsütések szaggatták össze. Kezeit, amelyeket oly gyakran nyújtott áldásra, fagerendához szegezték. Lábai nagy szegekkel átütve rögzítették a keresztfához. Királyi fejét felsebezte a töviskorona, a remegő ajkak jajkiáltásra formálódtak. Mindaz, amit Krisztus elszenvedett – a vércseppek, amelyek lehullottak fejéről, és lefolytak kezeiről, lábairól, a haláltusa, amely eltorzította testét, a kimondhatatlan lelki kínszenvedés, amely betöltötte szívét, amikor Atyja elrejtette előle orcáját –, az emberiség minden gyermekéhez szól: Érted vállalta Isten Fia a bűn terhének ilyen elhordozását, érted döntötte meg a halál uralmát, és tárta ki a paradicsom kapuit! Ő, aki lecsendesítette a dühöngő tengert és járt a tajtékzó hullámokon, akitől reszkettek az ördögök, aki elűzte a betegségeket, megnyitotta a vakok szemét és életre keltette a halottakat, áldozatként felajánlja magát a kereszten – és mindezt azért, mert szeret téged. A Megváltó, a bűnök hordozója eltűrte az isteni igazságosság haragját, Ő lett bűnné érted.” (Ellen G. White: Jézus élete, 664–667. o.)

A 116. zsoltár 8. verse tökéletes összefoglalása annak, mit ajándékoz Isten nekünk Krisztus emberré válása és helyettes áldozata által. Mindezekelőtt „megmenti lelkünket a haláltól”, a második haláltól, a kárhózatól. Ez a legnagyobb jótétemény és ajándék, amiért Krisztus fizette meg a kimondhatatlan váltságdíjat. Továbbá az Úr megszabadítja „szemünket a könnyhullatástól”, azaz feloldoz a mélységes bánatból, a vigasztalan szomorúságból a jelen életben, ami szintén létszükséglet és nagy ajándék nekünk. Ilyen vigasztaló szabadítások nélkül nem tudnánk hordozni

terheinket és tovább vívni küzdelmeinket. „*És lábamat az eleséstől*” – fejezi be felsorolását a zsoldáros. Isten sok-sok bukástól ment meg, mert kiszabadít Sátán töreiből, amelyek már-már megfogódnak bennünket. Fel sem tudjuk mérni, mennyi lelki kártól, szegéyentől és bánattól ment meg minket ezáltal!

Amikor a kenyérért és a pohárért hálát adunk, Krisztus testtélételeért, bűn felett győzelmes földi életéért és önkéntes helyettes áldozati haláláért adunk hálát, egyszóval Krisztusért és mindazért, amit általa ajándékozott nekünk az Atya.

4 *Mire tanít bennünket az, hogy a hálaadás után ennünk kell a megtört kenyeret és innunk a kitöltött italt?*

Jn 6,53–57 • „Mondta azért nékik Jézus: Bizony, bizony mondom néktek: Ha nem eszitek az ember Fiának testét és nem isszátok az ő véré, nincs élet bennetek. Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, örök élete van annak, és én feltámasztom azt az utolsó napon. Mert az én testem bizony étel, és az én vérem bizony ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, az énbennem lakozik és én is abban. Amiként elküldött engem amaz élő Atya, és én az Atya által élek, akként az is, aki engem eszik, él énáltalam.”

Jn 6,63 • „A lélek az, ami megelevenít, a test nem használ semmit. A beszédek, amelyeket én szólok néktek, lélek és élet.”

A Biblia gazdagon alkalmazza a jelképes beszédet és tanítást. Nem írja ki külön: „olyan, mint ez és az”, mégis nyilvánvaló, hogy jelképes beszéd-ről van szó. János 6,63 egészen egyértelműen megadja például a kulcsot az úrvacsora jelképeinek értelmezéséhez.

„Krisztus testét enni és véré, inni annyit jelent, mint befogadni Őt személyes Üdvözítőül. Ha szeretetét szemléljük, ha elmélkedünk azon, ha isszuk, ha magunkba szívjuk, akkor válhatunk természetének részesévé. Ami a táplálék a testnek, az Krisztus a léleknek. A táplálék csak akkor használ,

ha esszük, ha lényünk részévé válik. Krisztus sem jelent értéket számunkra, ha nem ismerjük Őt úgy, mint személyes Üdvözítőnket. A csupán elméleti ismeret semmit sem használ. Belőle kell táplálkoznunk, szívünkbe kell Őt fogadnunk, hogy élete a mi életünké váljék. Szeretetét, irgalmát magunkba kell szívniunk... Krisztus élete, amely életet ad a világnak, Igéjében rejlik... Amiképpen testi létünket táplálék tartja fenn, úgy lelki életünket Isten Igéje. Minden léleknek önmaga számára kell életet merítenie Isten Igéjéből. Amiképpen magunknak kell ennünk, hogy táplálékhoz jussunk, úgy kell az Igét is magunkhoz vennünk. Ne csupán mások közvetítésével szerezzük meg.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Válság Galileában c. fej.)

A szent jegyek magunkhoz vétele tehát a győzelmes élet titkára tanít meg bennünket. Biztatást kapunk arra, hogy keresztény életünk következő szakaszában éljünk ezzel az útmutatással, és ezáltal életünk megszentelt, igaz legyen. De ennél is többről van szó. Amikor magunkhoz veszünk a Krisztus büntelen életét és áldozatát jelképező megtört, kovásztalan kenyeret és iszunk az Ő kiontott vérének jelképező erjedetlen szőlőléből, szövetségi elkötelezettséget veszünk magunkra. Mintegy ünnepélyesen megerősítjük azt a tanítványi fogadalmunkat, hogy naponként táplálkozunk a Krisztus büntelen életéről és áldozatáról szóló igékkel, éppúgy, mint a fizikai életünket fenntartó étellel és itallal. A Jézus Krisztust jelképező szent jegyek evésével és ivásával is kifejezzük, hogy szoros, személyes közösséget akarunk ápolni az élő Krisztussal, mert megértettük és befogadtuk az üdvösség titkát: bennünk kell élnie ahhoz, hogy Őhozá méltó győzelmes életet élhessünk. A részvétel a jelképes cselekedetben mintegy annak a megvallása, hogy odaszánjuk, elkötelezzük magunkat erre.

5 *Milyen kijelentést tett Jézus az utolsó vacsorán a pohár kiosztásakor? Mi ennek a mondanivalója és üzenete ma is, számunkra is?*

Mt 26,29 • „Mondom pedig néktek, hogy mostantól fogva nem iszom a szőlőtökének ebből a terméséből mindama napig, amikor újonnan iszom azt veletek az én Atyám országában.”

Mt 25,31. 34 • „Mikor pedig eljön az Emberfia az ő dicsőségében, és vele mind a szent angyalok, akkor beül majd dicsőségének királyi székébe... [Akkor] ezt mondja a király a jobb keze felől állóknak:

Jertek, én Atyámnak áldottai, örököljétek ez országot, amely számotokra készítettet a világ megalapítása óta.”

Jel 19,9 • „Mondta nékem: »Írd meg: boldogok azok, akik a Bárány menyegzőjének vacsorájára hivatalosak!« És mondta nékem: »Ezek az Isten igaz beszédei.«”

1Thess 2,12 • „Kérve kértünk, hogy Istenhez méltóan viseljétek magatokat, aki az Ő országába és dicsőségébe hív titeket.”

Az úrvacsora hálás örömet, reménységet, szent odaadást fakaszt a hívőben, amint a jelképes cselekedetek betetőzéséhez, a szent jegyek magunkhoz vételéhez jutunk. Mindezt az örömet és boldogító reménységet megkoronázza a megemlékezés Krisztus ígretéről, mely szerint Ő együtt kíván lenni velünk, közvetlen, személyes közösségben az Ő országában. A szövetség megerősítésével megígéri nekünk, hogy továbbra is szüntelenül fáradozik a megszentelésünkért, valamint a történelemben is állandóan előrevisi a megváltás tervét, egy pillanatig sem veszítve szem elől azt a célt, hogy diadalmas visszatérését követően Vele lehessünk majd a „menyegzői vacsorán”, Atyja házában. Ezt követően pedig örökké együtt szeretne lenni velünk az igazság és szabadság új hazájában. A szóban forgó ige úgy hangzik, mint a királyi menyegzőre (Mt 22,1–14) szóló meghívás megerősítése. Az Úr minden úrvacsora alkalmával megismétli, megerősíti számunkra ezt a meghívást. Milyen csodálatos távlat, a célba jutásnak milyen hatalmas reménysége van előttünk!

6 *Hogyan ért véget az utolsó vacsora? Mire van okunk nekünk is az úrvacsorai istentisztelet végén?*

Mt 26,30 • „Dicséretet énekelve kimentek az Olajfák hegyére.”

Zsolt 32,1–2 • „Boldog az, akinek hamissága megbocsáttatott, vétké elfedeztetett! Boldog ember az, akinek az Úr bűnt nem tulajdonít, és lelkében csalárdság nincsen!”

Jel 3,21 • „Aki győz, megadom annak, hogy az én királyiszékembe üljön velem, amint én is győztem és ültem az én Atyámmal az Ő királyiszékébe.”

Miután bűnbocsánatot és tiszta szívet nyertünk, boldogan énekelhetjük Isten dicséretét, mert tudjuk, hogy szívünkben nincs most semmilyen „csalárdság”, semmilyen kiegyezés a bűnnel. Tiszta lappal indulhatunk el, hogy megkezdjünk egy új, győzelmes életszakaszt.

Okunk van tehát arra, hogy felszabadultan, hálásan és boldog reménységgel telve távozzunk az úrvacsoráról, szívünkben őrizve az ígéretet: „*Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem. Az én Atyám házában sok lakóhely van, ha pedig nem volna, megmondtam volna néktek. Elmegyek, hogy helyet készítek néktek. S ha majd elmegyek és helyet készítek néktek, ismét eljövök és magamhoz veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.*” (Jn 14,1–3)

.....
*Az e heti adomány
a médiaosztályt támogatja*
.....

1. A legszentebb ünnephez kapcsolódó alapvető kívánalmak

- Az istentisztelettel kapcsolatban szóltunk már a pontos megérkezés kívánalmáról. Az úrvacsorai istentiszteletet illetően ez különösképpen fontos. Nem csak azért kell pontosnak lennünk, hogy ne legyünk tiszteletlenek és ne zavarjuk késésünkkel az istentisztelet áhítatát mások számára, hanem azért is, hogy igazi nyugalomban vehessünk részt az úrvacsorán. (Belülről se zavarjon minket semmi, a rossz lelkiismeret sem, hogy már megint elkéstünk.) Feltétlenül menjünk el már a szombatiskolára is, kellő időt biztosítva magunknak arra, hogy lelkileg felkészüljünk az úrvacsorai részvételre, s fogékonyak lehessünk a Szentlélek indításaira.
- Ajánlatos az úrvacsora alkalmával 9 órakor kezdeni a szombatiskolát és 10.30-kor az istentiszteletet. Ezt az előző két szombaton hirdetni kell, emlékeztetőül. Ügyeljünk arra is, hogy a szombatiskolát pontosan fejezzük be. Az elegendő idő is hozzájárul ahhoz, hogy az úrvacsorai istentiszteleten sietség nélküli, nyugodt légkör uralkodjék. (Természetesen ezt csak azokban a gyülekezetekben lehet megvalósítani, ahol nincsenek olyan szórványból bejáró testvérek, akiknek a korábbi időpont alkalmatlan a közlekedés miatt.)
- A többi istentisztelethez képest is ünnepélyesebb, leginkább sötét-fehér öltözéket vegyünk fel az úrvacsorára. Nem tekinthető ez csupán különöségnek. Az úrvacsora a keresztyén közösség legszentebb ünnepe, Isten jelenlétének különleges alkalmá. Emlékezzünk arra, milyen rendelkezéseket kapott Izráel népe az Istennel való találkozás különleges alkalmait illetően (1Móz 35,23; 2Móz 19,10. 11).
- Kívánatos, hogy alkalomhoz illő ének- vagy zeneszolgálat is hozzájáruljon az úrvacsorai istentisztelet ünnepélyességéhez. Ennek a lelket lecsendesítő és megszólító befolyása is előkészít az úrvacsorai igehirdetés üzenetének meghallására, illetve a szent cselekményben való részvételre.
- Az úrvacsorai istentiszteleten valódi csendnek és áhítatnak kell ural-

kodnia. Ne hangozzék el egyetlen fölösleges szó sem, a lábmosásnál sem! Ne üdvözljék ott egymást a résztvevők, ne ott tegyék fel a „hogya vagy?” kérdést egymásnak. Bűneink lemosását kérjük Krisztustól, és kegyelmet ahhoz, hogy mi is mindent szívből megbocsássunk testvéreinknek. Ezekkel a gondolatokkal, csendes áhítatban végezzük a lábmosást!

- A lábmosás alatti éneklés az imateremben az elmélkedés és a fohászkodás áldott ideje. Ne legyen ki-be járkálás, ne használjuk fel ezt az időt megbeszélendőink intézésére! Ez igen nagy tiszteletlenség, amivel még súlyos lelki kárt is okozunk saját magunknak. (Lásd 1Kor 11,29–30 figyelmeztetését.)
- Az úrvacsorai edények szépek, igényesek legyenek, a lábmosásnál használt mosdótálak fehérek, a terítők, törülközők, törülközők ugyancsak szépek, jó minőségűek, hófehérek és frissen vasaltak legyenek. (A színes törülközőket cseréljük ki fehérre. Még a szerény anyagiakkal rendelkező gyülekezetek is meg tudják ezt tenni.) Ez nem mellékes külsőség, gondoljunk például a templomi edényekre az ószövetségi korszakban.
- Mindig díszítse szép fehér virág az úrvacsorai asztalt. Valakit bízunk meg azzal, hogy gondoskodik erről. Ezek nem figyelemre sem méltó apróságok. Fontosak az alkalom ünnepélyessége szempontjából is, és Isten iránti tiszteletünk kifejezése tekintetében is.
- Fontos, hogy az úrvacsorai kenyér megfelelő minőségű legyen. Ne legyen kemény, hanem könnyen kisebb darabokra törhető. Nem lehetnek túl nagyok és alig elrághatóan kemények a darabok, mert ez kényelmetlenséget okoz, eltereli a gondolatokat, rontja az áhítatot. Előzőleg győződjünk meg arról is, hogy nem erjedt-e meg az úrvacsorai must a tárolás folyamán, és még időben gondoskodjunk a kicseréléséről, ha ez szükséges.
- Legyen elegendő kenyér és elegendő must az úrvacsorázók előre látható számának megfelelően. (Inkább több, mint kevés.)
- Az úrvacsorai asztal legyen idejében megterítve, ne akkor történjék az asztal elrendezése, amikor a résztvevők már gyülekeznek. Az úrvacsorai diakónusok gondoskodjanak erről.
- Az úrvacsorai istentisztelet kezdete előtt minél kevesebb hirdetés hangozzék el, csakis azok, amelyek halaszthatatlanul szükségesek. Az úrvacsora végén semmiképpen ne legyen semmilyen hirdetés.

- Az ároni áldás elhangzása után csendben vonuljanak ki a résztvevők. Az úrvacsora után különösen ügyeljünk arra, hogy miről, mennyit és hogyan beszélünk egymással. Hagyjunk időt másoknak is és magunknak is arra, hogy „leülepedjenek” és „meggyökerezzenek” emlékeztünkben, lelkivilágunkban a kapott áldások.

2. A lábmosás

- A lábmosás úgynevezett szereztetési (alapító) igéinek felolvasásakor álljunk fel. Nincs ok különbséget tenni a lábmosás és a szent jegyek szereztetési igéi között oly módon, hogy az előbbinél ülünk, az utóbbiaknál pedig állunk. Inkább az ellenkezőjére van okunk, hiszen éppen azt valljuk, hogy a lábmosást ugyanolyan egyértelmű igékkel rendelte el az Úr, mint a szent jegyek kiosztását.
- Javasoljuk, hogy a lábmosás szereztetési igéinek felolvasása után leborulva, közösen imádkozzék a gyülekezet. A gyülekezeti prédikátor, a vén, vagy egy erre felkért (hittel, helyesen, jól hallhatóan imádkozni tudó) testvér kérje Isten bűnbocsátó kegyelmének kiáradását, és hogy Isten Lelke munkálja a megbocsátás és a befogadó testvéri szeretet készségét a résztvevők szívében. Ez az ima alkalom arra, hogy a szereztetési igékhez kapcsolódva felelevenítse és elmélyítse a gyülekezet tudatában a lábmosás értelmét, jelentőségét. Ezenkívül a jelenlévő fiatalok és vendégek számára is értelmezi azt, ami a lábmosásnál történik. Ha pontos időben kezdjük az úrvacsorát, és a prédikáció sem lépi túl a húsz percet – tartalmassága és szívhez szóló volta mellett sem –, továbbá, ha minden jól szervezett a lábmosásnál és a szent jegyek kiosztásánál, akkor nincs miért aggódni az idő miatt, ezzel az imával kiegészülve sem nyúlik túl hosszúra az úrvacsorai istentisztelet.
- Ha az együttes imát bevezetjük, egyértelművé válik, hogy nem szükséges a mosdótál előtt letérdelve külön, egyénileg is imádkozni, mielőtt társunkkal a lábmosás szent cselekményét elvégeznénk. Az úrvacsora egész ideje alatt befelé figyelő gondolkodás és imádságos lelkület jellemezzon minket. A mosdótálak melletti külön letérdelés az időt is nyújtja, és akadályozza a közlekedést a rendelkezésre álló – rendszerint szűk – helyen. Főként pedig könnyen előfordul, hogy ilyen körülmények között inkább csak formális lesz az ima. Istennél pedig

semmi sem visszásabb, illetve a lelkünkre semmi sem károsabb, mint a kegyesség látszata, ami mögött nincs igazi tartalom. Annak sincs jelentősége, hogy egyszerre kezdjék a lábmosást azok, akik egy csoportban vannak, és annak sem, hogy bevárják egymást a végén. Hadd merüljön el mindenki a saját gondolataiba, fohászaiba!

- Fontos, hogy minél csendesebben és tapintatosabban közlekedjünk a lábmosásnál, ne zavarjuk se a magunk, se mások áhítatát. Az úrvacsorai diakónusok is csendben végezzék szolgálatukat. Legyen minden a legkörülményesebben megszervezve, előkészítve, hogy a lábmosás zökkenőmentesen és illendően folyhasson le.
- A lábmosás megszervezésénél az úrvacsorai diakónusok ügyeljenek arra, hogy egyszerre ne menjenek ki többen a lábmosáshoz, mint ahány pár számára hely van a mosdótálaknál. Legyenek figyelmesek, ha valaki tanácstalanul párt keres, segítsenek neki.
- Helyes gyakorlat, ha a lábmosásnál nem mindig ugyanazzal a testvérrel mosunk lábat, hanem törekszünk arra, hogy folyamatosan minden férfi, illetve nőtestvérrel lábat mossunk egyszer. A szertartásnak éppen az a jelentése, hogy mindannyian szeretettel elfogadjuk egymást, igaz testvérként. Helyes az is, hogy ha a testvérek között valami nézeteltérés volt, akkor ennek az előzetes testvéri elrendezését azzal pecsételik meg, hogy együtt mosnak lábat. A lábmosás azonban nem helyettesítheti a nyílt szóval és nyílt szívvel történő testvéri rendezést. Ennek feltétlenül az úrvacsorát megelőzően kell megtörténnie! Az úrvacsora előtti önvizsgálathoz az is hozzátartozik, hogy végiggondoljuk, nincse-e a gyülekezeti tagok között valaki, akinek valami panaszja van ellenünk, vagy akár csak egy kis megbántódása, vagy hiányolja szeretetünk és figyelmességünk kifejezését. Arra törekedjünk párunk kiválasztásánál is, hogy a testvéri szeretet kötelékeit erősítsük.
- A nőtestvérek olyan harisnyában és cipőben jöjjenek, hogy könnyen megoldhassák le- és felvételét. A harisnyában való lábmosás (amivel egyes nyugati országokban találkozni lehet) nem tekinthető helyesnek, illendőnek. (Azt a hatást teszi, mintha a praktikus kényelmet keresve éppen csak eleget akarnánk tenni egy szertartásnak, vagy eltakarni a lábfej esetleges betegségét vagy csúnyaságait. Egy törődött, öreg, eldeformálódott lábfej is részvétet, gyengédséget válthat ki belőlünk, és még ennek is van egy bizonyos szimbolikus tanítása. Mindnyájan betegek, romlékonyak vagyunk, mindannyian Isten újjáteremtő

munkájára szorulunk lelkileg-testileg egyaránt. Be kell fogadnunk, szeretettel el kell fogadnunk egymást, mert ugyanazon nyomorúság és ugyanazon kegyelem részesei vagyunk.)

- A lábmosás alatt közös éneklés folyik az imateremben. Mint említettük, az áhítat értékes ideje ez. Ne ott válasszák ki az énekeket a szolgálattévők, hanem előre állítsuk össze a legmegfelelőbb énekek jegyzékét, amelyek a legalkalmasabb üzenetet közvetítik, és dallamuk is áhítatot keltő. Bűnbocsánatért és kegyelemért folyamodást, hálás magasztalást, odaszentelődést kifejező énekek legyenek. A gyülekezet zenei felelősének segítségét is kérhetik a szolgálattévők e jegyzék összeállításához.
- Helyes, ha a lábmosás végeztével az együtt lábat mosó testvérek testvéri csókkal köszöntik egymást, ehhez hasonló szavak kíséretében: „Az Úr bocsásson meg nekünk, és erősítse meg a testvéri szeretetet köztünk.”
- Nem fontos hangosan megkérdezni, hogy nem maradt-e ki valaki a lábmosásból, hanem legyünk figyelmesek, hogy ez ne történhessen meg. Az ilyen kérdés megtöri az úrvacsora ünnepélyességét. Egy ezzel megbízott úrvacsorai diakónus gondosan ügyeljen arra, hogy senki ne maradjon ki, és jelezze a lábmosás befejezését a szószéknél lévő szolgálattévőknek.

3. A szent jegyek kiosztása

- A szent jegyek kiosztását közösségünk szabályzata szerint felszentelt prédikátor, felszentelt vén vagy diakónus végezheti. Ez csupán annak biztosítására hozott szabály, hogy az úrvacsorán minden a biblikus rendben, illő és ünnepélyes módon történjék, erre oktatást nyert, ebben gyakorlatot szerzett szolgálattévők által. Nincs indoka például annak, hogy megkülönböztessük, mi az, amit a kiosztásnál csak prédikátor és vén végezhet, és mi az, amit a felszentelt diakónus is. Az a fontos, hogy ezek a testvérek pontosan tudják a feladatukat, és tisztelettel, helyesen, istenfélő módon végezzék szolgálatukat.
- A hálaíma esetében is ezt az elvet hangsúlyozhatjuk. Elvben a gyülekezetből bárki jogosult hálaímaát mondani akár a kenyérért, akár a pohárért. Mivel azonban a legszentebb szolgálat és felelősség igazán hálát adni Krisztusért, az Ő kimondhatatlan áldozatáért, az a helyes,

ha a szent jegyeket kiosztó szolgálattelvők imádkoznak, vagy pedig csakis olyan testvér, aki helyes tartalommal, őszintén, szívből és jól hallhatóan tud imádkozni.

- A kenyér és a must kiosztása előtt elhangzó hálaimáknál mindenképpen az a helyes, ha az egész gyülekezet letérdel, nem csupán a szolgálattelvők. (Kivéve természetesen azokat, akik testi állapotuknál fogva ezt nem tudják megtenni.) Ennél a legünnepélyesebb hálaimánál illendő és szükséges, hogy mindannyian leboruljunk az Úr előtt.
- A közös pohárnak vagy a kis pohárnak nincs érdemi jelentősége. Az „*igyatok ebből mindnyájan*” felhívás a Krisztus vérének jelképező szőlőlére vonatkozik, nem magára a pohárra. Úgyszintén az „*egy pohárból részesedtetek*” igei megfogalmazásnál sem a poháron van a hangsúly, hanem azon, hogy mindnyájunknak Krisztus büntől megtisztító vére által van életünk. A közös pohár csupán szimbolikusan kifejezőbb, és természetesen technikailag könnyebb megvalósítani a must egy pohárba öntését, mint sok kis pohárba töltését. A közös pohár használata mellett azonban mindenkor legyen tálcán néhány kis pohár is előkészítve, hogy azok a testvérek, akik valamilyen fertőzésveszélyes betegségük tudatában vannak, külön poharat igényelhessenek. Egyes erre érzékeny testvérek esetében azt az igényt is teljesítsük, hogy egy külön kis kancsóból töltsük meg a poharukat, nem pedig a közös kehelyből. A lényeg mindenképpen az, hogy a Krisztus vérének jelképező, kitöltött szőlőléből mindannyian együtt részesedünk.
- A kenyér és a pohár kiosztása után se tegyük fel a „nem maradt-e ki valaki?” kérdést. Gyakorlatilag minden esetben fölöslegesnek bizonyul, viszont megtöri az ünnepélyességet. Kellő körültekintés mellett szükségtelen a rákérdezés.

4. Az úrvacsora után

- Az úrvacsorai istentisztelet után lehetőleg ne legyen közös ebéd, és semmi olyan program közvetlenül utána (például testvérgyűlés, valamilyen osztálymegbeszélés, vagy közös tanácskozás, énekkari próba), ami elvonná a bizonyos ideig tartó csendességet, ami az úrvacsora után áldásos a résztvevőknek.

- A megmaradt úrvacsorai kenyérrel és musttal nem szükséges különlegesen, ceremóniális módon bálnunk. Ennek van bizonyos hagyománya egyes helyeken, illetve a nemzetközi adventközösségben is (például elégetik, eltetetik). Mi azonban nem gondoljuk azt, hogy bármiféle átlényegülésen menne át a kenyér és a must azért, mert az úrvacsorán használtuk. (Ezt a katolikus egyház tanítja.) Egyértelműen és kizárólag jelkép szerepük van. Az helyénvaló, hogy ne bánjunk ezekkel tiszteletlenül. (Például ne tegyük oda a gyerekeknek délben, hogy rendetlenkedjenek vele, és ez bennük is lerombolja az istentisztelethez kapcsolódó dolgok megbecsülését.) Az úrvacsorai diakónusok vagy mások azonban nyugodtan elfogyaszthatják, amikor elrendezik, elteszik az úrvacsorai eszközöket.
- Az úrvacsora szombatjának lezárulása előtt keressünk alkalmat egyéni csendességre, és gondoljuk át, hogy az elkövetkezendő időben miként tarthatjuk meg hűségesebben most megújított szövetségi fogadalmunkat. Ismételten kérjük imában is, hogy Isten segítsen, erősítsen meg minket ebben.

5. Kik vehetnek részt az úrvacsorán?

- A Biblia-tanulmányokban foglaltak ahhoz a következtetéshez vezethetnek bennünket, hogy egyszerű a szabály: csak a megkeresztelkedett gyülekezeti tagok részesülhetnek az úrvacsorában. A következő bizonyágtételek azonban más szempontokra is felhívják a figyelmet: *„Jézus kezdettől fogva ismerte Júdást, mégis megmosta a lábát. Az áruló abban a kiváltságban is részesült, hogy Krisztussal együtt fogyaszthatta a szent úrvacsorát. A hosszútűrő Megváltó minden segítséget magadott a bűnösnek, hogy elfogadja Őt, bűnvallást tegyen, és megtisztuljon a bűn foltjától. Ez a példa nekünk is szól. Amikor valakiről feltételezzük, hogy tévedésben és bűnben van, nem szabad elszakadnunk tőle. Semmiféle meg gondolatlan elkülönítéssel nem szabad otthagyni őt a kísértés áldozataként, vagy kikergetnünk Sátán csataterére. Ez nem Krisztus módszere. Krisztus azért mosta meg a tanítványai lábát, mert tévelyegtek és hibákat követtek el, s egy kivételével mind bűnbánatra jutott.*

Jézus példája megtiltja, hogy kizárjunk valakit az úrvacsorából. Az igaz, hogy a nyilvánvaló bűn kizárja a vétkest. A Szentlélek világosan tanítja ezt

(1Kor 5,11). Ezen túl azonban senki se ítélkezzék... Eljöhetnek az összejövetelekre olyanok is, akik szívükben nem az igazság és szentség szolgálói, mégis részt kívánnak venni az úrvacsorai istentiszteleten. Nem szabad eltiltani őket.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, 574. o.)

A következő bizonyásgtétel egy olyan alkalomról szól, amikor más felekezet érdeklődő lelkésze jelen volt az úrvacsorán, amelyen Ellen White is részt vett. A következőket jegyezte fel erről az istentiszteletről:

„Szombat reggel, amikor az ...-i gyülekezet az Úr rendelése szerinti úrvacsorával élt, jelen volt X. lelkész. Meghívták, hogy vegyen részt a lábmosás szertartásában, mire azt válaszolta, hogy inkább csak tanúja szeretne lenni. Kérdezte, vajon a részvétel kötelező-e ebben a szertartásban, mielőtt az úrvacsorához járulhatna. Atyánkfiai biztosították, hogy nem kötelező, és szívesen látják őt az Úr asztalánál. Ez a szombat nagyon kedves emléke, elmondása szerint életének legboldogabb napja volt. Utána beszélgetni akart velem, s mindketten örültünk látogatásának. Nagyon érdekes beszélgetést folytattunk, s boldogan imádkoztunk. Hiszem, hogy Isten szolgálója. Megajándékoztam A nagy küzdelem, a Pátriárkák és próféták és a Krisztus-hoz vezető lépések egy-egy példányával. Őszinte örömmel fogadta, mert szerinte minden elnyerhető világosságra szüksége van azért, hogy hitünk ellenzőivel szemben megállhassa helyét. Még mielőtt elutazott volna, megkeresztelkedett, majd hazatért, hogy saját gyülekezetének is feltárja az igazságot.” (4. kézirat, 1893; Ellen G. White: *Evangelizálás*, 136. o.)

Mindebből az alábbi következtetéseket vonhatjuk le:

- Az úrvacsora a Krisztus golgotai áldozata által elnyerhető bűnbocsánatot és a Megváltóhoz való közeledést kínálja fel. A Megváltó áldozata minden egyes emberért történt. Ezért ez a szertartás bizonyos értelemben nyitott, amellet, hogy teljes jelentését csak azok érthetik meg és élhetik át, akik Krisztus egyházának megkeresztelt tagjai. Ők azonban nem kelthetik azt a benyomást, hogy bármely felekezet vagy gyülekezet kisajátíthatja Krisztust, és eltilthatja a vágyakozó lelket, aki bocsánatkéréssel és kegyelemért folyamodva kíván közeledni a Megváltóhoz. Ha tehát részt vesz az úrvacsoránkon valaki, akinek vannak alapvető keresztyény ismeretei, van bizonyos fogalma arról, hogy mi az úrvacsora, és megindul a szíve, szeretne részt venni a szent jegyek kiosztásában, nem szabad őt eltiltani. Mivel más felekezet tagja, és csak a szent jegyek kiosztásáról vannak emlékei, illetve csupán erre vonatkozóan van ismerete és

bizonyos hite, ezért ebben kíván részesedni. Annyit tud befogadni az úrvacsorából, amit ezzel kapcsolatban ő megért. Isten mindenkít a saját ismeretei és lehetőségei szerint ítél meg, és elfogad minden őszintén Őhozzá közeledőt.

- Vannak azonban olyan esetek, amikor egyes vendégek részt kívánnak ugyan venni az úrvacsorában, mégis az a helyes, ha szeretetteljes és tapintatos módon eltanácsoljuk őket. Ezek az esetek a következők: Ha olyan, a kereszténység lényegét egyáltalán nem ismerő személyről van szó, aki csak érzelmi felbuzdulásból akarna részt venni, de egyáltalán nem tudja, nem értheti, hogy miről van szó, még részben sem. Szeretettel mutassunk rá neki arra, hogy Jézus megkérdezte a résztvevőktől az utolsó vacsorán: „*Értitek-e, amit veletek cselekedtem?*” Magyarazzuk el neki, hogy a jelképek és az egész szent cselekmény alapvető megértése nélkül nem volna áldására részt venni az úrvacsorán. Előfordulhat, hogy valamely vendég a lábmosásban is részesedni kíván. Magyarazzuk el neki is, hogy a keresztség „fürdőjében” részesültek számára adta Krisztus ezt a jelképes szertartást, és ha ő felnőttkeresztségben nem részesült, továbbá nem ismeri még igazán e jelképes cselekedet lelki tartalmát, akkor nem közvetít áldást számára az ebben való részvétel. Kívánatos, hogy előbb megismerje és átgondolja, mi az értelme és a jelentése Krisztus rendelésének. (Mint láttuk az Ellen White által megörökített esetről, az igazsághoz közeledő, más felekezetből való lelkész magától tartózkodott attól, hogy a lábmosás szertartásában is részt vegyen, nyilván azért, mert nem volt felkészült még arra, hogy „*lélekkel és értelemmel*” legyen részese a szertartás eme részének is.) Ha a gyülekezetbe rendszeresen járó, a keresztség döntéséhez már közel álló érdeklődők kívánnának részt venni az úrvacsorán, nekik is magyarázzuk el mindezt. Tárjuk fel előttük azt, hogy a következő lépés életükben most a keresztség, annak a szövetségkötését kell megerősíteniük később az úrvacsorában való részvétellel.
- Fontos, hogy azok a gyülekezeti tagok, akikkel a vendég eljön az istentiszteletre, a következőt mondják az illetőnek, amennyiben jelzi, hogy ő is részt kívánna venni az úrvacsorán: „*Szólok a prédikátornak, beszéljük meg vele.*” Ezt természetesen csak az úrvacsora előtti szünetben lehet megtenni, illetve rendkívüli esetben esetleg

a lábmosás alatt. Ilyenkor a testvér mondjon pár szót az illetőről a prédikátornak, azután hívja oda a vendégét, és a prédikátor szeretettel, szépen adjon választ neki aszerint, hogy a fentiek megfontolásával helyes-e eleget tenni a kérésének, vagy pedig el kell tanácsolni őt a részvételtől. Ha a vendég testvérrel együtt érkezik, akkor ne érje meglepetésszerűen a prédikátort vagy az úrvacsorát osztó vént az, hogy egy számára ismeretlen személy feláll a szent jegyek kiosztásánál. Ott ugyanis nyilvánvalóan nincs már mód sem kérdésre, sem személyes megbeszélésre.

- Ha gyülekezeti tag fenyték alá helyeztetik, vagy bekövetkezik a tagságból való elbocsátása, akkor tudassuk vele, hogy nem helyes részt vennie az úrvacsorában addig, míg Istennel és a gyülekezettel el nem rendezte azt a problémát, amiért fegyelmi eljárásban részesült. Ezzel ugyanis a lázadását fejezné ki a rá vonatkozóan hozott, igéileg megalapozott döntéssel szemben. Azt fejezné ki, hogy nem ismeri el: tagsága a mennyben is oldva van a nyilvánvaló bűnben való kitartása miatt, illetve nem érzi vétkesnek magát abban a bűnben, amiért fenyték alá helyeztetett, nem akarja azt elrendezni, nem veszi komolyan, hogy ez a bűn elválasztja őt Istentől. A gyülekezet nem erősítheti meg őt az ilyen tévhitben, ezért tanácsolja el attól, hogy az úrvacsorában részt vegyen. Bátorítsuk viszont arra, hogy folyamodjék a bűnbocsátó Üdvözítőhöz, rendezze el Vele és úgyszintén az érintett emberekkel is a fennálló törvényszegést. Ne halogassa, és ezt a rendezést pecsételje meg majd az úrvacsorában való újbóli részvétellel.

6. Milyen időközönként vegyünk úrvacsorát?

- Nincs kifejezett bibliai rendelés az úrvacsora gyakoriságára vonatkozóan. Az úrvacsorára vonatkozó bibliai tanítás átgondolása nyomán alakult ki közösségünkben az a gyakorlat, hogy negyedévenként tartunk úrvacsorai istentiszteletet. Szükséges ugyanis, hogy ne olyan gyakran legyen úrvacsora, hogy ezáltal elgépiesedjék, de ne is olyan ritkán, hogy ne tölthesse be a rendeltetését. Ellen G. White ezt írja:
„Üdvösségünk attól függ, hogy Krisztus vére megtisztítja-e a szívünket. Ezért nem alkalmasint vagy évente kell úrvacsorát vennünk, hanem

gyakrabban. Ez az ünnepélyes szertartás sokkal fontosabb esemény emlékezete, mint Izráel gyermekeinek Egyiptomból való szabadulása.” („A Te Igéd igazság”, 182. o.)

Megérthetjük ebből, hogy semmi hiba nincs abban, ha adott esetben negyedévnél gyakrabban vesz úrvacsorát valaki, ha lelkileg előkészülve, teljes szívvel teszi ezt. Azért érdemes ezt megemlíteni, mert előfordul, hogy testvérek más gyülekezetbe látogatnak, ahol éppen úrvacsora van, és ott így indokolják a részvételtől való tartózkodásukat: *„Én már vettem úrvacsorát ebben a negyedévben.”* Vagy: *„Nemrégén vettem úrvacsorát a saját gyülekezetemben.”* Ez azonban önmagában egyáltalán nem akadály, ha hittel és odaadással kívánunk részesülni az úrvacsorában.

Julius

1.	<i>vasárnap</i>	5Móz 23,14	
2.	<i>hétfő</i>	1Móz 2,15; 2Móz 20,9	
3.	<i>kedd</i>	5Móz 6,6–7	
4.	<i>szerda</i>	Mát 53,15	
5.	<i>csütörtök</i>	1Móz 4,7	
6.	<i>péntek</i>	Zsolt 101,3–4	
7.	<i>szombat</i>	Róm 12,9	Napnyugta: 20.41
8.	<i>vasárnap</i>	Róm 12,10	
9.	<i>hétfő</i>	Zsolt 4,7–8	
10.	<i>kedd</i>	Eféz 4,29	
11.	<i>szerda</i>	Jak 3,16–17	
12.	<i>csütörtök</i>	1Pét 2,5	
13.	<i>péntek</i>	Zsolt 25,12	
14.	<i>szombat</i>	Ján 3,36	Napnyugta: 20.37
15.	<i>vasárnap</i>	Zsolt 33,12	
16.	<i>hétfő</i>	Eféz 5,11	
17.	<i>kedd</i>	1Ján 2,15	
18.	<i>szerda</i>	Zsolt 61,4–5	
19.	<i>csütörtök</i>	Péld 17,9	
20.	<i>péntek</i>	Jer 29,12–13	
21.	<i>szombat</i>	Róm 12,11	Napnyugta: 20.32
22.	<i>vasárnap</i>	Zsolt 119,162	
23.	<i>hétfő</i>	Zsolt 23,1–3	
24.	<i>kedd</i>	Zsolt 141,4	
25.	<i>szerda</i>	Péld 1,23	
26.	<i>csütörtök</i>	Zsolt 119,67. 71	
27.	<i>péntek</i>	Zsid 12,2	
28.	<i>szombat</i>	Júd 2	Napnyugta: 20.24
29.	<i>vasárnap</i>	Jób 37,4. 13	
30.	<i>hétfő</i>	1Pét 5,7	
31.	<i>kedd</i>	Luk 11,13	

Augusztus

1. szerda	Mát 9,35	
2. csütörtök	Mát 7,28–29	
3. péntek	Luk 17,20–21	
4. szombat	Márk 10,14	Napnyugta: 20.15
5. vasárnap	Ján 6,28–29	
6. hétfő	Róm 8,39	
7. kedd	Mát 9,13	
8. szerda	1Tim 1,12–13	
9. csütörtök	Zsolt 71,23–24	
10. péntek	Mát 16,24	
11. szombat	1Kor 9,26–27	Napnyugta: 20.05
12. vasárnap	Ésa 41,17	
13. hétfő	Zsid 9,14	
14. kedd	2Kor 5,20	
15. szerda	Zsolt 66,19–20	
16. csütörtök	Fil 2,1–2	
17. péntek	Zsolt 68,4	
18. szombat	2Kor 3,2–3	Napnyugta: 19.53
19. vasárnap	Zsolt 34,6	
20. hétfő	Fil 4:6	
21. kedd	Zsolt 37,23	
22. szerda	Ján 6,56–57	
23. csütörtök	Ésa 55,10–11	
24. péntek	1Kor 1,22–24	
25. szombat	Jak 4,6	Napnyugta: 19.40
26. vasárnap	1Ján 3,8	
27. hétfő	Ésa 2,12	
28. kedd	Péld 16,6	
29. szerda	Róm 6,20–22	
30. csütörtök	Ésa 43,1	
31. péntek	Jak 4,11–12	

A BIK Könyvkiadó ajánlata

Dr. Richard A. Hansen: GYÓGYULJUNK OTTHON

Teljes körű otthoni egészségügyi ellátás az egész családnak

3900 Ft

A könyv segítségével szolgál férjeknek, feleségeknek, apáknak, anyáknak, gyermekeknek, diákoknak, orvosoknak, – mindnyájunknak, hogy felismerjük az általános tüneteket, megtanuljuk alkalmazni az egyszerű házi gyógymódokat, s jobban együttműködjünk a természettel és orvosainkkal a betegségek kezelésében.

Dr. Walther Vilmos: LUTHER JELLEME

1150 Ft

Ez a könyv nem szokványos egyháztörténeti munka – annál sokkal több. A reformáció vezéralakjának aprólékosan kidolgozott jellemrajzán túl izgalmas életrajzi, kortörténeti oknyomozást olvashatunk. Végigkalauzol egy sokunk számára eddig nem kellően ismert lelki ösvényen, elének tárva, milyen rejtett fogyatékoságok és nyilvánvaló erények ötvöződtek Luther személyiségében, amely vonások méltán avatták őt korának egyik legnagyobb hithőségévé.

Hitéleti könyvek 40% engedménnyel

	Régi ár	Új ár
Akik szelet vetnek, vihart aratnak (<i>Joe Crews</i>)	150 Ft	90 Ft
A kereszt és árnyéka (<i>Stephen N. Haskell</i>)	1300 Ft	780 Ft
A washingtoni gyülekezet (<i>Mark Ford</i>)	1100 Ft	660 Ft
Az ószövetségi szentély és az evangélium (<i>M. L. Andraesen</i>)	2100 Ft	1260 Ft
Döntés a Jordánánál (<i>Lewis R. Walton</i>)	490 Ft	294 Ft
Ellen G. White gondolatai a hitről	1960 Ft	1176 Ft
Az evangélium szolgálói (<i>Ellen G. White</i>)	1100 Ft	660 Ft
Ómega (<i>Lewis R. Walton</i>)	450 Ft	270 Ft

A Spalding Alapítvány nyári akciós könyvajánlata

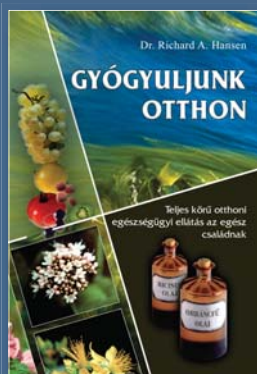
Érvényes: 2007. július 1.–augusztus 31.

Az alábbi könyveinket 35–60%-os kedvezménnyel ajánljuk hasznos olvasmányként:

	Régi ár	Új ár
A boldogság törvénye (kemény kötés) (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	3200 Ft	2000 Ft
Az ember és az igazság (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	700 Ft	350 Ft
A „legszebb ének” (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	600 Ft	390 Ft
Az üdvösség története (<i>Alfred-Felix Vaucher</i>)	2800 Ft	1820 Ft
Befogadván az Igét I-II. (<i>Samuel Koranteng-Pipim</i>)	3100 Ft	1600 Ft
Mit mond a Biblia... (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	800 Ft	560 Ft
Vallomás az emigrációból (<i>Fehér János</i>)	1200 Ft	600 Ft
A zsoltárok világa (szerk.: <i>Reisinger János</i>)	1100 Ft	715 Ft
Zakariás próféta könyve (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	400 Ft	160 Ft

Könyvajánló

Dr. Richard A. Hansen

GYÓGYULJUNK OTTHON

Teljes körű otthoni egészségügyi ellátás az egész családnak

504 oldal, flexibilis kötés, 3900 Ft

A könyv segítségével szolgál férjeknek, feleségeknek, apáknak, anyáknak, gyermekeknek, diákoknak, orvosoknak, – mindnyájunknak, hogy felismerjük az általános tüneteket, megtanuljunk alkalmazni az egyszerű házi gyógymódokat, s jobban együttműködünk a természettel és orvosainkkal a betegségek kezelésében. A szerző nem kívánja bírálni a hagyományos orvoslást, hanem szeretné megismertetni a laikusokat a gyógyítás művészetével és tudományával. Ezzel nemcsak a szükségtelen egészségügyi kiadásokat és a betegségek miatt elvesztegetett időt takaríthatjuk meg, hanem életet is megmenthetünk.

BIK Könyvkiadó

1121 Budapest, Remete u. 16/A. Telefon: 06-1/391-0181, 06-20/379-6020

E-mail: bik@bibliakiado.hu, <http://www.bibliakiado.hu>

ISBN 978-963-7493-31-7

9 789637 493317

eKÖNYV.HU
ONLINE KÖNYVÁRUHÁZ